Den uforbederlige bibliotekar
Niels Jensen

Folkets Almanak

Udkom fra 1875-1972 med indhold gældende for det kommende år.

Om almanakken på: https://danskforfatterleksikon.dk/1850tit/0063/sknr63737.htm

---

Udarbejdet af Niels Jensen

---

30 Øre.

Folkets Almanak

for

1882

udgivet af

N. C. ROM OG C. A. THYREGOD.

KJÖBENHAVN.

LITHOGR. ETABL. JOHAN JACOBSEN KJÖBENHAVN.

C. HORNEMANN & Co.

Lager og Udsalg af

Damp- og Vandledningsartikler

m. m.

til

Fabrikker, Bryggerier, Mejerier, Smede etc.

1ste Klasses engelske Smedejærns Rør, Støbejærnsrør med og uden Solution, Flangerør, Varmeledningsrør, Damprør, Støbte Nedløbsrør og Afløbsrør til Bygninger, Galvaniserede Rør, Brøndboringsrør, Kobberrør, Messingrør, Tinrør, Blyrør.

Alle Slags Jærn og Metalhaner.

Kobber. Tin. Hvidt-Metal.
Bly i Blokke.

Kobber-, Bly- og Zinkplader.

Kjedelnitter. Møttrikker. Skruebolte.
Hjulbolte.

m. m.

Silkegade 1. Kjøbenhavn K.

TILLADT AF UNIVERSITETET

Almanak

for det Aar efter Christi Fødsel

1882,

som er det andet efter Skudaar;

beregnet til Kjøbenhavns Observatorium

af

H. C. F. C. Schjellerup,
Professor.

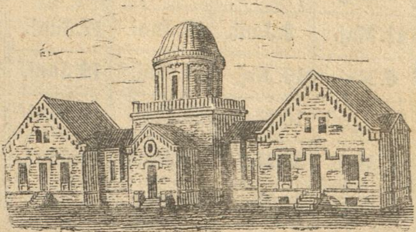

Kjøbenhavn.
N. C. Roms Forlagsforretning.
Trykt hos J. H. Schultz.

For usolgte Almanakker, der tilbagesendes til Ombytning efter **15. Jan. 1882** fradrages for Almanakkens Hæftning henholdsvis 3, 4, 5 og 6 Øre for hvert Exemplar à 50, 75, 100 og 125 Øre.

Festkalender

til

Folkets Almanak

for

Resten af Aarhundredet.

Aar.	Paaskedag.	Alm. Bededag.	Chr. Himmelfartsdag	Pinsedag.	1. Søndag eft. Trinitatis	1. Søndag i Advendt.
1882	9. April.	5. Maj.	18. Maj.	28. Maj.	11. Juni.	3. Decbr.
1883	25. Marts.	20. April.	3. Maj.	13. Maj.	27. Maj.	2. Decbr.
1884	13. April.	9. Maj.	22. Maj.	1. Juni.	15. Juni.	30. Novbr.
1885	5. April.	1. Maj.	14. Maj.	24. Maj.	7. Juni.	29. Novbr.
1886	25. April.	21. Maj.	3. Juni.	13. Juni.	27. Juni.	28. Novbr.
1887	10. April.	6. Maj.	19. Maj	29. Maj.	12. Juni.	27. Novbr.
1888	1. April.	27. April.	10. Maj.	20. Maj.	3. Juni.	2. Decbr.
1889	21. April.	17. Maj.	30. Maj.	9. Juni.	23. Juni.	1. Decbr.
1890	6. April.	2. Maj.	15. Maj.	25. Maj.	8. Juni.	30. Novbr.
1891	29. Marts.	24. April.	7. Maj.	17. Maj.	31. Maj.	29. Novbr.
1892	17. April.	13. Maj.	26. Maj.	5. Juni.	19. Juni.	27. Novbr.
1893	2. April.	28. April.	11. Maj.	21. Maj.	4. Juni.	3. Decbr.
1894	25. Marts.	20. April.	3. Maj.	13. Maj.	27. Maj.	2. Decbr.
1895	14. April.	10. Maj.	23. Maj.	2. Juni.	16. Juni.	1. Decbr.
1896	5. April.	1. Maj.	14. Maj.	24. Maj.	7. Juni.	29. Novbr.
1897	18. April.	14. Maj.	27. Maj.	6. Juni.	20. Juni.	28. Novbr.
1898	10. April.	6. Maj.	19. Maj.	29. Maj.	12. Juni.	27. Novbr.
1899	2. April.	28. April.	11. Maj.	21. Maj.	4. Juni.	3. Decbr.
1900	15. April.	11. Maj.	24. Maj.	3. Juni.	17. Juni.	2. Decbr.

Nærværende Aar regnes efter Christi Fødsel 1882.

Efter Verdens Skabelse	5849.
Siden Reformationen	365.
Siden den Oldenborgske Stammes Regerings Beg. i dette Rige	434.
Siden vor allernaadigste Konge, Kong Christian IX.s Fødsel	64.
Fra Kong Christian den Femtes danske Lov	199.
Fra Danmarks Grundlov	33.

Imellem Jul og Fastelavn er 8 Uger.

Aaret 1882 er det 6595de i den julianske Periode.

Mosaiske Festdage 1882.

Purimfest	5	Marts.
* 1ste Paaskedag	4	April.
* 2den —	5	—
* 7de —	10	—
* Paaskens Ende	11	—
* Ugefest (Pinse)	24	Maj.
* Sammes 2den Festdag	25	—
Fastedag, Templets Ødelæggelse	25	Juli.
* Nytaarsfest (5643)	14	Septbr.
* Sammes 2den Dag	15	—
* Store Forsoningsfest	23	—
* Løvsalsfest	28	—
* Sammes 2den Festdag	29	—
* Sammes Slutningsfest	5	Oktbr.
* Thorah-Glædesfest	6	—
Templets Indvielsesfest (Jul), som fejres i 8 Dage	6	Decbr.

Enhver Festdag begynder den foregaaende Aften og de med * betegnede fejres strængt.

Formørkelser.

I Aaret 1882 indtræffer følgende Formørkelser:

1) En Solformørkelse den 17de Maj. For Kjøbenhavn begynder Formørkelsen Kl. 7. 7' Form. og ender Kl. 8. 30'. Naar Formørkelsen er størst, blive 2½ Tolvtedele af Solens Diameter formørkede.

2) En Solformørkelse den 10de November om Natten. Den er blot synlig i Avstralien og det store Ocean.

Venus

gaar forbi Solen den 6te December. For Kjøbenhavn træder Planeten Kl. 2. 50' Eftermiddag ind i Solens Skive i et Punkt paa Solranden, som ligger 145° østlig fra det nordligste Punkt. Udtrædelsen vil ikke kunne iagttages, da den finder Sted Kl. 8. 59'.

I nærværende Almanak antages Dagen overensstemmende med almindelig Vedtægt at begynde ved Midnat og regnes indtil næste Midnat, saa at de 12 Timer, der gaar foran den mellemliggende Middag, benævnes *Formiddagstimer*, de 12 efterfølgende derimod *Eftermiddagstimer*. Ethvert Klokkeslæt er angivet i den saa kaldte Middeltid eller den Tidsart, som stedse bruges i det daglige Liv, og som derfor alle Ure er indrettede til at vise. Da denne imidlertid er forskjellig fra den Tid, som Solskiven angiver, bliver det nødvendigt for enhver, som vil stille sit Ur efter Solskiven, at kjende den Forskjel, som finder Sted mellem Uret og Solskiven. Herom erholdes Underretning ved Hjælp af de Tal, som findes paa følgende Tabel, og som angiver, hvad et Ur paa de forskjellige Dage af Aaret bør vise i samme Øjeblik, som det efter Solskiven er Middag. Saaledes betegner f. Ex. 12. 4', som findes ved den 1. Januar, at paa denne Dag skal et rigtigt Ur vise tolv og fire Minutter i det Øjeblik, da Solen angiver Middag. Disse Tal kan anvendes uden Forandring over hele Landet.

Tabel, som viser, hvad Klokken er efter Middeltid, naar Solskiven viser 12.

Jan. 1	12 4'	Marts 27	12 5'	Avgust 8	12 5'	Oktbr. 23	11 44'
„ 3	12 5'	„ 30	12 4'	„ 14	12 4'	Novbr. 1	11 44'
„ 5	12 6'	April 3	12 3'	„ 19	12 3'	„ 14	11 45'
„ 7	12 7'	„ 6	12 2'	„ 23	12 2'	„ 19	11 46'
„ 9	12 8'	„ 10	12 1'	„ 27	12 1'	„ 23	11 47'
„ 12	12 9'	„ 13	12 0'	„ 31	12 0'	„ 27	11 48'
„ 15	12 10'	„ 17	11 59'	Septbr. 3	11 59'	„ 30	11 49'
„ 18	12 11'	„ 22	11 58'	„ 6	11 58'	Decbr. 2	11 50'
„ 21	12 12'	„ 28	11 57'	„ 9	11 57'	„ 5	11 51'
„ 25	12 13'	Maj 6	11 56'	„ 12	11 56'	„ 7	11 52'
„ 30	12 14'	„ 24	11 57'	„ 15	11 55'	„ 9	11 53'
Febr. 11	12 14'	Juni 1	11 58'	„ 17	11 54'	„ 12	11 54'
„ 13	12 14'	„ 7	11 59'	„ 20	11 53'	„ 14	11 55'
„ 24	12 13'	„ 12	12 0'	„ 23	11 52'	„ 16	11 56'
Marts 1	12 12'	„ 17	12 1'	„ 26	11 51'	„ 18	11 57'
„ 6	12 11'	„ 22	12 2'	„ 29	11 50'	„ 20	11 58'
„ 10	12 10'	„ 26	12 3'	Oktbr. 2	11 49'	„ 22	11 59'
„ 14	12 9'	Juli 1	12 4'	„ 5	11 48'	„ 24	12 0'
„ 17	12 8'	„ 7	12 5'	„ 9	11 47'	„ 26	12 1'
„ 21	12 7'	„ 14	12 6'	„ 13	11 46'	„ 28	12 2'
„ 24	12 6'	Avgust 1	12 6'	„ 17	11 45'	„ 30	12 3'

Den tredje Række paa enhver Side indeholder Angivelsen af Klokkeslættet for Maanens Op- eller Nedgang, for saa vidt som Kundskab derom kan have Vigtighed i det daglige Liv. Maanens Opgang er betegnet med Op F. eller Op E., efter som den indtræffer paa en Formiddags- eller Eftermiddagstime. Ligeledes betegnes Nedgangen med Ned F. eller Ned E.

Den sidste Talrække paa enhver Side betegner Angivelsen af Klokkeslættet for Højvande paa Jyllands fri Vestkyst, hvormed maa sammenholdes den Forklaring over Beregningen af Tiden for Flod og Ebbe, som er meddelt efter Tabellen for Tidsforskjellen.

De, der vil benytte Solcentrets Op- eller Nedgang til derefter at stille deres Ure, kan, naar de befinder sig paa et Sted i Danmark, der

ligger lige vest for Kjøbenhavn, betjene sig af de i Almanakken anførte Klokkeslæt. For de Steder derimod, som ligger nordligere eller sydligere, er beregnet den vedføjede Tabel, der viser, hvor mange Minutter man skal lægge til eller trække fra de i Almanakken anførte Klokkeslæt for at erfare, hvad Uret bør vise ved Solens Op- eller Nedgang. De anførte Tal gjælder imidlertid ogsaa for dem, der ligger omtrent lige øst eller vest; derfor anføres her saa vel disse som ogsaa de, der kan rette sig efter Kjøbenhavn.

Kjøbenhavn = Roskilde, Holbæk, Kallundborg, Vejle, Varde.
A. Helsingør, Hillerød, Nykjøbing, Skanderborg.
B. Randers, Viborg, Grenaa.
C. Aalborg, Ribe, Løgstør, Thisted.
D. Skagen.
E. Ribe, Assens, Odense, Nyborg, Korsør, Slagelse, Storehedddinge, Christiansø.
F. Nakskov, Maribo, Saxkjøbing, Stubbekjøbing, Nykjøbing.

	Læg til Opg. Træk fra Nedg.						Træk fra Opgangen. Læg til Nedgangen.													Læg til Opg. Træk fra Nedg.						
	Jan.		Febr.		Marts			April		Maj		Juni		Juli		Avgust			Septbr.		Oktbr.		Nvbr.		Decbr.	
	6	20	3	17	2	16	30	13	27	11	25	8	22	6	20	3	17	31	14	28	12	26	9	23	7	21
A.	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2
B.	6	5	4	2	1	0	1	2	3	4	5	6	6	6	5	4	3	2	1	0	1	2	4	5	6	6
C.	9	8	6	4	2	1	1	3	5	6	8	10	10	9	8	6	4	3	1	1	2	4	6	8	9	10
D.	14	12	9	6	3	1	2	3	7	10	13	15	16	15	13	10	7	4	2	1	4	6	7	12	15	16

	Træk fra Opg. Læg til Nedg.						Læg til Opgangen. Træk fra Nedgangen.													Træk fra Opg. Læg til Nedg.						
	Jan.		Febr.		Marts			April		Maj		Juni		Juli		Avgust			Septbr.		Oktbr.		Nvbr.		Decbr.	
	6	20	3	17	2	16	30	13	27	11	25	8	22	6	20	3	17	31	14	28	12	26	9	23	7	21
E.	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1	2	2	2
F.	6	5	4	2	1	0	1	2	3	4	5	6	6	6	5	4	3	2	1	0	1	2	4	5	6	6

Loven af 6te Februar 1880, ved hvilken Kjøbenhavns Middeltid er indført som fælles Tid for hele Kongeriget, medfører, at Urene, som er stillede efter Stedtid, maa for Steder, der ligger vestlig for Kjøbenhavn, stilles saameget frem, som Længdeforskjellen beløber sig til i Tid, hvorimod de maa stilles tilbage for østlige Steder. Tidsforskjellen kan udmaales paa Danmarkskortet, i det man erindrer, at 15 Bueminutter svare til 1 Tidsminut.

Exempelvis anføres paa nærmeste Minut Klokkeslætsforskjellen for nogle vestlige Steder: Hillerød 1′, Roskilde 2′, Ringsted 3′, Sorø 4′, Skjelskør 5′, Kallundborg 6′, Nyborg 7′, Skagen 8′, Odense 8$^3/_4$′, Aarhus 9$^1/_2$′, Horsens 11′, Kolding 12$^1/_3$′, Ribe 15$^1/_4$′, Holstebro 16′, Hjerting 17′, Ringkjøbing 17$^1/_3$′, Blaavandshuk 18′. Af østlige Steder nævnes blot Rønne 8$^1/_2$′, Nexø 10′.

Bestemmelse af Middagslinjen.

Paa en vandret plan Flade, som er fast opstillet saaledes, at den kan beskinnes af Solen, tegnes flere koncentriske Cirkler. I Centret oprejses en Stift lodret paa Fladen. Naar om Formiddagen mellem Kl. 9 og 11 Stiftens Skygge efterhaanden bliver kortere, mærker man sig paa Cirklerne de Punkter, hvor Skyggens Ende befinder sig. Om Eftermiddagen mellem Kl. 1 og 3 forlænger Skyggen sig, og nu mærker man sig atter Skyggens Ende i Cirklerne. Middagslinjen er da den rette Linie, som, dragen ud fra Stiftens Fod, halverer de paa Cirklerne afskaarne Buer. — Konstruktionen giver det bedste Resultat, naar den udføres i Dagene imellem den 17de og 24de Juni eller imellem den 18de og 23de December.

Hvergang Stiftens Skygge falder i Middagslinjen er det sand Middag (jfr. forrige Side).

Det danske Kongehus.

Kong **Christian IX.** til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg, født 8 April 1818, sukcederede 15 November 1863, formælet 26 Maj 1842 med Dronning **Louise** Vilhelmine Frederikke Caroline Auguste Julie, Prinsesse af Hessen-Cassel, født 7 Septbr. 1817.

Børn:

1) Kronprins Christian **Frederik** Vilhelm Carl, født 3 Juni 1843, formælet 28 Juli 1869 med
Kronprinsesse **Louise** Josephine Eugenie, Prinsesse af Sverig og Norge, født 31 Oktbr. 1851.

Børn:

1) **Christian** Carl Frederik Albert Alexander Vilhelm, født 26 Sept. 1870.
2) Christian Frederik **Carl** Georg Valdemar Axel, født 3 Avg. 1872.
3) **Louise** Caroline Josephine Sophie Thyra Olga, født 17 Febr. 1875.
4) **Harald** Christian Frederik, født 8 Oktbr. 1876.
5) **Ingeborg** Charlotte Caroline Frederikke Louise, født 2 Avg. 1878.
6) **Thyra** Louise Caroline Amalie Augusta Elisabeth, født 14 Marts 1880.

2) **Alexandra** Caroline Marie Charlotte Louise Julie, født 1 Decbr. 1844, formælet 10 Marts 1863 med **Albert Edward**, Prins af Wales, Hertug af Cornwall, født 9 Novbr. 1841.
3) **Georg I.**, Hellenernes Konge, (Christian **Vilhelm** Ferdinand Adolph Georg), født 24 Decbr. 1845, formælet 27 Oktbr. 1867 med **Olga** Constantinowna, Storfyrstinde af Rusland, født 3 Septbr. 1851.
4) **Maria** Feodorowna (Maria Sophie Frederikke **Dagmar**), født 26 Novbr. 1847, formælet 9 Novbr. 1866 med Kejser **Alexander III.** af Rusland, født 10 Marts 1845.
5) **Thyra** Amalie Caroline Charlotte Anna, født 29 Septbr. 1853, formælet 21 Decbr. 1878 med **Ernst August** Vilhelm Adolf Georg Frederik, Hertug af Cumberland og Brunsvig-Lüneborg, født 21 Septbr. 1845.
6) **Valdemar**, født 27 Oktbr. 1858.

Oldefaders Sønnesøns Kong Frederik VI's Datter:
Vilhelmine Marie, født 18 Januar 1808, formælet 19 Maj 1838 med **Carl**, Hertug af Slesvig-Holsten-Sønderborg-Glücksborg, Enke 24 Oktbr. 1878.

Ministeriet,

som det var sammensat d. 1ste Juni 1881.

Konseilspræsident og Finantsminister: Godsejer J. B. S. Estrup til Kongsdal og Skafføgaard.
Udenrigsminister: Baron Kmhr. O. D. Rosenørn-Lehn til Guldborgland og Lehn.
Indenrigsminister: Kmhr. E. V. R. Skeel til Dronninglund.
Justitsminister samt Min. f. Island: Extraordinær Assessor i Højesteret J. M. V. Nellemann.
Min. f. Kirke- og Undervisningsvæsenet: Kmhr. J. F. Scavenius til Gjorslev.
Krigs- og Marineministeriet: Kommandør N. F. Ravn.

Januar

1. Maaned. — eller Glugmaaned har 31 Dage. — Aar 1882.

		Maane Ned F.		Højv.
			Nytaarsdag. Christi Omskærelse, Luc. 2.	
S. 1	Nytaar	5 39	Sol. nærmest Jorden.	9.46
M. 2	Abel	6 38		10.47
Ti. 3	Enoch	7 26		11.27
O. 4	Methusalem	Op E.	○ f. M. 11 49′ Fm. Sol. op 8 31′ n. 3 39′.	12. 4
T. 5	Simeon	5 20		0.21
F. 6	Hell. 3 Kong.	6 29		0.54
L. 7	Knud Hertug	7 38		1.25
			1. S. e. H. 3 K. Da Jesus var 12 Aar gammel, Luc. 2.	
S. 8	Erhard	8 48	☾ fjærnest Jorden.	1.56
M. 9	Julianus	9 56		2.26
Ti. 10	Paul Eremit	11 6		2.59
O. 11	Hyginus	Op F.	Sol. op 8 27′ n. 3 50′.	3.36
T. 12	Reinhold	12 17	◑ sidste Kv. 4 38′ Eftm.	4.20
F. 13	Hilarius	1 30		5.18
L. 14	Felix	2 44		6.33
			2. S. e. H. 3 K. Bryllupet i Kana, Joh. 2.	
S. 15	Maurus	3 59		7.56
M. 16	Marcellus	5 9		9.14
Ti. 17	Antonius	6 11		10.19
O. 18	Prisca	7 1	Sol. op 8 19′ n. 4 2′.	11.12
T. 19	Pontianus	Ned E.	● ny M. 5 25′ Eftm.	11.56
F. 20	Fab. Sebast.	5 51	☾ nærmest Jorden.	0.18
L. 21	Agnes	6 23		1. 0
			3. S. e. H. 3 K. Jesus gik ned af Bjærget, Matth. 8.	
S. 22	Vincentius	8 53		1.38
M. 23	Emerentius	10 19		2.17
Ti. 24	Timotheus	11 43		2.58
O. 25	Pauli Omv.	Ned F.	Sol. op 8 8′ n. 4 17′.	3.42
T. 26	Polycarpus	1 4	◐ første Kv. 8 35′ Form.	4.38
F. 27	Chrysostom.	2 21		5.46
L. 28	Carol. Magn.	3 32		7.12
			4. S. e. H. 3 K. Jesus traadte i Skibet, Matth. 8.	
S. 29	Valerius	4 33		8.31
M. 30	Lovise. Adelg.	5 24		9.35
Ti. 31	Vigilius	6 4		10.26

Februar

2. Maaned. — eller Blidemaaned har 28 Dage. — Aar 1882.

		Maane Ned F.		Højv.
O. 1	Brigida	6 34	Sol. op 7 56' n. 4 31'.	11. 7
T. 2	Kyndelmisse	6 59		11. 41
F. 3	Blasius	Op E.	○ fuld M. 6 48' Form.	12. 14
L. 4	Veronica	6 36	☾ fjærnest Jorden.	0. 29

Septuagesima. Arbejderne i Vingaarden, Matth. 20.

S. 5	Agathe	7 46		0. 59
M. 6	Dorothea	8 54		1. 28
Ti. 7	Richard	10 4		1. 58
O. 8	Corintha	11 15	Sol. op 7 42' n. 4 47'.	2. 29
T. 9	Apollonia	Op F.		3. 4
F. 10	Scholastica	12 28		3. 46
L. 11	Euphrosyne	1 40	◑ sidste Kv. 9 24' Form.	4. 41

Seragesima. De fire Slags Sædejord, Luc. 8.

S. 12	Eulalia	2 49		5. 52
M. 13	Benignus	3 53		7. 24
Ti. 14	Valentinus	4 47		8. 51
O. 15	Faustinus	5 31	Sol. op 7 27' n. 5 2'.	10. 1
T. 16	Juliane	6 5		10. 54
F. 17	Findanus	Ned E.		11. 39
L. 18	Concordia	6 16	☾ nærmest Jorden. ● ny M. 3 40' Form.	12. 20

Fastelavn. Christi Daab, Matth. 3.

S. 19	Ammon	7 48		0. 40
M. 20	Eucharias	9 16		1. 17
Ti. 21	Hv. Tirsdag	10 42		1. 56
O. 22	Aske Onsdag	Ned F.	Sol. op 7 11' n. 5 17'.	2. 37
T. 23	Papias	12 3		3. 20
F. 24	Matthias	1 18	◐ første Kv. 10 21' Eftm.	4. 13
L. 25	Victorinus	2 24		5. 20

1 S. i Fasten. Jesus fristes af Djævelen, Matth. 4.

S. 26	Inger	3 19		6. 36
M. 27	Leander	4 3		7. 59
Ti. 28	Ellegaard	4 37		9. 7

Marts

3. Maaned. — eller Tordmaaned har 31 Dage. — Aar 1882.

		Maane Ned F.		Højv.
O. 1	Albinus	5 3	*Tamperdag.* Sol. op 6 53′ n. 5 32′.	9. 59
T. 2	Simplicius	5 25		10. 40
F. 3	Kunigunde	5 43	☾ fjærnest Jorden.	11. 15
L. 4	Adrianus	Op E.		11. 47

2 S. i Fasten. Den kananæiske Kvinde, Matth. 15.

S. 5	Theophilus	6 43	○ fuld M. 1 30′ Form.	0. 3
M. 6	Gotfred	7 53		0. 32
Ti. 7	Perpetua	9 5		1. 1
O. 8	Beata	10 15	Sol. op 6 36′ n. 5 46′.	1. 32
T. 9	40 Riddere	11 28		2. 6
F. 10	Edel	Op F.		2. 42
L. 11	Thala	12 37		3. 25

3 S. i Fasten. Jesus drev en Djævel ud, Luc. 11.

S. 12	Gregorius	1 41	◑ sidste Kv. 10 18′ Eftm.	4. 18
M. 13	Macedonius	2 37		5. 29
Ti. 14	Eutychius	3 23		6. 58
O. 15	Zacharias	4 0	Sol. op 6 18′ n. 6 1′.	8. 27
T. 16	Gudmund	4 29		9. 38
F. 17	Gjertrud	4 53		10. 33
L. 18	Alexander	5 15	☾ nærmest Jorden.	11. 18

Midfaste. Jesus bespiser 5000 Mand, Joh. 6.

S. 19	Lætare. Joseph	Ned E.	● ny M. 1 8′ Eftm.	11. 59
M. 20	Gordius	8 8	*Foraarsjævndøgn.*	0. 19
Ti. 21	Benedictus	9 34		0. 58
O. 22	Paulus	10 55	Sol. op 5 59′ n. 6 15′.	1. 37
T. 23	Fidelis	Ned F.		2. 18
F. 24	Africa	12 8		3. 1
L. 25	Mar. Bebud.	1 8		3. 49

5 S. i Fasten. Gabriel Engel udsendes, Luc. 1.

S. 26	Gabriel	1 58	◐ første Kv. 2 23′ Eftm.	4. 46
M. 27	Castor	2 37		5. 53
Ti. 28	Eustachius	3 6		7. 13
O. 29	Jonas	3 29	Sol. op 5 41′ n. 6 29′.	8. 23
T. 30	Qvirinus	3 49	☾ fjærnest Jorden.	9. 19
F. 31	Balbina	4 6		10. 6

April

4. Maaned. — eller Faaremaaned har 30 Dage. — Aar 1882.

		Maane Ned F.		Højv.
L. 1	Hugo	4 21		10. 44
			Palmesøndag. Christi Indtog i Jerusalem, Matth. 21.	
S. 2	Theodosius	4 37		11. 17
M. 3	Nicætas	Op E.	○ fuld M. 6 37′ Eftm.	11. 50
Ti. 4	Ambrosius	8 4		0. 6
O. 5	Irene	9 17	Sol. op 5 23′ n. 6 43′.	0. 39
T. 6	Skjærtorsdag	10 27		1. 12
F. 7	Langfredag	11 33		1. 48
L. 8	Janus	Op F.	*Christian 9. Fødsel.*	2. 27
			Paaske. Christi Opstandelse, Marc. 16.	
S. 9	Paaskedag	12 31		3. 10
M. 10	2. Paaskedag	1 20		4. 3
Ti. 11	Leo	1 59	◑ sidste Kv. 7 20′ Form.	5. 9
O. 12	Julius	2 30	Sol. op 5 5′ n. 6 57′.	6. 33
T. 13	Justinus	2 55		7. 59
F. 14	Tiburtius	3 16		9. 12
L. 15	Olympia	3 37	☾ nærmest Jorden.	10. 10
			1 S. e. Paaske. Jesus kom ind ad lukte Døre, Joh. 20.	
S. 16	Mariane	3 57		10. 58
M. 17	Anicetus	Ned E.	● ny M. 10 28′ Eftm.	11. 39
Ti. 18	Eleutherius	8 26	*Flyttedag.*	0. 0
O. 19	Daniel	9 44	Sol. op 4 48′ n. 7 11′.	0. 40
T. 20	Sulpicius	10 52		1. 20
F. 21	Florentius	11 48		2. 0
L. 22	Cajus	Ned F.		2. 41
			2 S. e. Paaske. Jesus er en god Hyrde, Joh. 10.	
S. 23	Georgius	12 32		3. 24
M. 24	Albertus	1 6		4. 11
Ti. 25	Marc. Evang.	1 31	◐ første Kv. 7 46′ Form.	5. 9
O. 26	Cletus	1 53	Sol. op 4 31′ n. 7 25′.	6. 14
T. 27	Ananias	2 11	☾ fjærnest Jorden.	7. 22
F. 28	Vitalis	2 27		8. 26
L. 29	Peter Martyr	2 42		9. 21
			3 S. e. Paaske. Christi Bortgang til Faderen, Joh. 16.	
S. 30	Severus	2 58		10. 8

Maj

5. Maaned. — eller Majmaaned har 31 Dage. — Aar 1882.

		Maane Ned F.		Højv.
M. 1	Phil. Jacob	3 15		10. 47
Ti. 2	Athanasius	Op E.		11. 24
O. 3	Korsmisse	8 15	○ fuld M. 9 21′ Fm. Sol. op 4 15′ n. 7 38′.	12. 1
T. 4	Florian	9 24		0. 20
F. 5	**Bededag**	10 26	*De lyse Nætter begynde.*	0. 56
L. 6	Joh. a. Port.	11 19		1. 35
	4 S. e. Paaske.		Den Helligaands Sendelse, Joh. 16.	
S. 7	Flavia	Op F.		2. 16
M. 8	Stanislaus	12 0		3. 0
Ti. 9	Caspar	12 33		3. 49
O. 10	Gordianus	12 59	◑ sidste Kv. 1 25′ Em. Sol. op 4 0′ n. 7 52′.	4. 48
T. 11	Mamertus	1 21		6. 0
F. 12	Pancratius	1 40		7. 24
L. 13	Ingenuus	2 0	☾ nærmest Jorden.	8. 42
	5 S. e. Paaske.		Beder i Jesu Navn, Joh. 16.	
S. 14	Christian	2 21		9. 46
M. 15	Sophie	2 43		10. 37
Ti. 16	Sara	3 12		11. 21
O. 17	Bruno	Ned E.	Solform. Kl. 7 7′ Fm. ● ny M. 8 23′ Fm. Sol. op 3 47′ n. 8 5′.	12. 4
T. 18	**Chr. Himmelf.**	9 34		0. 24
F. 19	Potentiana	10 25		1. 3
L. 20	Angelica	11 3		1. 42
	6 S. e. Paaske.		Naar Trosteren kommer, Joh. 15.	
S. 21	Helene	11 32		2. 19
M. 22	Castus	11 57		2. 57
Ti. 23	Desiderius	Ned F.		3. 37
O. 24	Esther	12 16	Sol. op 3 36′ n. 8 17′.	4. 21
T. 25	Urbanus	12 32	◐ f. Kv. 1 31′ Form. ☾ fjærnest Jorden.	5. 15
F. 26	Beda	12 48		6. 16
L. 27	Lucian	1 4		7. 23
	Pintse.		Hvo mig elsker, Joh. 14.	
S. 28	**Pintsedag**	1 20		8. 30
M. 29	**2 Pintsedag**	1 37		9. 27
Ti. 30	Vigand	2 0		10. 18
O. 31	Petronella	2 28	Sol. op 3 28′ n. 8 27′. *Tamperdag.*	11. 2

Juni

6. Maaned. — eller Skjærsommer har 30 Dage. — Aar 1882.

		Maane		Højv.
T. 1	Nicomedes	Op E.	○ fuld M. 9 24′ Eftm.	11. 43
F. 2	Marcellinus	9 13		0. 4
L. 3	Erasmus	10 0	*Krpr. Frederik.*	0. 45
	Trinitatis. Christus og Nicodemus, Joh. 3.			
S. 4	Optatus	10 36		1. 24
M. 5	Bonifacius	11 4	*Grundlovsdag.*	2. 6
Ti. 6	Norbertus	11 28		2. 48
O. 7	Jeremias	11 49	☾ nærmest Jorden. Sol. op 3 21′ n. 8 36′.	3. 32
T. 8	Medardus	Op F.	◑ sidste Kv. 6 0′ Eftm.	4. 26
F. 9	Primus	12 9		5. 31
L. 10	Onuphrius	12 27		6. 50
	1 S. e. Trin. Den rige Mand, Luc. 16.			
S. 11	Barnab. Apost.	12 48		8. 13
M. 12	Basilius	1 13		9. 22
Ti. 13	Cyrillus	1 44		10. 20
O. 14	Rufinus	2 22	Sol. op 3 18′ n. 8 42′.	11. 7
T. 15	Vitus	Ned E.	● ny M. 7 23′ Eftm.	11. 49
F. 16	Tycho	9 1		0. 9
L. 17	Botolphus	9 34		0. 46
	2 S. e. Trin. Den store Nadvere, Luc. 14.			
S. 18	Leontius	10 0		1. 21
M. 19	Gervasius	10 21		1. 55
Ti. 20	Sylverius	10 38		2. 28
O. 21	Albanus	10 55	*Solhverv, længste Dag. Sommer beg.* Sol. op 3 18′ n. 8 45′.	3. 3
T. 22	10000 Mart.	11 10	☾ fjærnest Jorden.	3. 39
F. 23	Paulinus	11 26	◐ første Kv. 6 52′ Eftm.	4. 21
L. 24	St. Hansdag	11 43		5. 15
	3 S. e. Trin. Det fortabte Faar, Luc. 15.			
S. 25	Prosper	Ned F.		6. 18
M. 26	Pelagius	12 2		7. 33
Ti. 27	7 Sovere	12 26		8. 47
O. 28	Eleonora	12 58	Sol. op 3 21′ n. 8 45′.	9. 50
T. 29	Petr. Paulus	1 41		10. 42
F. 30	Lucina	2 36		11. 28

Juli

7. Maaned. — eller Ormemaaned har 31 Dage. — Aar 1882.

		Maane Op E.		Højv.
L. 1	Theobaldus	8 34	○ fuld M. 6 59′ Form.	12. 12
			4 S. e. Trin. Værer barmhjærtige, Luc. 6.	
S. 2	Mar. Besøg.	9 6		0. 32
M. 3	Cornelius	9 33	Solen fjærnest Jorden.	1. 12
Ti. 4	Ulricus	9 55	☾ nærmest Jorden.	1. 42
O. 5	Anshelmus	10 15	Sol. op 3 27′ n. 8 42′.	2. 31
T. 6	Dion	10 34		3. 12
F. 7	Villebaldus	10 55	◑ sidste Kv. 10 42′ Eftm.	4. 2
L. 8	Kjeld	11 19		5. 2
			5 S. e. Trin. Jesus lærer af Skibet, Luc. 5.	
S. 9	Sostrata	11 47		6. 18
M. 10	Knud Konge	Op F.		7. 46
Ti. 11	Josva	12 21		9. 3
O. 12	Henrik	1 5	Sol. op 3 35′ n. 8 36′.	10. 4
T. 13	Margarethe	1 58		10. 51
F. 14	Bonaventura	2 59		11. 32
L. 15	Apostl. Del.	Ned E.	● ny M. 7 52′ Form.	12. 9
			6 S. e. Trin. Farisæernes Retfærdighed, Matth. 5.	
S. 16	Susanne	8 27		0. 26
M. 17	Alexius	8 46		0. 58
Ti. 18	Arnolphus	9 2		1. 28
O. 19	Justa	9 17	☾ fjærnest Jorden. Sol. op 3 45′ n. 8 27′.	1. 59
T. 20	Elias	9 33		2. 30
F. 21	Evenus	9 50		3. 3
L. 22	Mar. Magd.	10 7		3. 40
			7 S. e. Trin. Jesus bespiser 4000 Mand, Marc. 8.	
S. 23	Apollinaris	10 29	*Hundedagene beg.* ◐ f. Kv. 11 8′ Fm.	4. 27
M. 24	Christina	10 57		5. 28
Ti. 25	Jacobus	11 33		6. 43
O. 26	Anna	Ned F.	Sol. op 3 57′ n. 8 16′.	8. 9
T. 27	Martha	12 20		9. 22
F. 28	Aurelius	1 20		10. 23
L. 29	Oluf	2 34		11. 13
			8 S. e. Trin. De falske Profeter, Matth. 7.	
S. 30	Abdon	3 47	○ fuld M. 2 52′ Eftm.	11. 57
M. 31	Germanus	Op E.		0. 17

August

8. Maaned. — eller Høstmaaned har 31 Dage. — Aar 1882.

		Maane Op E.		Højv.
Ti. 1	Peders Fængsel	8 20	☾ nærmest Jorden.	0. 57
O. 2	Hannibal	8 40	Sol. op 4 9′ n. 8 3′.	1. 35
T. 3	Nicodemus	9 2		2. 14
F. 4	Dominicus	9 25		2. 55
L. 5	Osvaldus	9 52		3. 42

9 S. e. Trin. Den utro Husfoged, Luc. 16.

S. 6	Chr. Forklar.	10 25	◑ sidste Kv. 5 3′ Form.	4. 40
M. 7	Donatus	11 5		5. 52
Ti. 8	Ruth	11 54	*De lyse Nætter ophøre.*	6. 21
O. 9	Romanus	Op F.	Sol. op 4 22′ n. 7 48′.	8. 41
T. 10	Laurentius	12 52		9. 44
F. 11	Herman	1 56		10. 32
L. 12	Clara	3 4		11. 12

10 S. e. Trin. Jesus græder over Jerusalem, Luc. 19.

S. 13	Hippolytus	4 13	● ny M. 10 0′ Eftm.	11. 46
M. 14	Eusebius	Ned E.		0. 2
Ti. 15	Mariæ Himf.	7 26		0. 32
O. 16	Rochus	7 42	☾ fjærnest Jorden. Sol. op 4 36′ n. 7 32′.	1. 2
T. 17	Anastatius	7 58		1. 31
F. 18	Agapetus	8 15		2. 1
L. 19	Sebaldus	8 35		2. 34

11 S. e. Trin. Farisæeren og Tolderen, Luc. 18.

S. 20	Bernhard	9 0		3. 10
M. 21	Salomon	9 32		3. 53
Ti. 22	Symphor	10 12	◐ første Kv. 1 45′ Form.	4. 49
O. 23	Bachæus	11 5	*Hundedagene ende.* Sol. op 4 49′ n. 7 16′.	6. 2
T. 24	Bartholomæus	Ned F.		7. 33
F. 25	Ludvig	12 10		8. 59
L. 26	Irenæus	1 27		10. 3

12 S. e. Trin. Den døve og stumme, Marc. 7.

S. 27	Gebhardus	2 52		10. 55
M. 28	Augustinus	4 20	○ fuld M. 10 9′ Eftm.	11. 38
Ti. 29	Joh. Halsh.	Op E.	☾ nærmest Jorden.	0. 0
O. 30	Benjamin	7 5	Sol. op 5 3′ n. 6 58′.	0. 38
T. 31	Bertha	7 29		1. 17

September

9. Maaned. — eller Fiskemaaned har 30 Dage. — Aar 1882.

		Maane Op E.		Højv.
F. 1	Ægidius	7 54		1. 57
L. 2	Elisa	8 26		2. 38
			13 S. e. Trin. Samaritaneren og Leviten, Luc. 10.	
S. 3	Seraphia	9 5		3. 25
M. 4	Theodosia	9 52	◑ sidste Kv. 2 17' Eftm.	4. 20
Ti. 5	Regina	10 48		5. 29
O. 6	Magnus	11 50	Sol. op 5 16' n. 6 40'.	6. 50
T. 7	Robert	Op F.	*Dronning Louise.*	8. 10
F. 8	Mariæ Fødsel	12 56		9. 15
L. 9	Gorgonius	2 4		10. 5
			14 S. e. Trin. De 10 Spedalske, Luc. 17.	
S. 10	Burchhardt	3 13		10. 45
M. 11	Hillebert	4 20		11. 18
Ti. 12	Guido	Ned E.	● ny M. 1 49' Eft. ☾ fjærnest Jorden.	11. 51
O. 13	Cyprianus	6 6	Sol op 5 30' n. 6 22'.	0. 6
T. 14	† Ophøielse	6 23		0. 35
F. 15	Eskild	6 42		1. 5
L. 16	Euphemia	7 5		1. 37
			15 S. e. Trin. Ingen kan tjene to Herrer, Matth. 6.	
S. 17	Lambertus	7 35		2. 10
M. 18	Titus	8 11		2. 47
Ti. 19	Constantia	8 57		3. 30
O. 20	Tobias	9 56	*Tamperdag.* ◐ første Kv. 2 18' Eftm. Sol. op 5 43' n. 6 4'.	4. 25
T. 21	Matthæus	11 5		5. 35
F. 22	Mauritius	Ned F.		7. 1
L. 23	Linus	12 23	*Jævndøgn, Efteraar begynder.*	8. 28
			16 S. e. Trin. Enkens Søn af Nain, Luc. 7.	
S. 24	Tecla	1 47		9. 38
M. 25	Cleophas	3 15		10. 32
Ti. 26	Adolph	4 44	☾ nærmest Jorden.	11. 18
O. 27	Cosmus	Op E.	○ f. M. 6 0' Fm. Sol. op 5 57' n. 5 45'.	11. 59
T. 28	Venceslaus	5 54		0. 19
F. 29	St. Michael	6 24		1. 0
L. 30	Hieronymus	7 1		1. 40

Oktober

10. Maaned. — eller Sædemaaned har 31 Dage. — Aar 1882

17 S. e. Trin. Den vaterfottige, Luc. 14.

			Maane Op E.		Højv
S.	1	Remigius	7 47		2. 22
M.	2	Ditlev	8 41		3. 7
Ti.	3	Mette	9 42		3. 58
O.	4	Franciscus	10 48	◑ sidste Kv. 3 8′ Fm. Sol. op 6 10′ n. 5 27′.	4. 57
T.	5	Placidus	11 54		6. 9
F.	6	Broderus	Op F.	*Frederik 7. Fødsel.*	7. 23
L.	7	Amalia	1 3		8. 31

18 S. e. Trin. Hvis Søn er Christus, Matth. 22.

S.	8	Ingeborg	2 12		9. 26
M.	9	Dionysius	3 19	☾ fjærnest Jorden.	10. 11
Ti.	10	Gereon	4 26		10. 48
O.	11	Fred. 4 Fødſ.	5 34	Sol. op 6 25′ n. 5 9′.	11. 21
T.	12	Maximilian	Ned E.	● ny M. 6 52′ Form.	11. 55
F.	13	Angelus	5 11		0. 10
L.	14	Calixtus	5 38		0. 43

19 S. e. Trin. Den værkbrudne, Matth. 9.

S.	15	Hedevig	6 13		1. 17
M.	16	Gallus	6 56		1. 53
Ti.	17	Florentinus	7 50	*Flyttedag.*	2. 31
O.	18	Luc. Evang.	8 54	Sol. op 6 39′ n. 4 52′.	3. 14
T.	19	Balthasar	10 7		4. 4
F.	20	Felicianus	11 25	◐ første Kv. 12 45′ Form.	5. 7
L.	21	11000 Jomfr.	Ned F.		6. 30

20 S. e. Trin. Bryllupsklæderne, Matth. 22.

S.	22	Cordula	12 48		7. 54
M.	23	Søren	2 13		9. 8
Ti.	24	Proclus	3 40		10. 8
O.	25	Crispinus	5 8	☾ nærmest Jorden. Sol. op 6 53′ n. 4 35′.	10. 57
T.	26	Amandus	Op E.	○ fuld M. 3 24′ Efterm.	11. 40
F.	27	Sem	4 53	*Prins Valdemar.*	0. 2
L.	28	Simeon. Judas	5 35		0. 44

21 S. e. Trin. Den kongelige Mand, Joh. 4.

S.	29	Narcissus	6 27		1. 25
M.	30	Absalon	7 27		2. 6
Ti.	31	Reform. Beg.	8 34	*Kronprinsesse Louise.*	2. 48

November

11. Maaned. — eller Slagtemaaned har 30 Dage. — Aar 1882.

		Maane Op E.		Højv.
O. 1	Alle Helgen	9 43	Sol. op 7 8′ n. 4 19′.	3. 32
T. 2	Alle Sjæle	10 51	◑ sidste Kv. 7 48′ Eftm.	4. 22
F. 3	Hubertus	Op F.		5. 19
L. 4	Otto	12 0		6. 26

22 S. e. Trin. Jesus prædiker om Salighed, Matth. 5.

S. 5	Malachias	1 8		7. 32
M. 6	Leonhardus	2 15	☾ fjærnest Jorden.	8. 35
Ti. 7	Engelbrecht	3 23		9. 28
O. 8	Claudius	4 31	Sol. op 7 23′ n. 4 5′.	10. 14
T. 9	Theodor	5 39		10. 53
F. 10	Luther	6 50		11. 29
L. 11	Morten Bisp	Ned E.	● ny M. 12 10′ Form.	12. 7

23 S. e. Trin. Skattens Mont, Matth. 22.

S. 12	Torkild	4 54		0. 25
M. 13	Arcadius	5 45		1. 1
Ti. 14	Frederik	6 47		1. 38
O. 15	Leopold	7 57	Sol. op 7 37′ n. 3 52′.	2. 18
T. 16	Othenius	9 13		3. 0
F. 17	Anianus	10 33		3. 46
L. 18	Hesychius	11 55	◐ første Kv. 9 32′ Form.	4. 43

24 S. e. Trin. Den blodsottige Kvinde, Matth. 9.

S. 19	Elisabeth	Ned F.		5. 52
M. 20	Volkmarus	1 17		7. 15
Ti. 21	Mariæ Ofr.	2 41		8. 36
O. 22	Cecilia	4 5	☾ nærmest Jorden. Sol. op 7 52′ n. 3 41′.	9. 44
T. 23	Clemens	5 31		10. 38
F. 24	Chrysogonus	6 52		11. 24
L. 25	Catharina	Op E.	○ fuld M. 2 53′ Form.	12. 8

25 S. e. Trin. Ødelæggelsens Vederstyggelighed, Matth. 24.

S. 26	Conradus	5 8		0. 29
M. 27	Facundus	6 13		1. 9
Ti. 28	Soph. Magd.	7 22		1. 47
O. 29	Saturninus	8 33	Sol. op 8 4′ n. 3 32′.	2. 25
T. 30	Andreas	9 43		3. 3

December

12. Maaned. — eller Christmaaned har 31 Dage. — Aar 188.

			Maane		Høj-
			Op E.		
F.	1	Arnold	10 51		3. 4
L.	2	Bibiana	Op F.	◑ sidste Kv. 3 47′ Eftm.	4. 3
		1 S. i Advent.		**Jesu Indtog i Jerusalem, Matth. 21.**	
S.	3	Svend	12 0		5. 2
M.	4	Barbara	1 8	☾ fjærnest Jorden.	6. 2
Ti.	5	Sabina	2 16		7. 3
O.	6	Nicolaus	3 25	Sol. op 8 16′ n. 3 27′.	8. 3
T.	7	Agathon	4 33		9. 3
F.	8	Mariæ Undf.	5 42		10. 2
L.	9	Rudolph	6 48		11.
		2 S. i Advent.		**Tegn i Sol og Maane, Luc. 21.**	
S.	10	Judith	Ned E.	● ny M. 4 28′ Eftm.	11. 4
M.	11	Damasus	4 36		0.
Ti.	12	Epimachus	5 46		0. 47
O.	13	Lucia	7 3	Sol. op 8 24′ n. 3 25′.	1. 26
T.	14	Crispus	8 21		2. 5
F.	15	Nicatius	9 43		2. 45
L.	16	Lazarus	11 4		3. 28
		3 S. i Advent.		**Johannes i Fængsel, Matth. 11.**	
S.	17	Albina	Ned F.	◐ første Kv. 5 30′ Eftm.	4. 19
M.	18	Lovise	12 28	☾ nærmest Jorden	5. 24
Ti.	19	Nemesius	1 49		6. 43
O.	20	Abraham	3 11	*Tamperdag.* Sol. op 8 30′ n. 3 25′.	8. 9
T.	21	Thomas	4 31	*Solhverv, korteste Dag. Vinter beg.*	9. 21
F.	22	Japetus	5 46		10. 22
L.	23	Torlacus	6 52		11. 10
		4 S. i Advent.		**Johannis Vidnesbyrd, Joh. 1.**	
S.	24	Adam	Op E.	○ fuld M. 4 31′ Eftm.	11. 53
M.	25	Juledag	5 0		0. 13
Ti.	26	St. Stephan	6 12		0. 51
O.	27	Joh. Evangel.	7 23	Sol. op 8 33′ n. 3 30′.	1. 25
T.	28	Børnedag	8 34		2. 0
F.	29	Noah	9 43		2. 33
L.	30	David	10 52		3. 7
		S. i J. o. N.		**Simeon og Anna, Luc. 2.**	
S.	31	Sylvester	11 59	Solen nærmest Jorden. ☾ fjærnest Jorden.	3. 45

Forklaring af Beregningen af Klokkeslættet for Høj- og Lavvande.

Ved Beregningen af Klokkeslættet for Højvande og Lavvande tager man først de Tal, der findes i den sidste Række i hver Maaned og lægger dertil Havnetiden efter den vedføjede Tabel. Den første Talrække i denne Tabel indeholder det hosstaaende Steds Havnetid, den anden angiver Tidsforløbet fra Højvande til Lavvande, og den tredje Middelspringflodhøjden i Fod.

Tabel til Beregning af Høj- og Lavvande.

Agger	3	44	5	19	1
Altona	4	54	7	45	8
Amrum	0	55	6	49	9
Blaavandshuk	1	19	6	8	6
Blankenese	4	19	7	36	—
Blauort Sand	0	13	6	31	—
Bongsiel	1	48	6	38	12
Bordelum Siel	2	17	8	37	—
Brunsbüttel	1	33	7	14	11
Büsum, udenf. Havnen	0	56	6	15	—
Cuxhaven	0	43	6	53	12
Dagebøl	1	54	6	54	10
Dicksander Gat, ved Sydenden af Flakstrømmen	0	36	6	50	—
Fanø, N.O. Pynt	2	17	—		—
„ N.V. „	1	57	—		—
„ Midten af Vestkysten	1	6	—		—
Frederikshavn	5	37	6	0	1
Frederiksstad	2	12	7	34	11
Glückstad	2	44	7	13	12
Hals	8	25	4	57	1
Hamborg	5	4	7	48	—
Helgoland	11	45	6	51	10
Hirtshals	4	3	6	14	1
Hjærting	2	20	6	5	—

Husum Havn	2	11	7	25	—
Højer Kanal	2	54	6	33	7
Krück Aue	3	0	—		—
List	1	56	6	15	7
Meldorf Havn	1	7	7	45	12
Nordby	2	37	6	4	6
Norderpiep	0	25	6	18	13
Nymindegab	2	16	5	48	2
Ording	0	20	7	23	11
Pelvorm	1	32	6	14	12
Pin Aue	3	22	7	34	11
Rendsborg	7	17	7	18	4
Schulau	4	10	7	32	—
Seesand	0	25	6	54	10
Skagen	5	37	6	6	1
Skallingende	1	51	—		—
Støren { Itzehoe	3	35	—		—
Støren { Størort	2	24	7	17	—
Süderoog	0	45	6	44	11
Sydvesthorn	2	18	7	36	9
Sønderhoe	1	57	6	42	5
Teufelsbrücke	4	39	7	41	—
Thorsminde Gab	3	9	5	35	2
Tvilenfleth	3	32	7	27	—
Tønningen	1	36	7	11	11
Vollervik	0	49	6	45	12
Vyk	1	56	6	21	10

Exempel: at finde Klokkeslættet for Højvande og Lavvande den 5te Januar ved Agger:

Af Pillen for Højvande i Januar .... 0 Tim. 21 Min.
Hertil lægges Havnetid for Agger .... 3 — 44 —

4 Tim. 5 Min.

Det udkomne er Klokkeslættet for Højvande om Formiddagen. Er det fundne Klokkeslæt større end 12 Timer, da trækkes 12 Timer fra, og det udkomne er nu Klokkeslættet for Højvande om Eftermiddagen.

Klokkeslættet for det paafølgende Lavvande faas ved til Klokkeslættet for Højvande at lægge Tidsforløbet fra Højvande til Lavvande. Da denne Mellemtid for Agger er 5 Tim. 19 Min., saa indtræffer Lavvande Kl. 9.24' om Formiddagen. Blev Lavvandsklokkeslættet større end 12 Tim., da trækkes 12 Tim. fra, og det udkomne er nu Klokkeslættet for Lavvande om Eftermiddagen.

Trækkes fra de fundne Klokkeslæt 25 Min., erholdes derved Klokkeslættene for de næstforegaaende Højvande og Lavvande; lægges derimod 25 Min. til, saa har man Klokkeslættene for de næstfølgende Højvande og Lavvande.

De fundne Klokkeslæt er ved denne Beregning stedse udtrykte i Stedets Middelsoltid.

Planeterne i Aaret 1882.

Merkur er i Almindelighed Solen saa nær, at den ikke kan ses med blotte Øjne. Den 6te Februar, den 1ste Juni og den 28de September er den i den største østlige Afstand fra Solen og maa da søges om Aftenen efter Solens Nedgang paa den vestlige Himmel. Den 21de Marts, den 19de Juli og den 8de November er den i den største vestlige Afstand fra Solen og maa derfor søges om Morgenen før Solopgang paa den østlige Himmel.

Venus er usynlig i de første Maaneder af Aaret. Den nærmer sig Solen og kommer i Konjunktion med samme den 20de Februar. Derpaa bliver den Aftenstjærne, men først i April vil den kunne ses en Time efter Solnedgang. I Begyndelsen af Maj gaar den ned 2 Timer efter Solen og bevæger sig i Tyrens Stjærnebillede imellem Syvstjærnen og Aldabaran, hvilken Stjærne den naar den 10de Maj i 6 Graders nordlig Afstand. Den 14de Juli gaar den 1 Grad nordlig forbi Regulus, men den kan da næppe ses en Time efter Solnedgang. I de følgende Maaneder kommer den stedse lavere paa Himmelen, saa at den gaar ned næsten samtidig med Solen. I det den derpaa kommer højere paa Himmelen, nærmer den sig Solen, med hvilken den er i Konjunktion den 6te December, saa at den endog passerer Solens Skive kort efter Middag. Derpaa fjærner den sig hurtigt i vestlig Retning fra Solen, saa at den i sidste Halvdel af December vil blive synlig paa den østlige Himmel 3 Timer før Solopgang.

Mars har ved Aarets Begyndelse vestlig Bevægelse i Tvillingerne og er synlig hele Natten. I Begyndelsen af Februar er den stationær paa Grænsen mellem Tyren og Tvillingerne, hvorpaa Bevægelsen bliver østlig, saa at den i Marts, April og Maj har gjennemløbet Tvillingerne og Krebsen. I Juni og Juli gjennemløbes Løven. I Begyndelsen af Juni gaar Planeten ned ved Midnat og i Midten af Juli Kl. 10 Aften. Den bliver nu usynlig den øvrige Del af Aaret. Den 27de Juni passerer den nordlig forbi Regulus.

Jupiter er i Begyndelsen af Aaret stationær i Vædderen og gaar ned omtrent Kl. 4 Formiddag. Bevægelsen bliver østlig i Tyren og Nedgangen indtræffer stedse tidligere, saaledes i Begyndelsen af Marts ved Midnat og i Juni samtidig med Solen og er derfor usynlig. I Begyndelsen af Avgust kan den ses om Morgenen, i det den staar op ved Midnat, i Begyndelsen af September Kl. 10 Aften, i Midten af Oktober Kl. 8 og i Midten af November Kl. 6. I Oktober bliver Planeten stationær. Bevægelsen bliver nu vestlig. Midt i December kulminerer Planeten ved Midnat og er derfor synlig hele Natten.

Saturn gaar ved Aarets Begyndelse ned Kl. 2 om Natten. Nedgangen indtræffer i de følgende Maaneder stedse tidligere, saaledes i Midten af Februar ved Midnat og i Midten af Marts Kl. 10 Aften. Derpaa bliver den usynlig, indtil den i Slutningen af Juni begynder at blive synlig om Morgenen. I Midten af Juli staar den op ved Midnat og i Midten af Avgust Kl. 10 Aften. Planeten bliver stationær i Begyndelsen af September, hvorpaa Bevægelsen bliver vestlig i de øvrige Maaneder af Aaret. Midt i November kulminerer den ved Midnat og er derfor synlig hele Natten.

Maanedlig Markedsliste for 1882.

(Sluttet 1. Maj 1881.)

Januar.

2. *Odense,*
- *Holstebro.*
3. *Esbjærg,*
- *Skive.*
4. *Ny Løgten,*
- *Randers (2).*
6. *Aarhus.*
7. *Horsens,*
- *Holsted.*
9. *Vejle.*
10. *Præstø,*
- *Kolding.*
11. *Helsinge,*
- *Kolind.*
13. *Frederiksb.*
18. *Næstved.*
25. *Aarhus.*
30. *Sæby,*
- *Løgstør.*
31. *Frederikss.,*
- *Middelfart,*
- *Hjørring,*
- *Ulstrup.*

Februar.

1. *N. Sundby,*
- *Ny Løgten.*
2. *Aalborg,*
- *Randers (3),*
- *Binderup.*
3. *Thisted,*
- *Hobro.*
4. *Frederiksv.,*
- *Nykb. (p. M.)*
6. *Skive.*
7. *Nimtofte,*
- *Esbjærg,*
- *Viborg.*
8. *Svendborg,*
- *Maarupvad,*
- *Randers (2).*
9. *Faaborg.*
10. *Aarhus.*
11. *Skanderborg,*
- *Lemvig.*
13. *Bogense,*
- *Horsens,*
- *Holstebro.*
14. *Frederiksb.,*
- *Præstø,*
- *Skjelskør,*
- *Assens,*
- *Ringkjøbing,*
- *Vejle.*
15. *Næstved,*
- *Fredericia,*
- *Varde.*
16. *Odense.*
17. *Kolding.*
18. *Aarhus.*
20. *Silkeborg.*
21. *Rødby,*
- *Skanderborg.*
22. *Aarhus,*
- *Horsens.*
23. *Nakskov,*
- *Odder,*
- *Vejle.*
24. *Helsingør,*
- *Kolding.*
25. *Randers.*
27. *Aarhus,*
- *Nibe.*
28. *Frederikss.,*
- *Rudkjøbing,*
- *Maribo,*
- *Skanderborg,*
- *Aars.*

Marts.

1. *Hvalsø,*
- *Svendborg,*
- *Horsens,*
- *Mariager,*
- *Ny Løgten.*
2. *Korsør,*
- *Odense,*
- *Hobro,*
2. *Vejle.*
3. *Roeskilde,*
- *Sæby,*
- *Sjelbro,*
- *Kolding,*
- *Viborg.*
4. *Skjelskør,*
- *Kjerteminde,*
- *Fjerritslev,*
- *Randers.*
6. *Nyborg,*
- *Thisted.*
7. *Storehedd.,*
- *Vordingborg,*
- *Faaborg,*
- *Saxkjøbing,*
- *Nykb. (p. M.)*
- *Esbjærg.*
8. *Holbæk,*
- *Kjøge,*
- *Assens,*
- *Thirstrup,*
- *Skive.*
9. *Slagelse,*
- *Bogense,*
- *Nakskov,*
- *Holstebro.*
10. *Skibby,*
- *Sorø,*
- *Middelfart,*
- *Blokhus,*
- *Varde.*
11. *Hjørring,*
- *Fredericia,*
- *Ribe.*
13. *N. Sundby,*
- *Aarhus.*
14. *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Odense,*
- *Maribo,*
- *Aalborg,*
- *Skanderborg.*
15. *Faxe,*
- *Frederiksb.,*
- *Næstved,*
- *Stubbekjøbing,*
15. *Grenaa,*
- *Horsens.*
16. *Rudkjøbing,*
- *Ebeltoft,*
- *Vejle.*
17. *Roeskilde,*
- *Svendborg,*
- *Rønde,*
- *Kolding.*
18. *Kjøbenhavn,*
- *Kjerteminde,*
- *Randers,*
- *Silkeborg.*
20. *Stege,*
- *Nyborg,*
- *Aarhus.*
21. *Storehedd.,*
- *Bogense,*
- *Saxkjøbing,*
- *Skanderborg.*
22. *Holbæk,*
- *Kjøge,*
- *Assens,*
- *Horsens,*
- *Høver.*
23. *Slagelse,*
- *Ringe,*
- *Nakskov,*
- *Vejle.*
24. *Sorø,*
- *L. Nygaard,*
- *Spørring,*
- *Kolding.*
25. *Faaborg,*
- *Hjørring,*
- *Randers,*
- *Fredericia.*
27. *Aarhus.*
28. *Ringsted,*
- *Odense,*
- *Maribo,*
- *Skanderborg.*
29. *Skjelskør,*
- *Brobyværk,*
- *V.Brøndersl.,*
- *Aarhus,*
- *Horsens.*

30. *Haslev,*
- *Middelfart,*
- *Nysted,*
- *Hjallerup,*
- *Odder,*
- *Vejle.*
31. *Frederikss.,*
- *V. Hassing,*
- *Ø. Svenstrup,*
- *Vejlby,*
- *Kolding.*

April.

1. *N. Sundby,*
- *Randers,*
- *Fredericia,*
- *Løgstør.*
3. *Ulstrup.*
4. *Frederiksv.,*
- *Fuglebjærg,*
- *Slangerup,*
- *Storehedd.,*
- *Vordingborg,*
- *Rødby,*
- *Esbjærg,*
- *Binderup.*
5. *Ruds-Vedby,*
- *Hobro,*
- *Ny Løgten.*
8. *Farum,*
- *Silkeborg,*
- *Dalager.*
11. *Onsbjærg,*
- *Præstø,*
- *Ringsted,*
- *Aarup,*
- *Aarhus,*
- *Herning,*
- *Lunderskov.*
12. *Helsinge,*
- *Holbæk,*
- *Kjøge,*
- *Middelfart,*
- *Thise (2),*
- *Klovborg,*
- *Kolind,*
- *N. Snede.*
13. *Skjelskør,*
- *Slagelse,*
- *Nysted,*
- *Bræstenbro,*
- *Vorbasse.*
14. *Aakirkeby,*
- *Asnæs,*
- *Hørsholm,*
- *Roeskilde,*
- *Sorø,*
- *Horsens,*
- *Holsted.*
15. *Kolding,*
- *Vejle,*
- *Viborg.*
17. *Glæsborg,*
- *Lunderskov.*
18. *Helsingør,*
- *Koldby,*
- *Ribe.*
19. *Næstved,*
- *Oddesund.*
20. *Frederiksb.,*
- *Sjelbro,*
- *Lemvig.*
21. *Spørring,*
- *Skive.*
22. *Holstebro.*
24. *Lunderskov,*
- *Varde.*
25. *Frederikss.,*
- *Nykb. (p. M.),*
- *Hadsten,*
- *Ribe.*
26. *Aarhus,*
- *Foldingbro,*
- *S. Omme,*
- *Ulfkjær.*
27. *Vexø,*
- *Anbæk,*
- *Fuglsø,*
- *Randbøl,*
- *Ringkjøbing,*
- *Nibe (2).*
28. *Nykb. (p. F.),*
- *Ans,*
- *Odder,*
- *Give,*
- *Kolding,*
- *Tarm.*
29. *Hornsyld,*
- *Ry,*
- *Viborg.*

Maj.

1. *Thisted,*
- *Horsens,*
1. *Lunderskov.*
2. *Dystrup,*
- *Esbjærg,*
- *Ribe,*
- *Vejle.*
3. *Hadsund,*
- *Ny Løgten.*
4. *Gjerlev,*
- *Fredericia,*
- *Skive.*
6. *Ringsted,*
- *Randers,*
- *Holstebro,*
- *Kolding,*
- *Kollemorten.*
8. *Hvalsø,*
- *Aarhus,*
- *Lunderskov,*
- *Varde.*
9. *Præstø,*
- *Ribe.*
10. *Storehedd.,*
- *Thirstrup,*
- *Tarm.*
11. *Slangerup,*
- *Kjellerup,*
- *Hvalpsund,*
- *Vejlby,*
12. *Roeskilde,*
- *Hobro,*
- *Rønde,*
- *Herning,*
- *Kolding.*
13. *Viborg.*
15. *Sorø,*
- *Foldingbro,*
- *Jellinge,*
- *Højslev.*
16. *Slagelse.*
- *Skanderborg,*
- *Ribe.*
17. *Næstved,*
- *Sjelbro.*
19. *Kjøge,*
- *Anbæk.*
22. *Skjelskør.*
25. *Skals.*
26. *Vordingborg,*
- *Marstal,*
- *Trust.*
27. *Skagen,*
- *Viborg.*
30. *Høver,*
30. *Aabro.*
31. *Hjørring,*
- *N. Sundby,*
- *Aarhus.*

Juni.

1. *Sæby,*
2. *Nysted,*
- *Hjallerup (2).*
6. *Vestervig,*
- *Esbjærg.*
7. *Nykb. (p. S.),*
- *Thisted,*
- *Ny Løgten,*
- *Sjørup.*
8. *Slangerup,*
- *Nykb. (p. M.).*
9. *Holbæk,*
- *Skive.*
10. *Silkeborg,*
- *Lemvig.*
12. *Kjerteminde,*
- *Skanderborg,*
- *Holstebro.*
13. *Korsør,*
- *Præstø,*
- *Maribo,*
- *Horsens,*
- *Varde.*
14. *Helsinge,*
- *Aalborg (3),*
- *Maarupvad,*
- *Ribe.*
15. *Kallundb. (3),*
- *Ringkjøbing.*
16. *Faaborg,*
- *Rudkjøbing.*
17. *Ærøskjøb.*
19. *Hjallerup,*
- *Randers (2).*
20. *Vejen.*
21. *Kallundborg,*
- *Næstved.*
22. *Ringsted.*
23. *Frederiksb.,*
- *Assens,*
- *Viborg (2).*
27. *Hjembæk,*
- *Houby,*
- *Mogenstrup,*
- *Stubbekjøbing,*

27. *Varde (2).*
28. *Skjelskør (2),*
- *Aarhus.*
29. *Hjørring,*
- *Knudstrup.*
30. *Sorø,*
- *Østøs.*

Juli.

1. *Løgstør.*
3. *Grenaa,*
- *Ulstrup.*
4. *Rødby,*
- *Thisted,*
- *Ebeltoft,*
- *Hobro,*
- *Esbjærg.*
5. *Frederiksv.,*
- *Nyborg,*
- *Ny Løgten.*
6. *Slagelse (2),*
- *Bogense,*
- *Odense (2),*
- *Viborg.*
7. *Saxkjøbing,*
- *Sæby,*
- *Randers (2).*
10. *Ærøskjøbing,*
- *Aarhus.*
11. *Præstø,*
- *Middelfart,*
- *Mariager,*
- *Salten.*
12. *Vordingborg,*
- *Kolind,*
- *Fredericia.*
13. *Svendborg,*
- *Frederiksh.*
14. *Frederikss.*
18. *Hjørring.*
19. *Næstved,*
- *Nykb. (p. F.).*
20. *Roeskilde.*
21. *Helsingør,*
- *Vilsund.*
22. *Nykb. (p. M.).*
24. *Skive (2).*
25. *Kolding.*
26. *Aarhus,*
- *Aarhus (3),*
- *Lemvig.*

27. *Holstebro.*
28. *Kjøge,*
- *Skanderborg.*
29. *Brande.*
31. *Varde.*

Avgust.

1. *Esbjærg,*
- *Ribe.*
2. *Ny Løgten,*
- *Vorbasse (2).*
8. *Præstø.*
9. *Maarupvad.*
16. *Næstved.*
29. *Ulfkjær.*
30. *Aarhus,*
- *Dalager (2).*

September.

1. *Frederiksv.,*
- *Herning (2),*
- *Ribe.*
2. *Kjøbenhavn.*
4. *V. Brøndersl.,*
- *Vestervig,*
- *Hadsten.*
5. *Hvalsø,*
- *Faarup,*
- *Esbjærg,*
- *Aars,*
- *Bjerringbro.*
6. *Thisted,*
- *Ny Løgten,*
- *Randers.*
7. *Ølstvad.*
8. *Roeskilde,*
- *Nykb. (p. M.),*
- *Skanderborg.*
9. *Grindsted,*
- *Skive.*
11. *Holstebro.*
12. *Præstø,*
- *Tarm.*
13. *Sorø,*
- *Kolind,*
- *Varde (2).*
14. *Frederiksb.,*
- *Egeskov,*

14. *Skræm.*
15. *Bække.*
16. *Flauenskjold,*
- *Kolding,*
- *Løgstør.*
18. *Vesterhassing,*
- *Odder,*
- *Ulstrup.*
19. *Aalborg,*
- *Rønde,*
- *Binderup,*
- *Nibe.*
20. *Næstved,*
- *Assens,*
- *Nysted,*
- *Hobro (2).*
21. *Skjelskør,*
- *Middelfart,*
- *Løkkensvejk.*
22. *Ringsted,*
- *Hørmested,*
- *Ans,*
- *Højslev.*
23. *Hjørring,*
- *Brande,*
- *Skals.*
25. *Høver,*
- *Give,*
- *Viborg (2).*
26. *Sorø,*
- *Bogense,*
- *Jellinge,*
- *Fur.*
27. *Aarhus,*
- *Hornsyld,*
- *Randers,*
- *Silkeborg,*
- *Skive.*
28. *Glæsborg,*
- *Skanderborg,*
- *Varde (2).*
29. *Marstal,*
- *Læssø (2),*
- *Grenaa,*
- *Horsens.*
30. *Vejle.*

Oktober.

2. *Fjerritslev,*
- *Sæby.*
3. *Slagelse,*

3. *Tudse,*
- *Faaborg,*
- *Saxkjøbing,*
- *Dystrup,*
- *Assing,*
- *Esbjærg,*
- *Ribe.*
4. *Skibby,*
- *Odense (2),*
- *Hals,*
- *Hadsund,*
- *Ny Løgten,*
- *Ribe,*
- *Løgstør.*
5. *Ruds-Vedby,*
- *Nakskov,*
- *Hjallerup,*
- *Koldby,*
- *Mariager,*
- *Aars.*
6. *Aakirkeby,*
- *Fuglebjærg,*
- *Vordingborg,*
- *Rudkjøbing,*
- *Nykb. (p. F.),*
- *N. Sundby,*
- *Thisted,*
- *Gjerlev,*
- *Fredericia,*
- *Kolding,*
- *Ringkjøbing,*
- *Hvalpsund.*
7. *Nykb. (p. M.),*
- *Sørup.*
9. *Oddesund,*
- *Skive.*
10. *Præstø,*
- *Lemvig,*
- *Ribe.*
11. *Faxe,*
- *Helsinge,*
- *Sorø,*
- *Kjerteminde,*
- *Thisted,*
- *Thirstrup,*
- *Bækmarksbro,*
- *Vejle,*
- *Vinderup.*
12. *Nykb. (p. S.),*
- *Steye (2),*
- *Bogense,*
- *Svendborg,*
- *Frederiksh.,*

12. *Knudstrup(2),*
- *Randers (3),*
- *Spørring,*
- *Holstebro (2).*
13. *Storehedd.,*
- *Løkken,*
- *Anbæk,*
- *Fuglsø,*
- *Kolding.*
14. *Farum,*
- *Onsbjærg,*
- *Nyborg,*
- *Hjørring,*
- *Ebeltoft,*
- *Herning.*
16. *Ærøskjøbing,*
- *Jetsmark,*
- *Rønde.*
17. *Roeskilde,*
- *Aarup,*
- *V. Brønderslev,*
- *Aarhus,*
- *Ribe,*
- *Nibe.*
18. *Holbæk,*
- *Næstved,*
- *Brobyværk,*
- *N. Sundby,*
- *Foldingbro.*
19. *Asnæs,*
- *Rødby,*
- *Aalborg,*
- *Kjellerup.*
20. *Frederikss.,*
- *Bræstenbro,*
- *Hobro,*
- *Kolding,*
- *Videbæk.*

21. *Ringsted,*
- *Thim,*
- *Viborg.*
23. *Klovborg,*
- *Silkeborg,*
- *Lunderskov,*
- *Ringkjøbing.*
24. *Helsingør,*
- *Faaborg,*
- *Maribo,*
- *Skanderborg,*
- *Ribe,*
- *S. Omme.*
25. *Skjelskør,*
- *Assens,*
- *Sæby,*
- *Aarhus,*
- *Horsens,*
- *Varde (2).*
26. *Vordingborg,*
- *Nakskov,*
- *Sjelbro,*
- *Give.*
27. *Hørsholm,*
- *Rudkjøbing,*
- *Vejlby,*
- *Fredericia,*
- *Vejle,*
- *Stubbekjøbing,*
- *Randers,*
- *Kolding.*
30. *Haslev,*
- *Lunderskov.*
31. *Kjøge,*
- *Maribo,*
- *Christianshede*
- *N. Snede,*
- *Ribe.*

November.

1. *Sorø,*
- *Ny Løgten.*
2. *Frederiksb.,*
- *Middelfart.*
3. *Kallundborg,*
- *Svendborg,*
- *Kolding.*
4. *Vexø.*
6. *Odense.*
- *Lunderskov,*
- *Nibe.*
7. *Korsør,*
- *Saxkjøbing,*
- *Grenaa,*
- *Esbjærg,*
- *Ribe.*
8. *Sorø,*
- *Nyborg,*
- *Maarupvad,*
- *Mariager.*
9. *Slagelse (2),*
- *UggerløseKro,*
- *Bogense,*
- *Ringe,*
- *Nakskov.*
10. *Nykb. (p. F.),*
- *Hobro,*
- *Kolding.*
11. *Randers.*
13. *Ry,*
- *Lunderskov.*
14. *Hvalsø,*
- *Præstø,*
- *Rødby,*
- *Odder,*
- *Holsted.*
15. *Næstved,*
- *Skjelskør,*
- *Kjærteminde.*
16. *Odense.*
17. *Fredericia,*
- *Kollemorten,*
- *Skive.*
18. *Give,*
- *Lemvig.*
20. *Ringsted,*
- *Holstebro.*
21. *Nimtofte.*
22. *Rønde.*
23. *Holbæk.*
24. *Slangerup,*
- *Trust.*
25. *Viborg.*
27. *Høver.*
29. *Aarhus.*

December.

1. *Frederiksv.*
5. *Esbjærg.*
6. *Frederikss.,*
- *Ny Løgten.*
12. *Præstø.*
13. *Frederiksb.,*
- *Sorø,*
- *Thirstrup.*
16. *Skjelskør.*
19. *Varde.*
20. *Næstved.*
27. *Aarhus.*

Alle Krammarkeder

bortfalder med Udgangen af Aaret 1882.

(Ifølge Lov af 23. Maj 1873.)

Alfabetisk Markedsfortegnelse for 1882.

Sjælland, Moen og Bornholm.

Aakirkeby, 14 April og 6 Oktbr. Heste, Kvæg og andre Kreaturer samt Kram. **Asnæs,** 14 April og 19 Oktbr. Kreaturer, Avlsredskaber og hvad Bonden behøver til sin Avlings Drift. **Farum,** 8 April og 14 Oktbr. Heste og Kvæg. **Faxe,** 15 Marts og 11 Oktbr. Kreaturer. **Frederiksborg** eller **Hillerød,** sidste Onsdag i hver Maaned Torvedag med levende og slagtede Kreaturer. 13 Jan., 14 Febr. og 15 Marts Heste og Kvæg; 20 April Heste, Kvæg og Kram; 23 Juni; 14 Septbr. Heste, Kvæg og Landbovarer; 2 Novbr.; 13 Decbr. Heste og Kvæg, andre Kreaturer og Landbovarer. **Frederikssund,** anden Onsdag i hver Maaned Torvedag med levende Kreaturer. 31 Jan., 28 Febr. og 31 Marts Heste og Kvæg; 25 April Heste og Kram; 14 Juli Kram; 20 Oktbr. Heste, Kvæg og Kram; 6 Decbr. Heste og Kvæg. **Frederiksværk,** 4 Febr., 4 April, 5 Juli, 1 Septbr. og 1 Decbr. Heste og Kvæg. **Fuglebjærg,** 4 April og 6 Oktbr. Kreaturer, Landprodukter, landlige Fabrikata og Avlsredskaber. **Haslev** Jærnbanestation, 30 Marts og 30 Oktbr. Kreaturer. **Helsinge,** 11 Jan., 12 April, 14 Juni og 11 Oktbr. Kreaturer og Landbrugsgjenstande. **Helsingør,** 24 Febr. Kreaturer; 18 April, 21 Juli og 24 Oktbr. Kreaturer og Kram. **Hillerød,** se Frederiksborg. **Hørsholm,** 14 April og 27 Oktbr. Heste, Kvæg, Landbrugs- og Husflidsprodukter samt Byens Haandværkeres Arbejder. **Hjembæk,** 27 Juni. **Holbæk,** første Tirsdag i hver Maaned Torvedag med levende Kreaturer; i Tilfælde af Helligdag afholdes Torvedagen den næste Tirsdag. 8 og 22 Marts samt 12 April Heste og Kvæg; 9 Juni Heste, Kvæg, Kram, Haandværksvarer og Skovbovarer; 18 Oktbr. Kvæg; 23 Novbr. **Houby,** 27 Juni. **Hvalsø** Jærnbanestation, 1 Marts, 8 Maj, 5 Septbr. og 14 Novbr. Kreaturer. **Kallundborg,** Torvedag hver Tirsdag og Lørdag. Første Tirsdag i hver Maaned Torvedag med Kreaturer. 15 til 17 Juni Uld; 21 Juni; 3 Novbr. Heste og Kvæg. **Kjøbenhavn,** Torvedage Mandag og Torsdag med Slagtekvæg, samt Onsdag og Lørdag med Heste og Levekvæg. 18 Marts og 2 Septbr. Heste. **Kjøge,** første Onsdag i hver Maaned Torvedag med levende Kreaturer. 8 og 22 Marts samt 12 April Heste og Kvæg; 19 Maj Heste, Kreaturer og Landprodukter; 28 Juli; 31 Oktbr. **Korsør,** 2 Marts, 13 Juni og 7 Novbr. Heste, Kvæg og Kram. **Mogenstrup,** 27 Juni. **Næstved,** 3dje Onsdag i hver Maaned med Heste, Kvæg og Kreaturer, i Septbr. og Novbr. tillige med Kram. **Nykjøbing,** anden Onsdag i hver Maaned med Kreaturer; 7 Juni Heste og Kram; 12 Oktbr. Heste, Kvæg og Kram. **Onsbjærg,** 11 April og 14 Oktbr. Kreaturer. **Præstø,** anden Tirsdag i hver Maaned med Heste, Kvæg, Faar og Svin; 13 Juni og 10 Oktbr. samt 12 Decbr. Kram. **Ringsted,** første Tirsdag i hver Maaned, eller, naar denne er Helligdag eller Grundlovsdagen, den næstfølgende Tirsdag, Torvedag med levende Kreaturer. 14 og 28 Marts samt 11 April og 6 Maj Heste og Kvæg; 22 Juni; 22 Septbr.; 21 Oktbr. Heste og Kvæg; 20 Novbr. Kvæg. **Roeskilde,** første Mandag i hver Maaned Torvedag med levende Kreaturer; 3 og 17 Marts samt 14 April Heste og Kvæg; 12 Maj Kram; 20 Juli Heste og Kvæg; 8 Septbr.; 17 Oktbr. **Ruds-Vedby,** 5 April og 5 Oktbr. Kreaturer. **Skibby,** 10 Marts og 4 Oktbr. Kreaturer. **Skjelskør,** 14 Febr., 4 og 29 Marts samt 13 April Heste og Kvæg; 22 Maj Heste, Kvæg og Landmandens Husflidsprodukter; 28 og 29 Juni; 21 Septbr. Heste, Kvæg, Kram og Frugt;

25 Oktbr., 15 Novbr. og 16 Decbr. Heste og Kvæg. **Slagelse,** første Onsdag i hver Maaned, eller, naar denne er en Helligdag, den næstfølgende Onsdag, Torvedag med levende Kreaturer. 9 og 23 Marts samt 13 April og 16 Maj Heste og Kvæg; 6 og 7 Juli; 3 Oktbr. Heste og Kvæg; 9 og 10 Novbr. **Slangerup,** 4 April, 11 Maj og 8 Juni; 24 Novbr. Heste, Kvæg, Kram og Haandværksvarer. **Sorø,** anden Onsdag i Septbr., Oktbr., Novbr. og Decbr. Torvedag med Heste, Kvæg og Kreaturer. 10 og 24 Marts samt 14 April og 15 Maj Heste og Kvæg; 30 Juni; 26 Septbr. Heste og Kvæg; 1 Novbr. **Stege,** 20 Marts Heste og Kvæg; 12 og 13 Oktbr. Heste, Kvæg og Kram. **Store-Heddinge,** 7 og 21 Marts samt 4 April Heste og Kvæg; 10 Maj og 13 Oktbr. Heste og Kram. **Tudse,** 3 Oktbr. Gaasemarked. **Uggerløse Kro,** 9 Novbr. Heste og Kvæg. **Vexø,** 27 April og 4 Novbr. Heste og Kvæg. **Vordingborg,** 7 Marts, 4 April og 26 Maj Heste og Kvæg; 12 Juli; 6 Oktbr. Heste og Kram; 26 Oktbr. Heste og Kvæg.

Fyn, Langeland og Ærø.

Aarup, Skydebjærg Sogn, 11 April og 17 Oktbr. Heste og Kvæg. **Assens,** første Onsdag i hver Maaned Torvedag med levende Kreaturer. 14 Febr. Heste; 8 og 22 Marts Heste og Kvæg; 23 Juni Heste, Kvæg og Kram; 20 Septbr. Heste og Kvæg; 25 Oktbr. Kreaturer. **Bogense,** første Torsdag i hver Maaned, eller, naar denne er en Helligdag, den anden Torsdag, Torvedag med levende Kreaturer. 13 Febr. Heste; 9 og 21 Marts Heste og Kvæg; 6 Juli og 26 Septbr. Heste og Kram; 12 Oktbr. Heste, Kvæg og Kram; 9 Novbr. Kvæg og Faar. **Brobyværk,** 29 Marts Heste og Kvæg; 18 Oktbr. Kreaturer. **Egeskov,** 14 Septbr. Heste, Kvæg og Kram. **Faaborg,** anden Tirsdag i hver Maaned, undtagen Juni, Juli og Aug., Torvedag med levende Kreaturer. 9 Febr. Heste; 7 og 25 Marts Heste og Kvæg; 16 Juni Heste og Kram; 3 Oktbr. Kvæg og Faar; 24 Oktbr. Heste, Kvæg og Kram. **Kjerteminde,** første Onsdag i hver Maaned Torvedag med levende Kreaturer. 4 Marts Heste; 18 Marts Heste og Kvæg; 12 Juni Heste og Kram; 11 Oktbr. Heste, Kvæg og Kram; 15 Novbr. Heste og Kvæg. **Marstal,** Torvedag hver Tirsdag og Fredag. 26 Maj og 29 Septbr. Kreaturer og Kram. **Middelfart,** første Tirsdag i hver Maaned Torvedag med levende Kreaturer. 31 Jan. Heste; 10 og 30 Marts samt 12 April Heste og Kvæg; 11 Juli og 21 Septbr. Heste, Kvæg og Kram; 2 Novbr. Kvæg og Faar. **Nyborg,** første og tredje Onsdag i hver Maaned fra 1 Oktbr. til 1 Maj Torvedag med levende Kreaturer. 6 og 20 Marts Heste og Kvæg; 5 Juli Heste og Kram; 14 Oktbr. Heste, Kvæg og Kram.; 8 Novbr. Kvæg og Faar. **Odense,** første og tredje Mandag i hver Maaned Torvedag med levende Kreaturer. Falder en af disse Torvedage paa en Helligdag, forlægges den til den paafølgende Onsdag. 2 Jan. og 16 Febr. Heste; 2 Marts Heste og Kvæg; 14 og 15 Marts Heste, Kvæg og Kram; 28 Marts Heste og Kvæg; 6 og 7 Juli Heste, Kvæg og Kram; 4 og 5 Oktbr. Heste og Kram; 6 Novbr. Kvæg og Faar; 16 Novbr. Heste og Kvæg. **Ringe,** 23 Marts og 9 Novbr. Heste og Kvæg. **Rudkjøbing,** Torvedag hver Lørdag. 28 Febr. Heste; 16 Marts Heste og Kvæg; 16 Juni Heste og Kram; 6 Oktbr. Heste og Kvæg; 27 Oktbr. Kram. **Svendborg,** første Lørdag i hver Maaned Torvedag med levende Kreaturer. 8 Febr. og 1 Marts Heste; 17 Marts Heste og Kvæg; 13 Juli Heste og Kram; 12 Oktbr. Kvæg og Faar; 3 Novbr. Heste, Kvæg og Kram. **Ærøskjøbing,** 17 Juni Heste og Kram; 10 Juli Heste; 16 Oktbr. Kram.

Lolland og Falster.

Maribo, 28 Febr., 14 og 28 Marts Heste og Kvæg; 13 Juni Heste, Kvæg og Kram; 24 Oktbr. Kram; 31 Oktbr. Heste. **Nakskov,** 23 Febr., 9 og 23 Marts, 5 og 26 Oktbr. samt 9 Novbr. Heste, Kvæg, Svin, Gæs og andet Fjerkræ samt Fedevarer. **Nykjøbing,** 28 April Heste og Kvæg; 19 Juli og 6 Oktbr. Kram; 10 Novbr. Heste og Kvæg. **Nysted,** 30 Marts og 13 April Heste og Kvæg; 2 Juni Kram; 20 Septbr. Heste, Kvæg og Kram. **Rødby,** 21 Febr. og 4 April Heste og Kvæg; 4 Juli og 19 Oktbr. Kram; 14 Novbr. Heste og Kvæg. **Saxkjøbing,** 7 og 21 Marts Heste og Kvæg; 7 Juli; 3 Oktbr.; 7 Novbr. Heste og Kvæg. **Stubbekjøbing,** 15 Marts Heste og Kvæg; 27 Juni Kram; 28 Oktbr. Heste og Kvæg.

Jylland.

Aalborg Stift.

Aalborg, Torvedag med levende Kreaturer hver Onsdag fra Fastelavn til Paaske og fra Mikkelsdag til Jul. 2 Febr. og 14 Marts Heste; 14 til 16 Juni Kram; 19 Septbr. Kvæg og Faar; 19 Oktbr. Kreaturer. **Blokhus,** 10 Marts Kreaturer. **Dronninglund** eller **Hjallerup,** 30 Marts Kreaturer; 2 og 3 Juni Heste; 19 Juni Kram; 5 Oktbr. Kvæg og Faar. **Fjerritslev,** 4 Marts Heste; 2 Oktbr. Heste, Kvæg og Faar. **Flauenskjold,** 16 Septbr. Kvæg og Faar. **Frederikshavn,** 13 Juli Kram; 12 Oktbr. Kreaturer. **Hals,** 4 Oktbr. Kvæg, Faar og Kram. **Hjallerup,** se Dronninglund. **Hjørring,** 31 Jan. og 11 Marts Heste; 25 Marts Kreaturer; 31 Maj og 29 Juni Heste; 18 Juli Kram; 23 Septbr. og 14 Oktbr. Kvæg og Faar. **Hørmested,** 22 Septbr. Kvæg og Faar. **Jetsmark,** 16 Oktbr. Kreaturer. **Koldby,** 18 April Kreaturer; 5 Oktbr. Heste, Kvæg og Faar. **Lille Nygaard,** 24 Marts Trævarer. **Læsø,** 29 og 30 Septbr. Kreaturer. **Løkken,** 13 Oktbr. Kreaturer. **Løkkensvej Kro,** 21 Septbr. Kvæg og Faar. **Nykjøbing,** hveranden Lørdag mellem Mikkelsdag og Jul Torvedag med levende Kreaturer. 4 Febr. og 7 Marts Heste; 25 April Kreaturer; 8 Juni Heste; 22 Juli Heste, Kvæg, Faar og Kram; 8 Septbr. Heste, Kvæg og Faar; 7 Oktbr. Kvæg og Faar. **Nørre Sundby,** hver Tirsdag fra Oktbr. til Fastelavn Torvedag med Kreaturer. 1 Febr. og 13 Marts Heste og Kvæg; 1 April Kreaturer; 31 Maj Trævarer; 6 og 18 Oktbr. Kvæg og Faar. **Oddesund** (Dravet), 19 April Kreaturer; 9 Oktbr. Kvæg og Faar. **Skagen,** 27 Maj Kreaturer og Kram. **Skræm,** 14 Septbr. Heste, Kvæg, Faar og Kram. **Sæby,** Torvedag hver Lørdag. 30 Jan. og 3 Marts samt 1 Juni Heste; 7 Juli Kram; 2 Oktbr. Kvæg og Faar; 25 Oktbr. Kram. **Thise,** 12 og 13 April Kreaturer og Kram. **Thisted,** Torvedag hver Lørdag. 3 Febr. og 6 Marts Heste; 1 Maj Kreaturer; 7 Juni Heste; 4 Juli Kram; 6 Septbr. Heste, Kvæg og Faar; 6 Oktbr. Heste, Kvæg og Faar; 11 Oktbr. Kram. **Vesterbrønderslev,** 29 Marts Kreaturer; 4 Septbr. Heste, Kvæg og Faar; 17 Oktbr. Kvæg og Faar. **Vesterhassing,** 31 Marts Kreaturer; 18 Septbr. Kvæg og Faar. **Vestervig,** 6 Juni Heste; 4 Septbr. Heste, Kvæg og Faar. **Vilsund,** 21 Juli Kvæg og Faar. **Øslos,** 30 Juni Heste og Kram. **Østersvenstrup,** 31 Marts Kreaturer.

Aarhus Stift.

Aarhus, Torvedag hver Fredag med Fedekvæg — saavel Kreaturer som Faar og Svin. 6 Jan., 10, 18 og 27 Febr., 13, 20 og 27 Marts

Heste; 11 April Kreaturer; 8 Maj Kvæg; 10 Juli Heste og Kvæg; 26 til 28 Juli Kram; 17 Oktbr. Kvæg og Faar; sidste Onsdag i hver Maaned Fedekvæg. **Anbæk,** 27 April og 19 Maj Kreaturer; 13 Oktbr. Kvæg og Faar. **Ans,** 28 April Kreaturer; 22 Septbr. Kvæg, Faar og Kram. **Bræstenbro,** 13 April og 20 Oktbr. Kreaturer. **Dystrup,** 2 Maj Kreaturer; 3 Oktbr. Kvæg og Faar. **Ebeltoft,** 16 Marts og 4 Juli Heste og Kvæg; 14 Oktbr. Kvæg og Faar. **Faarup** Jærnbanestation, 5 Septbr. Kvæg og Faar. **Fuglsø,** 27 April Kreaturer; 13 Oktbr. Kvæg og Faar. **Gjerlev,** 4 Maj Kreaturer og Kram; 6 Oktbr. Kvæg og Faar. **Glæsborg,** 17 April Kreaturer; 28 Septbr. Kvæg og Faar. **Grenaa,** Torvedag hver Lørdag. 15 Marts og 3 Juli Heste og Kvæg; 29 Septbr. Kvæg og Faar; 7 Novbr. Kreaturer. **Hadsten,** 25 April Kreaturer; 4 Septbr. Kvæg og Faar. **Hadsund,** 3 Maj Kreaturer; 4 Oktbr. Kvæg og Faar. Markederne holdes paa den nordre Side af Fjorden ved Hovedgaarden Dalsgaard. **Hobro,** Torvedag hver Fredag. 3 Febr. og 2 Marts Heste og Kvæg; 5 April, 12 Maj og 4 Juli Kreaturer; 20 og 21 Septbr. Kvæg og Faar; 20 Oktbr. og 10 Novbr. Kreaturer. **Hornsyld,** 29 April Kreaturer; 27 Septbr. Kvæg og Faar. **Horsens,** første Torsdag i hver Maaned Torvedag med levende Kreaturer. 7 Jan., 13 og 22 Febr., 1, 15, 22 og 29 Marts Heste; 14 April og 1 Maj Kreaturer; 13 Juni Heste, Kvæg og Kram; 29 Septbr. og 25 Oktbr. Kvæg og Faar. **Hover,** 22 Marts, 30 Maj, 25 Septbr. og 27 Novbr. Kreaturer. **Kjellerup,** 11 Maj og 19 Oktbr. Kreaturer og Kram. **Klovborg,** 12 April Kreaturer; 23 Oktbr. Kvæg og Faar. **Knudstrup,** 29 Juni samt 12 og 13 Oktbr. Kram. **Kolind,** 11 Jan., 12 April, 12 Juli og 13 Septbr. Kreaturer. **Maarupvad,** 8 Febr., 14 Juni, 9 Avg. og 8 Novbr. Kreaturer. **Mariager,** Torvedag hver Torsdag. 1 Marts og 11 Juli Kreaturer; 5 Oktbr. Kvæg og Faar; 8 Novbr. Kreaturer. **Nimtofte,** 7 Febr. Heste og Kvæg; 21 Novbr. Kreaturer. **Ny-Løgten,** første Onsdag i hver Maaned Kreaturer. **Odder,** 23 Febr. og 30 Marts Heste og Kvæg; 28 April Kreaturer; 18 Septbr. Heste, Kvæg og Faar; 14 Novbr. Kreaturer. **Randers,** Torvedag hver Onsdag og Lørdag, sidste Dag med Kreaturer. 4 og 5 Jan. Heste; 2 til 4 Febr. Kram og ophører Lørdag Eftm. Kl. 2; 8 og 9 samt 25 Febr., 4, 18 og 25 Marts Heste; 1 April Heste og Kvæg; 6 Maj Kvæg; 19 og 20 Juni Uld; 7 og 8 Juli Heste; 6 Septbr. Heste, Kvæg og Faar; 27 Septbr. Kvæg og Faar; 12 til 14 Oktbr. Kram og ophører Lørdag Eftm. Kl 2; 28 Oktbr. Kvæg, Faar og Uld; 11 Novbr. Kreaturer. **Ry,** 29 April Heste, Kvæg og Kram; 13 Novbr. Kreaturer og Kram. **Ronde,** 17 Marts og 12 Maj Kreaturer; 19 Septbr. og 16 Oktbr. Kvæg og Faar; 22 Novbr. Kreaturer. **Salten,** 11 Juli Heste, Kvæg og Kram. **Silkeborg,** Torvedag hver Lørdag. 20 Febr. Heste og Kvæg; 18 Marts Heste, Kvæg og Kram; 8 April Kreaturer; 10 Juni Heste, Kvæg og Kram; 27 Septbr. og 23 Oktbr. Kvæg, Faar og Kram. **Sjelbro,** 3 Marts, 20 April og 17 Maj Kreaturer; 26 Oktbr. Kvæg og Faar. **Skanderborg,** Torvedag hver Tirsdag. Første Tirsdag i hver Maaned Torvedag med levende Kreaturer. 11, 21 og 28 Febr., 14, 21 og 28 Marts Heste; 16 Maj Heste, Kvæg og Kram; 12 Juni Heste; 28 Juli Kram; 8 Septbr. Kvæg, Faar og Kram; 28 Sept. Kvæg og Faar; 24 Oktbr. Kvæg, Faar og Kram. **Spørring,** 24 Marts og 21 April Kreaturer; 12 Oktbr. Kvæg og Faar. **Thirstrup,** 8 Marts, 10 Maj, 11 Oktbr. og 13 Decbr. Kreaturer. **Trust,** 26 Maj Kreaturer og Kram; 24 Novbr. Kreaturer. **Vejlby,** 31 Marts og 11 Maj Kreaturer; 27 Oktbr. Kvæg og Faar. **Ølstvad,** 7 Septbr. Heste, Kvæg og Faar.

Asfing, 3 Oktbr. Kram. **Brande,** 29 Juli Kvæg; 23 Septbr. Kvæg og Faar. **Bække,** 15 Septbr. Heste, Kvæg og Faar. **Bækmarksbro,** 11 Oktbr. Kvæg og Faar. **Christianshede,** 31 Oktbr. Lærred, Havevarer og Avlingsprodukter. **Dalager,** 8 April Heste og Kvæg; 30 og 31 Avg. Kvæg, Faar og Kram. **Esbjærg,** første Tirsdag i hver Maaned Fedekvæg. **Foldingbro,** 26 April, 15 Maj og 18 Oktbr. Kreaturer. **Fredericia,** Torvedag hver Mandag og Torsdag. 15 Febr. Heste; 11 Marts Heste og Kvæg; 25 Marts Kreaturer; 1 April Heste og Kvæg; 4 Maj Kreaturer; 12 Juli Heste og Kvæg; 6 Oktbr. Kvæg; 27 Oktbr. Kvæg og Faar; 17 Novbr. Kreaturer og Kram. **Give,** 28 April Kreaturer; 25 Septbr. og 26 Oktbr. Kvæg og Faar; 18 Novbr. Kreaturer. **Grindsted,** 9 Septbr. Kvæg og Faar. **Herning,** 11 April Kreaturer; 12 Maj Kreaturer og Kram; 1 og 2 Septbr. Kvæg, Faar og Kram; 14 Oktbr. Kvæg og Faar. **Holstebro,** Torvedag hver Tirsdag. 2 Jan. Heste; 13 Febr. Heste, Kvæg og Kram; 9 Marts Heste og Kvæg; 22 April Kreaturer; 6 Maj Kreaturer og Kram; 12 Juni Heste og Faar; 27 Juli Kvæg, Faar og Kram; 11 Septbr. Kvæg og Faar; 12 og 13 Oktbr. Kvæg, Faar og Kram; 20 Novbr. Kreaturer. **Holsted,** 7 Jan. Trævarer og hvad Bonden behøver til sin Avlings Drift; 14 April og 14 Novbr. Kreaturer. **Jellinge,** 15 Maj Kreaturer; 26 Septbr. Kvæg og Faar. **Kolding,** Torvedag hver Tirsdag. 10 Jan. Heste; 17 Febr. Heste og Kram; 24 Febr., 3, 17, 24 og 31 Marts Heste; 15 og 28 April, 6 Maj Kreaturer; 12 Maj Kreaturer og Kram; 25 Juli Kram; 16 Septbr. Heste, Kvæg og Faar; 6 Oktbr. Kvæg og Kram; 13 og 20 Oktbr. Kvæg; 28 Oktbr. Kvæg og Faar; 3 og 10 Novbr. Kvæg. **Kollemorten,** 6 Maj og 17 Novbr. Kreaturer. **Lemvig,** Torvedag hver Lørdag. 11 Febr. Heste; 20 April Kreaturer; 10 Juni Heste og Faar; 26 Juli og 10 Oktbr. Kvæg, Faar og Kram; 18 Novbr. Kreaturer og Kram. **Lunderskov,** 11, 17 og 24 April, 1 og 8 Maj, 23 og 30 Oktbr., 6 og 13 Novbr. Kreaturer. **Norre Snede,** 12 April og 31 Oktbr. Kreaturer. **Randbøl,** 27 April Kreaturer. **Ribe,** 16 Febr. og 11 Marts Heste og Kvæg; 18 og 25 April Kreaturer; 2 Maj Kreaturer og Kram; 9 og 16 Maj Kreaturer; 14 Juni Heste, Faar og Kram; 1 Avg. Kvæg og Faar; 1 Sept. Kvæg; 4 Oktbr. Kram; 3, 10, 17, 24 og 31 Oktbr. samt 7 Novbr. Kvæg og Faar. **Ringkjobing,** Torvedag fra Paaske til Mikkelsdag Lørdag, ellers Onsdag. 14 Febr. Heste og Kvæg; 27 April Kreaturer; 15 Juni og 6 Oktbr. Kram; 23 Oktbr. Kvæg, Faar og Kram. **Sonderomme,** 26 April Kreaturer; 24 Oktbr. Kvæg og Faar. **Tarm,** 28 April Kreaturer; 10 Maj Kreaturer og Kram; 12 Septbr. Heste, Kvæg, Faar og Kram. **Thim,** 21 Oktbr. Kvæg og Faar. **Ulfkjær,** 26 April Kreaturer; 29 Avg. Kvæg og Faar. **Varde,** Torvedag hver Torsdag. 15 Febr. Heste og Kvæg; 10 Marts Heste, Kvæg og Kram; 24 April og 8 Maj Kreaturer; 13 Juni Heste og Faar; 27 og 28 Juni Kram; 31 Juli Kvæg og Faar; 13 og 14 Septbr. Heste, Kvæg og Faar; 28 og 29 Septbr. Kram; 25 og 26 Oktbr. Heste, Kvæg og Faar; 19 Decbr. Kram. **Vejen,** 20 Juni Heste og Kvæg. **Vejle,** Torvedag hver Onsdag. 9 Jan., 14 og 23 Febr., 2, 16, 23 og 30 Marts Heste; 15 April Kreaturer; 2 Maj Kreaturer og Kram; 30 Septbr. Kvæg og Faar; 11 Oktbr. Kram; 27 Oktbr. Kvæg og Faar. **Videbæk,** 20 Oktbr. Kvæg og Faar. **Vinderup,** 11 Oktbr. Kvæg og Faar. **Vorbasse,** 13 April Kreaturer; 2 og 3 Avg. Kvæg og Faar.

Viborg Stift.

Aabro (Ulstrup Jærnbanestation), 30 Maj Kreaturer. **Aars,** 28 Febr. Kreaturer; 5 Septbr. Kvæg og Faar; 5 Oktbr. Kreaturer. **Bjerringbro,** 5 Septbr. Kvæg og Faar. **Binderup,** 2 Febr. Kvæg; 4 April Kreaturer; 19 Septbr. Kvæg og Faar. **Hvalpsund,** 11 Maj Kreaturer; 6 Oktbr. Kvæg og Faar. **Højslev** Jærnbanestation 15 Maj og 22 Septbr. Kvæg og Faar. **Fur,** 26 Septbr. Kreaturer. **Løgstør,** 30 Jan. Kvæg; 1 April og 1 Juli Kreaturer; 16 Septbr. og 4 Oktbr. Kvæg, Faar og Kram. **Nibe,** 27 Febr. Kreaturer; 27 og 28 April samt 19 Septbr. Kram; 17 Oktbr. Kvæg og Faar; 6 Novbr. Kreaturer. **Sjørup,** 7 Juni Kreaturer og Kram; 7 Oktbr. Kvæg og Faar. **Skals,** (Holmgaard), 25 Maj Kreaturer; 23 Septbr. Kvæg og Faar. **Skive,** 3 Jan. Heste og Kram; 6 Febr. og 8 Marts Heste og Kvæg; 21 April og 4 Maj Kreaturer; 9 Juni Heste og Kram; 24 og 25 Juli Heste, Kvæg, Faar og Kram; 9 Septbr. Heste, Kvæg og Faar; 27 Septbr. Rug; 9 Oktbr. Kvæg og Faar; 17 Novbr. Kreaturer. **Ulstrup** (i Aars Herred), 31 Jan. Kvæg; 3 April Kreaturer; 3 Juli Heste, Kvæg og Kram; 18 Septbr. Kvæg og Faar. **Viborg,** sidste Lørdag i hver Maaned og fra Mikkelsdag til Jul hver Lørdag Torvedag med levende Kreaturer. 7 Febr. og 3 Marts Heste og Kvæg; 15 og 29 April, 13 og 27 Maj Kreaturer; 23 og 24 Juni Kram; 6 Juli Heste og Kvæg; 25 og 26 Septbr. Kvæg, Faar og Kram; 21 Oktbr. og 25 Novbr. Kreaturer.

Fortegnelse over de for Kongerigets Beboere vigtigste Heste- og Kvægmarkeder i Hertugdommerne.

Slesvig.

(K betyder Kvæg, H betyder Heste).

Aabenraa, 21 Febr., 7 Marts, 3 Maj og 20 Juli; 17 Okt.; 7 Nov. og 18 Dec. K. **Bollerslev,** 29 Apr. og 6 Nov. K. **Broager,** 19 Maj og 2 Nov. K. **Fjolde,** 15 Apr. og 13 Sept. K. **Flensborg,** 6 Febr. og 9—10 Marts K; hver Fred. i Apr. og Maj K; 14 Juli og 11 Sept. K; 20 og 26 Okt., 2 og 9 Nov. K. **Frederiksstad,** 22 Juli og 2 Okt. K. **Gram,** 10 Maj og 21 Okt. K. **Haderslev,** 5 Jan. og hver Mand. i Fasten til Palmes. K; 16 Marts K; hver Lørd. fra 15 Apr. til Pintse K; 19 Juni og 25 Sept. (3) K; hver Mand. i de første 7 Uger e. Mikkelsd. K. **Hanved,** 1 Maj og 29 Sept. K. **Husum,** hver Torsd. fra 1 Adv. til Hansd. og i 3. til inkl. 7. Uge e. Mikkelsd. (dersom Festd., Onsd. forud), samt hver Onsd. fra Hansd. til Adv. K; 27 Marts, 30 Maj (3) og 18 Sept. K. **Kliplev,** 11 April og 9 Sept. K. **Langhorn,** 17 Apr. K; 19—20 Avg. K. **Læk,** hver Tirsd. fra Fastel. t. Udg. af Juli, samt fra Mikkelsd. t. Jul K; 15 Maj (2) K; 30 Avg. og 4 Okt. K. **Løgumkloster,** 7 og 13 Marts K; 20 Apr. og 2 Maj K; 15 Juni og 18 Juli K; 16 Avg. og 3 Okt. K. **Nybøl,** 30 Jan. K; 24 Apr., 1 Maj og 19 Juni K; 23 Okt. og 6 Nov. K. **Skjærbæk,** 26 Apr. og 18 Okt. K. **Slesvig,** 10 Jan. K; 16 Marts, 25 Apr., 2 og 9 Maj K; 5—6 Sept., 20, 27 Okt. og 3 Nov. K. **Sønderbrarup,** 31 Juli (2) K; 14 Okt. K. **Toftlund,** 6 Marts og 15 Avg. K. **Tønder,** 9 Jan., 24 Febr. K; hver Fred. (naar Festd., Lørd.) fra 3 Marts t. 30 Juni K; hver Fred. fra 1 Juli t. Mikkelsdag K; 4 Avg. (2) og 4 Sept. K; hver Fred. fra Mikkelsd. t. midt i Dec. K. **Tønning,** hver Onsd. fra Udg. af Juni t. midt i Nov. K; 21 Avg. K; 16, 23 og 30 Okt., 5 Nov. K.

Holsten.

Altona, hver Mand., Onsd. og Fred. K. **Elmshorn,** 2 Marts H; 1 Nov. K. **Heide,** 13 Febr. H; 26 Apr. K; 6–8 Juli H; 24 Sept. K; 29 Dec. H. **Horst,** 19 Apr. og 16 Okt. HK. **Itzehoe,** 9 Marts H; 17 Apr. K; 1 Sept. H; 7 Sept. K; 27 Okt. K. **Kiel** 26—27 Febr. H; 26 Apr. K.; 2 Juli (2 D.) H; 8—9 Okt. H. **Neumünster,** 27 Apr. og 21 Avg. HK; 20—22 Okt. K; 20 Okt. H. **Oldesloe,** 31 Marts, 26 Juni og 11 Sept. HK; 7 Nov. K. **Wandsbeck,** 17 Apr., 5 Juni, 28 Avg. og 9 Okt. HK. **Wedel,** 14 Apr. og 25 Maj K; 26 Okt. K.

95de Fortsættelse

af økonomiske Anmærkninger fra det kongelige Danske Landhusholdningsselskab, Landbefolkningen især til Tjeneste.

Om Landhestens Opdræt.

„Den Gren maa tidlig krøges, som god Krog skal vorde“, siger et gammelt Ord, og der menes hermed, at det er i den unge Alder, at Grunden skal lægges til hele det senere Liv. Dette gjælder for alt levende og finder ogsaa i fuldt Maal Anvendelse paa Hestens Opdræt. Thi det er i den Tid, da Føllet og Plagen voxer, at den Arbejdsevne skal grundlægges, som senere kræves af Hesten. Men Hestens Værdi afhænger af dens Arbejdsevne. Og alt eftersom Grunden derfor bliver godt eller slet lagt under Opdrættet, bliver Hestens Værdi ogsaa stor eller ringe. Grunden til Hestens senere Liv lægges nu ganske vist for en Del allerede ved Valget af Tillægsdyr, men ogsaa kun for en Del. Thi Afkommet af de bedste Forældre kan forkvakles under Opvæxten, og paa den anden Side kan et rigtig ledet Opdræt bøde paa mangen en Ufuldkommenhed, som er arvet fra Faderen eller Moderen. Skjønt Valget af gode Tillægsdyr er saa særdeles vigtigt, saa maa vi dog ogsaa tillægge Opdrættet en meget stor Betydning i Hesteavlen. „Grenen skal krøges, medens den er grøn“: Fejlene, som vore Heste har, skal især modarbejdes og rettes i Følle- og Plagealderen. Men vor Landhest har nu særlig en svag Side, hvorfra ikke alene en meget stor Mængde Fejl og maaske de hyppigst forekommende Fejl udspringer, men som i og for sig i høj Grad formindsker Hestens Værdi. Og denne svage Side hos Landhesten er dens Slaphed og Blødhed i Muskler (i Kjødet) og i Sener, hvoraf følger et Brist paa Livlighed, Kraft og Udholdenhed. Det modsatte af det slappe og bløde er det sejge, tætte og faste. De slappe og bløde Muskler og Sener forholder sig til de sejge og tætte paa samme Maade, som et Reb, der er snoet af Blaar, forholder sig til et andet Reb, der er snoet af god Hamp; selv om begge Reb er lige tykke og lige fyldige, saa holder de dog ikke lige længe, naar de udsættes for det samme Slid. Og paa samme Maade medfører Slapheden og Blødheden af Muskler og Sener, at disse slides for hurtig. Det er ogsaa netop en Fejl hos vor Landhest, at den bliver for tidlig opslidt. Men endnu længe førend Hesten er opslidt, lider den af de Ulæmper og Fejl, der følger med Slapheden. Som Følge af, at Senerne er bløde, træder Hesten for stærkt igjennem Koderne. Dette medfører for det første, at en Del af Kraften gaaer tabt under Bevægelsen, saa at den Styrke og

Kraft, som Hesten efter sin Størrelse og Form maatte kunne lægge i Selen, ikke kan helt udfoldes, men lider et Afbræk for hvert Skridt, Hesten gjør. Paa Grund heraf trættes Hesten for hurtig under strængere Arbejde, hvortil ogsaa Slapheden i hele Legemsbygningen for øvrigt bidrager, og Hesten kan derfor ikke udføre et saa stort Dagsarbejde, som den skulde. Men dernæst bliver de bløde Sener let overanstrængte. Heraf følger igjen Ømhed, Betændelse, Hævelse, Galle osv. Den slappe Legemsbygning medfører endvidere Anlæg til Albuesvamp („Staalsvamp") Pærehas, Vandspat, Naspe, sprødt og daarligt Horn, Koller osv. Det ses altsaa, at den slappe Legemsbygning er den almene Aarsag, ikke alene til en ligefrem mindre Arbejdsdygtighed og mindre Værdi af Hesten, men ogsaa til mangfoldige Sygdomme og Fejl. Det er under Opdrættet, at alle disse Ulæmper og Fejl skal modarbejdes eller undgaas ved, at man bibringer Plagen en bred og dyb Krop, en tættere og sejgere Beskaffenhed af Legemet og derved en større Livlighed, Kraft og Udholdenhed.

Hesten voxer, indtil den er omtrent 5 Aar gammel. Men i de første 2 a 2½ Aar fuldender Brystets og Krydsets Knokler saa godt som helt deres Væxt. Derimod fortsætter Lemmernes Knokler samt Knoklerne i Halsen og Ryggen deres Væxt indtil 5te à 6te Aar. Men af Brystets og Krydsets Udvikling afhænger Kroppens Bredde og Dybde og for en stor Del tillige Hestens Kraft og Udholdenhed. Det ligger saaledes lige for Haanden, at vi kun kan bibringe Hesten disse Egenskaber ved en god Ernæring netop i de to første Aar af dens Liv. Hvis man forsømmer Plagens Ernæring i denne Tid og derefter, naar den begynder at arbejde, ernærer den rigelig — en fejlagtig Fremgangsmaade, som ikke er ualmindelig — saa opnaar man kun derved, at Hesten bliver smal, ja ofte opløben og lang af Ryg.

Derfor er **rigelig og god Føde i de to første Aar** saa overordentlig vigtig. Hvor meget man skal give Plagen af Havre og Hø, som er dens bedste Vinternæring, afhænger af dens Alder, Størrelse samt Havrens, Høets og Halmens Godhed. Rettesnoren er, at Føllet og Plagen stadig skal holdes i god Fremgang og jævnt godt Huld. Man kan allerede begynde at give Føllet lidt fint Hø og lidt Havre, naar det er 2 a 3 Maaneder gammelt; det styrker meget og letter Afvænningen. Nogle Steder, ogsaa her til Lands, giver man endogsaa Føllet lidt Mælk, efter at det er fravænnet. Naar det er et halvt Aar gammelt, vil 4 a 5 Pund Havre foruden Hø være passende dagligt Foder, og efterhaanden som Føllet voxer, er det oftest rigtigt at øge Havregiven lidt. Det beror selvfølgelig paa Græsgangens Beskaffenhed, om det er nødvendigt at give Plagen lidt Havre paa Græs eller ej. Græsset paa vaade, sure Enge er slet ikke tjenligt for Plagen.

Jo bedre Føden er, jo bedre Græsset og Høet er, og jo vægtigere Havren er, jo fastere og sejgere vil ogsaa Plagens Muskler og Sener og hele Legemet blive. Den hele og tunge Havre giver større Sejghed end den knuste eller malede; opblødt Foder passer ikke for Plagen. Kun ved Opdræt af meget svære Heste tyer man nogle Steder til malet Sæd; men det kommer da an paa, om Sommerernæringen svarer til Ernæringen om Vinteren, og det maa heller ikke glemmes, at jo mere malet eller endog opblødt Sæd, man bruger, desto vanskeligere er det at undgaa det slappe Præg hos Hesten. Plagen skal have rent, blødt Vand. Det urene Vand, som findes i Moser og ofte tillige i Gadekjæret, gjør Plagen saa vel som den udvoxne Hest flov og slap.

Men er Fødens Mængde og Godhed af stor Betydning, saa er den Behandling, som for øvrigt bliver Plagen til Del, ikke mindre vigtig. Ja den bedste Næring er delvis spildt, hvis den øvrige Behandling ikke svarer dertil. I Almindelighed kan Hovedmangelen ved Plagens Behandling udtrykkes ved, at den altfor meget ligner den Behandling, som Fedekvæget faar. Ved Fededyrets Hold tilsigter man paa billigste Maade at frembringe den størst mulige Masse af slapt og mørt Kjød og Fedt. Derfor fodres et saadant Dyr med rigeligt, malet eller opblødt Foder; man stiller det ind paa en varm Baas helst i dæmpet Lys og sørger fremfor alt for, at det kan staa i Ro; det maa ikke have det køligt, og det maa ikke bevæges. Men er dette ikke omtrent den samme Behandling, som Plagen mange Steder faar, og kan man da undres over, at det Kjød (de Muskler), der danner sig under saadanne Forhold, bliver slapt og kraftesløst og Senerne bløde og uholdbare. Men Plagen skal opdrættes til udholdende Arbejde, til at føre et livligere, kraftigere og højere Liv end et Fededyr, og hertil kræves foruden en god Næring fremfor alt ren Luft, Lys og Bevægelse.

Luften skal være frisk og ren. Virkningen af en uren Luft er i Løbet af en kort Tid saa ringe, at man ofte fra Dag til anden ikke kan mærke nogen kjendelig Indflydelse deraf paa Dyret, og saa skjænker man det ikke videre Opmærksomhed. Men kan man da se, at Græsset groer, eller at Plagen voxer fra Dag til Dag? Nej, og dog er det denne usynlige Vært, hvorved Græsset modnes i nogle faa Maaneder, og Føllet i nogle faa Aar bliver en udvoxen Hest. Netop saaledes forholder det sig med Luftens Virkning paa Dyret. Indenfor en meget kort Tid er den umærkelig, men i Løbet af nogen Tid viser den en alt gjennemtrængende Virkning. Den urene Luft avler Dorskhed, Slaphed og Tunghed; den friske, rene Luft giver Friskhed, Livlighed samt Fasthed og Sejghed. Man er især bange for, at Plagen skal faa det for koldt, og derfor tror man, at man er rigtig god ved den, naar man binder

den i det luneste Hjørne af Stalden, holder Døre og Vinduer godt lukkede, og saa lader den døse Dagen hen i en varm, uren og ubehagelig Luft. Men ved lidt Eftertanke veed man dog nok, at vi selv ingenlunde faar den bedste Varme ved at krybe til Kakkelovnen, og de fleste kjender af Erfaring, f. Ex. fra Soldaternes Vagtstue, hvor umuligt det er at blive behagelig varm, selv i en høj Varme, naar Værelset er fuldt af Dampe og Dunster, og sidder man selv paa en varm Sommeraften ved en Mose, saa bevirker Moseluften, at man som bekjendt endog kan faa Kuldegysninger, ja Koldfeber, men netop en lignende Luft findes i de uventilerede Stalde. Den ubehagelige Følelse, man selv har under slige Forhold, er netop den, som Plagen viser os ved sit purrede Haarlag og dorske, sløve Udseende, saaledes som vi saa hyppig træffer den om Vinteren paa vore Stalde. Men hvem kan vente, at et kraftigt og udholdende Legeme kan udvikles under saadanne Forhold. Nej, enhver ved, at Velbefindende og en behagelig Varme, som begge er nødvendige for en sund Væxt og et kraftigt Liv, faas bedst ved at arbejde eller ved at gaa en dygtig Tur i en ren Luft. Og hvorfor skulde man da ikke unde sin Plag det samme gode, som er saa let at opnaa. Og man behøver ikke at være bange for, at Plagen skal fryse, thi naar man vænner den til Kølighed, saa skal Haarlaget blive tæt nok til at beskytte den, og naar man giver Plagen Frihed, saa skal den nok selv sørge for Varmen. Paa koldere Dage er det jo forøvrigt let at beskytte den. — Hvad der her er sagt om Luften, kan ogsaa anvendes paa Lyset. Følle- og Plagestalden skal være lys, og dette har tillige den Nytte, at Plagen og Stalden da ogsaa bedre kan holdes rene.

Men en meget vigtig Ting er det, at den Næring, som Plagen faar, kommer den til fuld Nytte. Det er ødselt at fodre Plagen godt, naar man ikke samtidig sørger for, at Næringen anvendes paa rette Maade i dens Legeme, til at dygtiggjøre den til dens fremtidige Brug. Plagen skal opdrættes til Arbejde, derfor skal dens Bryst udvikles, og derfor skal Næringen ledes hen til de Legemsdele, til Knokler, Muskler og Sener, som skal udføre Arbejdet. Men det er en almindelig Lov for Dyr som for Mennesker, at en Legemsdel kun udvikles ved, at den bruges. Derfor skal Føllet og Plagen have **Bevægelse**, thi kun derved kommer den i Aande og udvider sit Bryst, og kun derved faar Knokler, Muskler og Sener fuld Gavn af Føden. Uden Bevægelse kan Plagen nok blive fed og fyldig, men den bliver slap og savner Sejghed, Kraft og Udholdenhed. Derfor er Stillestaaen Plagens værste Fiende.

Det er nu langtfra nok at give Plagen lidt Bevægelse i Ny og Næ, som Lejligheden kan falde; Plagen skal røres daglig. Her møder

man under almindelige Forhold den Indvending, at man ikke har Tid til at røre Plagen hver Dag, det er for bekosteligt. Imidlertid kan Øjemedet let naas uden Bekostning, nemlig simpelt hen derved, at man lader Plagen selv besørge Arbejdet ved at bevæge sig i ren Luft. Først senere hen imod den Tid, da den skal vænnes til egentligt Arbejde, skal den have en mere regelmæssig Dressur. Men for at Plagen skal kunne „røre sig selv", maa den have let ved at komme ud og ind, og tillige maa der være et Sted, hvor den kan løbe. Der kræves derfor, at Plagestalden skal skilles fra Arbejdshestenes Stald, og dernæst skal den være indrettet saaledes, at Plagen kan have fri Adgang til Gaardspladsen eller en anden lignende Plads eller en Løbegaard. Vore nuværende Stalde lægger i disse Retninger saa store Hindringer i Vejen for et hensigtsmæssigt Hesteopdræt, at der nødvendigvis maa foretages en Forandring med dem. Man undskylder sig med, at man ikke har Tid eller Lejlighed til at røre Plagen hver Dag, og saa bygger man netop sin Stald saaledes, at man enten skal „spilde" Tid, som man siger, med at røre Plagen, eller ogsaa skal man lade den staa rolig som et andet Fededyr uden at faa tilstrækkelig Bevægelse. Det er saa bagvendt som vel muligt. Der burde ikke bygges nogen Hestestald for Fremtiden, uden at man tager tilbørligt Hensyn hertil; i de fleste Tilfælde vil man da tilmed have den Fordel, at man kan bygge billigere. Og ligeledes maa det alvorlig tilraades enhver Hesteopdrætter saa vidt muligt at ændre sin Stald paa den her antydede Maade.

Skal vor Hesteavl faa nogen Fremgang, og skal den danske Hest vedvarende blive søgt af Udlandets Opkjøbere samtidig med, at vort eget Agerbrug faar den størst mulige Nytte af den, saa er det nødvendigt, at Opdrætterne lægger Vægt paa at bibringe den en større Kraft og Udholdenhed. Thi Udlandet opdrætter selv en Hest, som vi i Længden kun kan konkurere med ved selv at opdrætte paa bedste Maade, og vort Agerbrug kræver ligeledes mer og mer et sværere Arbejde og en stærkere Hest. At opdrætte en god Hest betaler sig derfor al Tid bedst, hvad enten man saa vil sælge den eller selv vil bruge den. Men det er da ogsaa nødvendigt, at man med Omhu og Eftertanke sætter sig ind i, hvorledes Plagen skal behandles, og kan det i saa Henseende meget anbefales at læse en lille billig Bog om Landhestens Behandling af Professor V. Prosch.

Lyngby, i Marts 1880.

P. Jessen.

Om de nyfødtes Øjenbetændelse.

(Fra det kgl. Blindeinstitut i Kjøbenhavn.)

Da der blandt de Børn, som optages i det herværende Blindeinstitut findes ikke faa, hvis Ulykke skriver sig fra deres Livs første Dage, og da den Sygdom, de nyfødtes Øjenbetændelse, som har berøvet dem Synet, i de allerfleste Tilfælde er helbredelig, henledes Almenhedens Opmærksomhed paa denne Sag.

Grunden til, at hidtil saa mange er blevne et Offer for denne Sygdom, er nemlig især at søge i en utilgivelig Ligegyldighed fra Barnets nærmeste Omgivelsers, navnlig fra enkelte Jordemødres Side, som til Trods for de Advarsler, deres Lærebøger, og de Paabud, deres Instruxer giver dem, i mangfoldige Tilfælde forhindre Tilkaldelsen af sagkyndig Hjælp, for selv at behandle de syge Øjne med allehaande Husraad, saa længe til det er for silde.

Sygdommen kan nemlig i enkelte Tilfælde optræde under en saa mild Form, at den uden nogen Behandling eller endog trodsende uhensigtsmæssige Midler kan forløbe med heldigt Udfald; men i de fleste Tilfælde antager den en alvorligere Karakter, og kan da, overladt til sig selv, udvikle sig med en saa rivende Hurtighed, at allerede i Løbet af et Par Dage Tilstanden kan være haabløs.

Om selve Sygdommen maa det her være nok at bemærke, at nyfødte Børn overhovedet sjældent angribes af nogen anden Øjensygdom, og at dens første Optræden er let kjendelig derved, at Øjelaagenes indvendige Hinde bliver meget rød og svullen og begynder at afsondre en hvidgul Slim. Hovedsagen er, at Enhver mindes om, at den ellers saa farlige og ødelæggende Sygdom i de allerfleste Tilfælde kan helbredes, naar man strax ved de første Tegn paa en saadan Øjelaagbetændelse søger Lægehjælp. Indtil denne kan faas, er der ikke andet at gjøre end saa hyppig, som det behøves, at rense det angrebne Øje for den omtalte slimagtige Affsondring, og at anvende stadig Kulde paa Øjet.

Rensningen foretages bedst med smaa bløde Svampe eller i Mangel deraf med bløde linnede Lapper, i det man forsigtig halvaabner Øjelaagene og sagte trykker den vaade Svamp imod dem. Anvendelsen af Kulde sker ved af blødt Linned, 6—8 Gange dobbelt lagt, at danne saakaldte Kompresser af omtrent et Tokronestykkes Størrelse, dyppe disse i meget koldt Vand, trykke dem af mellem tørt Linned, saa at de kun er fugtige, og derpaa lægge dem paa Øjet for at udsætte dette for en stadig Afkøling. Kompressen maa ikke blive varm, hvilket hyppigt allerede sker inden et Minuts Forløb, og da denne Afkøling af Øjet ikke taaler nogen Afbrydelse, heller ikke om Natten, er det nok en besværlig Tjeneste, der fordres; men af den Nøjagtighed og Omhu, hvormed den udføres, er det spæde Barns Fremtids Lys eller Mørke afhængigt.

Da den fra det angrebne Øje affsondrede slimagtige Vædske er i høj Grad smitsom, maa det Vand, som benyttes til Svampene og de linnede Kompresser, idelig fornyes; og da meget ofte først det ene Øje angribes, og der er en Mulighed for, at det andet kan gaa frit, maa man vel vogte sig for at benytte samme Svamp eller Linned til det andet Øje, og med Hensyn til ens egne Øine iagttage al mulig Forsigtighed. At der i det hele maa sørges for jævn Temperatur og frisk Luft i Sygeværelset, og at Barnets Øje ikke maa udsættes for stærkt Lys, behøver næppe særlig at tilføjes.

Tryllekvadraten.

(Lidt Tidsfordriv for Vinteraftenerne.)

Fra Arilds Tid har Tryllekvadraten været kjendt. Alle Oldtidens Kulturfolk har syslet med den og stræbt at løse dens Gaader. Jeg tør vel antage, at den ogsaa har mange Venner blandt Almanakkens Læsere, samt at det vil glæde disse at faa meddelt en simpel og letfattelig Methode, ved Hjælp af hvilken de vil være i Stand til saa godt som øjeblikkelig at danne en Tryllekvadrat, samtidig med at de faar en hel Række interessante Spørgsmaal at gjøre Rede for og saaledes Stof til Eftertanke for mere end en lang Vinteraften. Der kan saaledes spørges om, hvor mange Tryllekvadrater det er muligt at danne for et givet Tal? Hvormange Felter hver af disse kan faa? o s. v. o. s. v.

En Række Tal, der er saaledes beskaffen, at hvert følgende er det samme Antal Enere større end det foregaaende, kaldes en Differensrække. Tallet, der angiver, hvor meget hvert følgende er større end det foregaaende, kaldes Rækkens Differens.

3, 6, 9, 12, 15, 18, 21, 24, 27

er saaledes en Differensrække, hvis Differens er 3.

En Figur som

1	2	3
4	5	6
7	8	9

kaldes en Talkvadrat. Tallene, der staar ved Siden af hinanden, som 1, 2, 3, siges at staa i samme Række, Tallene lodret over hinanden, som 1, 4 og 7, at staa i samme Søjle, Linjerne dannede af Tallene 1, 5, 9 og 3, 5, 7 kaldes Skraarækker. Enhver Talkvadrat har lige saa mange Søjler som Rækker. Tallene i dens Felter kaldes dens Elementer.

En Tryllekvadrat er en Talkvadrat, hvor Summen af Tallene i hver Række, hver Søjle og hver Skraarække er den samme. Her tages kun Hensyn til Tryllekvadrater, hvis Elementer kan opskrives i en Differensrække.

Den Maade, hvorpaa Tryllekvadraten dannes, er forskjellig, eftersom Antallet af dens Rækker er ulige eller lige.

Har Tryllekvadraten et ulige Antal Rækker, er den overordentlig let at danne. Jeg tager, eftersom jeg i Talkvadraten har 3, 5, 7, 9 . . Rækker, 9, 25, 49, 81 . . efter hinanden følgende Led af en eller anden Differensrække og skriver dem i uforandret Orden ind i Kvadraten. Jeg danner dernæst den trappedannede Figur, hvis Spidser i omstaaende Afbildning (Fig. 2) er mærkede med A^1, B^1, C^1, D^1. Denne har da lige saa mange Skraarækker som Kvadraten Rækker. Denne Figur dannes simplest

ved at tegne Kvadraten paa et Stykke løst Papir og med en Sax udklippe Stykkerne I. og II, i det man passer paa at udklippe lige mange Felter foroven og forneden, og saa mange, at en saadan Figur kan fremkomme. Dernæst lægges Stykkerne I. og II. som vist i Figuren, og den trappedannede Figur er færdig. Bringes hvert Stykke tilbage paa sin oprindelige Plads, kommer Kvadraten frem igjen. Tallene i den oprindelige Kvadrat skrives nu over i den ny Figur, saaledes at det første Element skrives i øverste Felt af midterste Søjle, det næste tilhøjre for dette i samme Skraarække o. s. v., indtil øverste Felt i denne er naaet, der springes da til det nederste og fortsættes igjen opad, indtil hele Skraarækken er fyldt. Denne maa da indeholde akkurat de Elementer, man finder i øverste Række af den oprindelige Kvadrat. Nu gaar man over til den næste Skraarække, i det man begynder med det Felt, som ligger lige under det sidst beskrevne Felt i øverste Skraarække, udfylder denne Skraarække paa samme Maade som den første, gaar over til den tredje og fortsætter saaledes, indtil hele Figuren er udfyldt. De afklippede Stykker lægges da paa deres Plads, og **Tryllekvadraten er dannet** (Fig. 3).

Som Prøve danner jeg en Tryllekvadrat for 295 med 5 Rækker, 25 Elementer, og vælger dertil en Differensrække, hvis første Led er 11, og hvis Differens er 4, indskriver den i Talkvadraten (Fig. 1) og faar da:

Fig. 1.

A B

11	15	19	23	27
31	35	39	43	47
51	55	59	63	67
71	75	79	83	87
91	95	99	103	107

C D

Fig. 2.

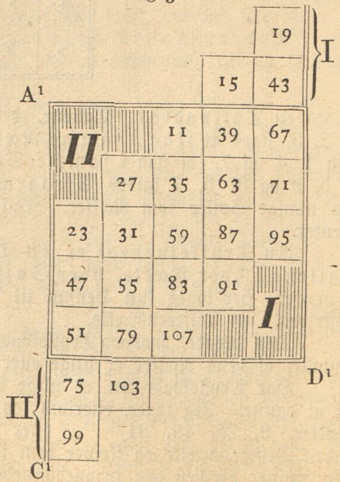

Fig. 3.

A B

75	103	11	39	67
99	27	35	63	71
23	31	59	87	95
47	55	83	91	19
51	79	107	15	43

C D

Tryllekvadraten med et lige Antal Rækker og Søjler er vanskeligere at danne. Forholdsvis simpelt er det at danne Tryllekvadrater, naar Antallet af Felter er 16, 64, 144 o. s. v. Man deler da den tilsvarende Talkvadrat, saafremt den har flere end 4 Rækker, i mindre Kvadrater med 16 Felter (Fig. 1). Alle de Tal, der staar i disses Skraalinjer, skal blive staaende (Fig. 2) og de øvrige Tal alle byttes korsvis, det vil sige, hver 4 Tal, hvor af de to staar i en Række, der ligger lige saa langt fra Kanten A—B, som den Række, hvori de to andre staar, ligger fra Kanten C—D, og tillige 2 af dem staar i en Søjle, der ligger lige saa langt fra Kanten A—C, som den Søjle, hvori de to andre staar, ligger fra Kanten B—D, skal byttes overkors. 4 saadanne Tal er f. Ex. 2, 7, 58, 63, altsaa byttes 2 med 63 og 7 med 58. Naar alle disse Ombytninger er udførte, er Tryllekvadraten (Fig. 3) dannet.

Fig. 1.

A B

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32
33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48
49	50	51	52	53	54	55	56
57	58	59	60	61	62	63	64

C D

Fig. 2.

A B

1			4	5			8
	10	11			14	15	
	18	19			22	23	
25			28	29			32
33			36	37			40
	42	43			46	47	
	50	51			54	55	
57			60	61			64

C D

Fig. 3.

A B

1	63	62	4	5	59	58	8
56	10	11	53	52	14	15	49
48	18	19	45	44	22	23	41
25	39	38	28	29	35	34	32
33	31	30	36	37	27	26	40
24	42	43	21	20	46	47	17
16	50	51	13	12	54	55	9
57	7	6	60	61	3	2	64

C D

Fig. 3 er en Tryllekvadrat for 260, hvis Elementer er Tallene fra 1 til 64.

Er Tryllekvadratens Rækkeantal delelig med 2, men ikke med 4, er dens Dannelse vanskeligere, idet der ikke længer gjælder nogen simpel Regel fælles for alle saadanne Tryllekvadrater. Tryllekvadrater

med 36, 100, 196 . . . . Elementer følger hver sine Regler. Kun et er fælles. Tallene i de to Skraarækker beholder alle deres Plads, og to Elementer, der skal bytte Plads, maa staa i to Rækker af den oprindelige Kvadrat, hvoraf den ene er lige saa langt fra Kanten A—B, som den anden fra Kanten C—D. Resten overlader jeg til Læsernes Skarpsindighed og hidsætter kun (Fig. 2) en Tryllekvadrat for 1881 med 36 Elementer, nemlig:

Fig. 1.

A B

16	33	50	67	84	101
118	135	152	169	186	203
220	237	254	271	288	305
322	339	356	373	390	407
424	441	458	475	492	509
526	543	560	577	594	611

C D

Fig. 2.

A B

16	543	560	577	84	101
509	135	475	152	186	424
322	390	254	271	237	407
305	339	356	373	288	220
203	441	169	458	492	118
526	33	67	50	594	611

C D

Er en Tryllekvadrat funden, kan flere, oftest et stort Antal, dannes af denne ved passende Ombytninger. For det første kan der al Tid dannes 3 ny ved Drejning af Kvadratens Sider, saaledes at efterhaanden B, C og D kommer paa A's Plads. Af hver af disse 4 kan igjen dannes en ny ved Ombytning af Søjler og Rækker. Endvidere kan der dannes ny Tryllekvadrater ved at ombytte to Rækker, hvoraf den ene staar lige saa langt fra Kanten A—B, som den anden fra C—D, eller to Søjler, hvoraf den ene staar lige saa langt fra Kanten A—C, som den anden fra B—D. Omstaaende Fig. 2 er dannet af Fig. 1 ved at bytte Rækken a—a med Rækken b—b. Vi kan yderligere ombytte 2 Rækker, som ikke staar i samme Afstand, den ene fra Kanten A—B og den anden fra C—D, naar i alt 4 Rækker og 4 Søjler byttes 2 og 2, saaledes at Tallene i de to Skraarækker stadigt bliver de samme. Fig. 3 er saaledes dannet af Fig. 1 ved at bytte Rækkerne a—a med a^1—a^1 og b—b med b^1—b^1 samtidig med at Søjlen c—c er byttet med c^1—c^1 og Søjlen d—d med d^1—d^1. Af omstaaende Tryllekvadrat (Fig. 1) kan saaledes i alt dannes 64 Tryllekvadrater. Bliver Antallet af Elementer større, voxer Antallet af Ombytninger stærkt; saaledes kan Tryllekvadraten med 121 Elementer omformes paa 245,760 Maader.

Fig. 1.

A	c^1	c		d	d^1	B
a^1	75	103	11	39	67	a^1
a	99	27	35	63	71	a
	23	31	59	87	95	
b	47	55	83	91	19	b
b^1	51	79	107	15	43	b^1
C	c^1	c		d	d^1	D

Fig. 2.

A	c^1	c		d	d^1	B
a^1	75	103	11	39	67	a^1
b	47	55	83	91	19	b
	23	31	59	87	95	
a	99	27	35	63	71	a
b^1	51	79	107	15	43	b^1
C	c^1	c		d	d^1	D

Fig. 3.

A	c	c^1		d^1	d	B
a	27	99	35	71	63	a
a^1	103	75	11	67	39	a^1
	31	23	59	95	87	
b^1	79	51	107	43	15	b^1
b	55	47	83	19	91	b
C	c	c^1		d^1	d	D

Naar man har en Række med 9, 16, 25, 36 Led, kan man finde, for hvilket Tal en Tryllekvadrat kan dannes af en saadan Række ved at addere Rækkens første og sidste Led, multiplicere det udkomne med henholdsvis 3, 4, 5, 6, og dividere det fundne Tal med 2. Jeg kan danne en Tryllekvadrat for et givet Tal med et vist Antal ulige Rækker, naar det givne Tal er deleligt med Antallet af Rækker, og med et vist Antal lige Rækker, naar Tallet er deleligt med Rækkernes halve Antal. Skal jeg altsaa danne en Tryllekvadrat for et bestemt Tal, f. Ex. 1848, ser jeg at finde, hvilke Tal det er deleligt med. 1848 er t. Ex. delelig med 11. Jeg multiplicerer da 1848 med 2 og dividerer med 11. Derved udkommer 336. Jeg bestemmer nu endvidere, at Rækkens Differens skal være 2, og trækker da 2 × 120 = 240 (nemlig Rækkens Differens gange Tallet, der er 1 mindre end Antallet af Felter) fra 336; herved faas 96. 96 divideres med 2, og 48 er det første Led i den søgte Differensrække. Denne opskrives, og Tryllekvadraten for 1848 med 121 Elementer dannes da uden Vanskelighed.

Birger Hansted.

Billedalmanakkernes Oprindelse.

(Et Æventyr.)

I et Vidunderland, hvor der er stedsevarende Sommer med Blomsterduft og Fuglesang, hersker Feen Morgana, omgivet af al den Dejlighed, man kan tænke sig, og desuden af en Skare af Børn og Tjenere, som hun Tid efter Tid udsender for at glæde Menneskenes Børn. Morgana er nemlig en god Fe, der elsker Menneskene og vil gjærne gjøre dem godt, for saa vidt de vil modtage hendes Velgjerninger. Det vil dog ikke alle; thi hendes Gaver er ikke noget, man kan spise eller drikke; det er Tankebilleder, Aandsforestillinger, tryllende, luftige og lette som Fru Morgana selv. Det er derfor hændet, at en og anden af hendes Sendebud er vendt tilbage med ilde forrettet Sag efter at have faaet Skam til Tak for det gode, han vilde gjort.

En smuk Dag vendte saaledes hendes Yndlingsdatter, den skjønne, evigunge Titania tilbage, men fløj ikke, som hun plejede, munter og livsglad i sin Moders Arme; langsomt og sørgmodigt nærmede hun sig, og hendes Kinder bare friske Spor af Taarer.

„Hvad fattes dig, mit Barn?“ spurgte Moderen.

„Jeg vil ikke mere ud til Menneskene,“ hulkede hun. „De haaner og skjælder mig ud og siger, at jeg gjør ingen Nytte men stor Skade.“

„Men hvad har du da gjort?“ lød paa ny det deltagende Spørgsmaal.

„Kun hvad jeg plejer at gjøre. Jeg har malet dejlige Billeder i Børnenes Sjæle, har hvisket ømme Elskovsord i de unge Pigers Øren og har vist unge og gamle Fortid og Fremtid i dit eget Tryllespejl; jeg har ført Digternes Penne og er gaaet ud som Bøger, og jeg har siddet i Kakkelovnskrogen som en gammel Kone og fortalt Æventyr for en lyttende Kreds af Smaapuslinger. Jeg har saamænd ogsaa prøvet paa at holde mig til den bogstavelige Sandhed — blot saadan — du ved: en lille Smule „Yndigheds Slør over Fald og Fejl.“ Men Folk er blevne saa kloge nu. Alt skal være saa virkeligt i vor Tid. De siger, at det bedste Digt er ikke saa meget værd som et eneste Pund Smør, og at et Æventyr er værre end at blive paalagt en hel Daler mer i Kommuneskat.“

„Saadan tænker dog vel ikke alle?"

„Da er en hel Del saamænd højrøstede nok. Og ved du hvad, søde Moder! De har endog skaffet sig Vægtere til at passe paa mig, navnlig naar jeg kommer i Form af en Bog. Ja, det er jo ingen helt ny Opfindelse; men i fordums Tid var Vægterne væbnede med bløde, bøjelige Gaasefjer; men nu bruger de fæle spidse Staalpenne og prikke og prikke, saa jeg nu vist ikke havde haft et helt Sideben, hvis jeg da havde haft Sideben at miste."

„Ja, det med Vægterne er der endda Mening i," sagde Fru Morgana, „for du er somme Tider lidt vel kaad og kan ogsaa være lidt smagløs. Det er derfor slet ikke af Vejen, at Menneskebørnene holder Vægtere til at passe paa, hvad du møder frem med."

„Nu, de offentlige Vægtere skal jeg finde mig i; men de andre, dem som kun sætter Pris paa, hvad der er ædeligt og drikkeligt eller kan sælges for Penge, og som holder mig borte fra deres Huse, de er mig mest imod, og jeg vilde jo dog saa gjærne have Lov til for deres Sønner og Døtre — ja og for dem selv med, uden at de ret vidste det — at afspejle det møjefulde Menneskeliv i et idealt Skjær og i saadanne Lysbilleder, som kan kvæge og styrke det stakkels bævende og forpinte Hjærte. Jeg vilde strø Jordens Veje med Blomster og Ønskekviste fra Mindets og Haabets og Lyksalighedens Land, og over det bitre og uskjønne vilde jeg sprede Poesiens guldindvirkede Slør. Er dette vel noget ondt?"

„Nej, min Datter! Det er din rette og velsignede Gjerning, i hvilken de rigtige Vægtere ikke vil standse dig, og vil Dumheden hindre dig, har du Lov til at snige dig udenom. Vil man ikke lade dig slippe frem i nogen af dine kjendte Skikkelser, saa paatag dig en ny. Lad mig se! Giv dig en klog, praktisk og nyttig Mine og en adstadig Paaklædning, saa vil selv Mammonstræellens Dør staa dig aaben."

„Jeg i adstadig Paaklædning? Men hvordan skulde jeg da vel saa klæde mig paa?"

„Ih nu! Du kunde jo til en Prøve klæde dig paa som Almanak."

„Hvad for noget, Moder, som Almanak! Gjør du Nar ad mig?"

„Nej, jeg gjør ikke. En Almanak er noget klogt og praktisk med Aarstal og Datum og med Markeder, hvor der handles med Heste og Svin og Støvler og Hatte. Tag dig denne Skikkelse paa, og du vil have en aaben Landevej til

alle Huse, — nu skal jeg hviske dig noget i Øret — og naar du saa medbringer et beskedent Følge af Skildringer i Ord og Billedværk, sundt og sandt og simpelt, som et ufordærvet Menneskeliv kan være det, saa vil du have Lejlighed til at indvirke gavnligt og fornøjeligt hos mange Tusender, som du ellers aldrig kom i Kjendskab med. Og denne Alfarvej vil ikke blive dig spærret, saa længe du som Almanak røgter dit egentlige høje Kald om end i al Jævnhed og Beskedenhed.

„Ja, kjære Moder!“ sang Titania jublende. „Dit Raad er vist godt, og det vil jeg følge. Du skal se, hvor smukt det skal klæde mig at være „en simpel Almanak“ — men du kan tro, jeg skal ogsaa forskjønne den med dejlige Syner og kjønne Billeder!“

Saaledes fremkom den første Billedalmanak, og det er jo mange Aar siden, hvilket man ogsaa kan slutte deraf, at Titania klagede over den vidtgaaende Materialisme. I vor Tid er der sagtens ingen Grund til Klage af den Art! Imidlertid gik Aarene, og Titania, „Synernes Dronning“, havde nok at gjøre i alle Lande, men hendes Fremtræden i Almanakform var ikke den ringeste Del af hendes Virksomhed. Endelig, mange Aar efter, spurgte hendes Moder hende, om hun havde funden sig vel ved det givne Raad.

„Ja, det har jeg rigtig nok,“ var Svaret. „Jeg har ad den Vej faaet mange i Tale, som jeg ellers ikke kunde banet mig Adgang til. Hvor meget godt derved er udrettet, hvor mangt et jordvendt Sind derved har faaet Flugt og Vært opad, taler man ikke om; men man har jo Lov til at have sine egne Tanker og Anelser.“

„Nu, og Vægterne?“

„De er meget skikkelige. Literaturens Vægtere har set med milde Øjne paa min Almanakvirksomhed, og de politiske —“

„Hvad for noget! Giver dine Almanakker sig af med Politik?“

„Jeg er rigtig uskyldig i det, lille Moder! Der er et Land, hvor Øvrigheden ikke kan lide røde og hvide Farver, navnlig naar det hvide breder sig korsvis i det røde. Men det holder Menigmand saa meget af, fordi det er deres gamle Moderlands dyrebare Banner. Didhen kom jeg, udklædt i Moderlandet som Almanak med tvende Dannebrogsflag afbildet paa min Kappe, og saa blev der strax Røre i Lejren, og jeg blev beslaglagt og forbudt. Dog det var kun fra Høns fløj op, til de fløj ned igjen, for de højere Myndigheders Kjendelse lød: „Det er kun en Almanak; den er meget

uskyldig." Du ser altsaa, at ikke en Gang den barske Politiks Gensdarmer har kunnet spærre mig Vejen. Her staar jeg igjen som en ny Almanak for Folket; og naar jeg nu som en lille pænt paaklædt otte Aars Purk møder frem med min friske Blomsterkost med Ønsket om glædeligt og velsignet Nytaar . . . Aa, saa skulde du bare se! Saa jubler Børnene, skinner Pigeøjnene, og de gamle ser mildt, mens Drengene rejser sig fra den sløve Slummer paa Løjbænken og Karlene kaster Kortene, og saa flokkes de alle sammen om mig og er saa glade, ved hvad jeg bringer. — Af alle Skikkelser tror jeg dog, den kjæreste er for mig at være Almanak for Folket."

Glædeligt Nytaar!

Gangen forbi Møllen.

Med Tegning af Carl Thomsen.

Alt hvidner Dagens Guldglans blidt
hen over Himlens blegblaa Dug,
og Vinden tager sit Aftenridt
igjennem den blonde Rug.
Paa Marens Hoved Spanden høj
ved Gangen sagtelig dirrer;
Jærnhanken som et Ringetøj
mod Messingbaandene klirrer.

Og medens Pigen Traaden blaa
Gang efter Gang om Fingren snor,
saa støt og sikkert som Græssets Straa
den Bomuldshose gror.
Se Sejlene med blegrødt Skjær
paa Møllens susende Vinger!
. . . Jo mer hun kommer Møllen nær,
des mere sit Skridt hun tvinger.

Forbi hun tør saa daarlig gaa:
Den hvide Møllersvend hun har
alt set der oppe i Gluggen staa,
og han „vil gjøre Nar."
Ja nu han staar og griner hist,
fordi det „ledagtige Skaren,"
da der var Dans i Skoven sidst,
et Kys har stjaalet fra Maren.

Til Svar hun drev mod Svendens Kind
en Ørefigen fast og tæt;
men saa . . . saa blev hun myg i Sind
og havde saa bittert grædt.
For lige fra den samme Stund,
da denne Tort hende hændte,
det var, som fast til hendes Mund
det Kys sad klæbet og brændte.

H. P. HANSEN SC.

Hun kunde gaa en Omvej, men
„det var jo ogsaa flovt og ledt,“
for det var klart, den Møllersvend
alt havde hende set.
  Saa tog hun i sig selv et Tag
  og vilde spille den tapre,
  men skjalv, da under Axens Brag
  hun hørte Vingerne klapre.

Mens deres lange Skygger skred
hen over Vejens Kjørespor,
hun bored Tanden i Læben ned
og Blikket dybt i Jord.
  Hun Øjenlaaget sammen kneb,
  hun Taarens Løb vilde hæmme.
  . . . En Haand om Armen hende greb,
  i Øret hvisked en Stemme:

„Til Majdag i det næste Aar
saa kan jeg i Forpagtning faa
Stenløselille Møllegaard
med Lod og Eng og Aa.
  Kanske, hvis nu du kysset blev
  af Møllersvenden Niels Madsen,
  du ikke slet saa „fos“ ham drev,
  en myrderlig en paa Kassen.“

Skjøn Maren tav — End Spanden høj
som Garderhuen raged op,
og begge Strikkepindene fløj
af Sted i fuldt Galop.
  Først da hun øjned Hjemmets Port
  og Humlehaven bag Gjærde,
  hun sa': „Det nytter vel næppe stort,
  jeg siger, du skal la' være.“

S. Schandorph.

Mon det gaar godt?

Fortælling fra Almuelivet af Jens Kamp, med Tegninger af Anker Lund.

Nede under Banken ved Ebberup Skov boede Peder Nielsen Rønnegaard.

Han havde „Gaard“ i sit Navn, men boede nu rigtig nok i en lille, simpel Hytte. Til daglig maatte han da ogsaa nøjes med Kjendingsnavnet: Per Nilen ved Skoven, og dette sidste Tillæg fik han endda kun som Modsætning til en anden Per, nemlig Per Nilen paa Marken.

Han stod sig ikke synderlig godt. — Egentlig var han kun nogle Aar oppe i de tredive, men i de sidste Aar havde Tiden taget svært paa ham. Han var bleven slap, gul og vissen, som en rigtig forslidt og forknyt sjællandsk Husmand.

„Ja han kunde min Sjæls Salighed have ladet være med at gifte sig, den Fjanteper; nu har han en ung Tøs til Kone og Reden fuld af Unger lige fra Dørtræ til Tagryg!“

Saaledes brallede Gaardkonen op, der hvor Per gik paa Arbejde, og den Vise maatte han ofte høre.

Han maatte jo taale den, og i Grunden mente hun det da heller ikke saa ilde — hun havde det kun saadan i Munden — thi saa mangen Aften, naar han skulde hjem, stak hun et eller andet til ham af Fødevarer til de smaa.

Nu er det en Aften sent, hen efter Jul, at vi ser Per vandre, med kroget Ryg og Hænderne i Lommen, mod sit Hjem. — Ja, tænkte han, som han gik, men havde dog ikke Gaardkonen Ret alligevel i, hvad hun sagde, at han var en Tosse, fordi han havde giftet sig med en saa ung Kone, eller fordi han i det hele havde giftet sig. — — Nej, tilføjede han, lad Folk kun sige, hvad de vil, endnu havde han da ikke fortrudt det. — Marie var kun ung, knap de tyve, da de blev gifte, og det var saadan kommet lidt hastig paa; men han havde kjendt hende fra Barn af, der var ikke en ond Blodsdraabe i hende, og saa havde hun disse dejlige, milde blaa Øjne, — hun var i Grunden alt for god, alt for fin til ham; men hvor han endda ogsaa holdt af hende! — Nej, om han saa selv maatte leve ved det tørre Brød, saa vilde han aldrig undvære hende. — — Men, det tørre Brød! — Ja, det var netop Sagen! — Dette havde de jo ikke en Gang.

I Gaar havde hans Kone sagt til ham, at de maatte have Rug til Mølle, for der var kun et Brød tilbage.

Hvor skulde han faa Rug fra? — Kunde hun da ikke ogsaa nok forstaa, hvor fattigt det var for dem, og hvor ondt han havde ved at bjærge Føden til de mange Munde?

Aa Herregud, hvor skulde hun kunne forstaa det? Hun var saa ung og uerfaren, og han havde da altid endnu kunnet skaffe, hvad der skulde bruges i den lille Husholdning. — Den var da ellers ikke saa lille, thi de havde allerede fem Børn. — Men i Aar var Kornet saa dyrt. Hele hans Løn fra November var gaaet med, og saa skyldte han endda Kjøbmanden og mange flere — det var blevet værre og værre i alle de fire Aar, og nu havde han en Gjæld, saa han syntes, der var ingen Udvej eller Redning mere for ham.

Under disse Betragtninger havde han naaet hjem til sit Hus under Skoven. Da han kom til Brønden, standsede han, lagde Armene paa Brøndkarmen og saa ind mod det oplyste Vindue.

Der var hængt et Klæde for det; men han kunde alligevel se, hvordan hans lille Kone gik der inde og syslede med Børnene, og han kunde høre Børnene selv, hvordan de lo og pludrede.

Nej, han turde ikke gaa ind! — Hvor havde han ikke Lyst til at gaa ind og kysse de smaa og lege med dem, men han turde ikke!

Det var da ogsaa en Skam af ham; hvor var han ikke en uselig Pjalt! — Hans Kone havde ikke set ham den hele lange Dag, og hun vilde blive saa glad, naar han kom, og saa turde han endda ikke gaa ind!

Hvorfor turde han da ikke?

Ak nej, han turde ikke, thi saa vilde hun sige: Per, vi skal have Korn til Mølle i Morgen — vi har kun et Brød tilbage! — Og derefter vilde hun tilføje, at hun nok selv skulde kjøre til Mølle med det paa Hjulbøren.

Naar han saa stod der og ingen Ting havde at svare, saa vilde hun se paa ham og spørge: Ja, Du har vel da faaet kjøbt Korn, Per?

Nej, det kunde han ikke udholde, han turde ikke gaa ind, saa længe nogen var vaagen der inde. — Ak, ja, han var en Pjalt, en rigtig sølle Stakkel, som slet ikke fortjente at have Kone og Børn, endnu mindre fortjente han, at de skulde holde saa meget af ham, som de gjorde.

Ak, ja! — ak ja! — ak ja!

Han rejste sig fra Brøndkarmen, hvor han havde staaet saa længe og saa haardt med Armene mod det smalle Bræt, at det værkede i dem. Derefter gik han om bag Huset, hvor han vankede frem og tilbage. — Han vred sine Hænder, saa det knagede i Leddene; det var koldt, og det blæste skarpt ind mod Skoven, det hvinede og susede i Træerne, men han fornam det ikke, han hørte det ikke.

Kunde han dog skaffe Korn til Brød!

Ja, men det maatte han dog kunne; han havde altid kunnet hidindtil, saa lod det sig vel ogsaa gjøre denne ene Gang. — Nu vilde han rigtig samle sine Tanker, saa fandt han nok paa Raad.

Til hvem skulde han nu gaa den næste Morgen?

Der var nu først Gaardmanden med den skrappe Kone, der hvor han gik paa Arbejde.

Gik han til ham, saa nægtede han det vist ikke, for han var en god Mand. Men saa var der Konen; hun var ikke god at bides med; for hende var han bange. Saa maatte han igjen høre al hendes Snak for fra — hun vilde gjøre Nar ad ham, fordi han havde giftet sig med en, som var saa ung — „en Tøs, der fik et Barn hvert Aar" — han kunde

have haft det saa godt som Ungkarl, haft Penge paa Lommer og i sine pæne Klæder have gaaet paa Kroen om Søndager ligesom andre, have faaet sig et Slag Kegler og drukket sig et Krus Øl i al Ordentlighed; hvorimod han nu var bleven saa ussel, at han . . .

Jo, han kjendte denne Lektie! — Han havde hørt den saa tit. — — Nej, til Niels Kristoffersen turde han ikke gaa; det var sikkert nok.

Dernæst var der den rige Jens Kristensen ude paa Marken ved Rokkebjærg.

Der havde han ogsaa en Gang imellem været paa Arbejde.

Nej, ak nej! Til ham turde han paa ingen Maade komme; thi det første, Jens vilde spørge om, hvis han kom til ham om Korn, det var: Hvor mange Unger har du nu, Per? — Og Per følte med sig selv, han maatte sige, som sandt var: fem!

Dernæst vilde Gaardmanden spørge: Hvor mange Aar har du været gift, Peer? — Og det kunde ikke undgaas, han maatte atter svare: fire! — for det var sandt. — Saa vilde Gaardmanden slaa en Latter op og udbryde: Du er, sla' mig, en Knob, Per! — Hvorefter der vilde komme meget andet, som han endnu daarligere kunde udholde at høre paa.

Det kunde godt være, at han saa alligevel fik Kornet; han troede næsten, han fik det, for Jens var ingen ond Mand, han gjorde endog meget godt; men til ham kunde han alligevel ikke gaa.

Saa var der kun en til, som han havde haft lidt at gjøre med, og det var Simon Holm; men han var den værste Gnier, der fandtes i Sognet. Han var vis paa, at om han gik til ham, kom han til at betale Kornet dobbelt med sit Arbejde til Sommer — det var nu hans Maade at tage Fattigfolk paa.

Og til Sommer var det netop, han skulde tjene Føden for sig og sine til den følgende Vinter.

Nej, der kunde det heller ikke hjælpe for ham at komme.

Ja, men saa var der jo intet Raad! Ingen af de andre Gaardmænd kjendte han noget til; han havde aldrig arbejdet for dem. — — Stakkels Per, han blev saa fortvivlet, at han stampede i den bløde Jord, hvor han gik og æltede frem og tilbage bag sit Hus.

Han længtes inderlig efter Hustru og Børn, men turde dog ikke komme dem for Øje.

Det var ogsaa noget sært noget med det, at somme havde saa meget, og andre saa lidt.

Der var nu den rige Jens Kristensen ved Rokkebjærg. Han havde hele Loen fuld af Rug, som laa renset og kastet, lige færdig til at blive maalt i Sækkene for at sælges. — Der kunde han rigtignok tage en kjøn Skilling hjem!

Ja, de rige havde det godt, for dem var det ingen Sag.

Hvad om han nu tog sin Hjulbør og kjørte hen til Gaardmandens Kornlade?

Bare han turde!

Rigtig nok havde han aldrig før været ude paa de Veje; men var han ikke nu næsten nødt til at gjøre det?

Men hvor faldt han dog paa de Tanker? . . . Der var jo intet andet Raad. . . . Desuden: hvad kunde det skade den rige Gaardmand, han fik det aldrig at vide; thi det kunde aldrig mærkes en Kjende paa Korndyngen, saa stor var den; det vidste han, for han havde selv været med til at rense Kornet.

Ja, men saa vilde han, hver Gang han fik en Bid Brød af dette Korn i Munden, tænke paa, at det var stjaalet — at han var en Tyv. Hans Kone og Børn blev ogsaa Tyve, da de spiste Brød af stjaalet Korn.

Nej, tilføjede han, det vedkommer ikke dem, hvad jeg gjør!

Hvad gjorde det, om han aldrig en Time mere blev glad, naar kun Børnene, de kjære smaa, ikke skulde sulte. — Nej, de skulde aldrig faa at vide, at deres Fader var en Tyv.

Han maatte til det; der var ingen anden Udvej, og det maatte ske i den selv samme Nat, thi Dagen efter skulde der skaffes Mel til Brød.

Han listede sig da om for at se, om Vinduerne endnu var oplyste. — Jo, de var! — Ja, saa maatte han være stille, naar han kjørte med Hjulbøren. —

Omsider fik han da ogsaa lykkelig draget Børen frem fra Skuret ved den ene Ende af Huset og kjørte stille bort med den, hen ad Rokkebjærg til.

I Førstningen gik det kun sagte, for ej at blive hørt fra Hjemmet; men han tænkte, at naar han naaede længere frem, skulde han kjøre bedre til, for snart at faa Ende paa det. — Men tværtimod: jo nærmere han kom Gaarden, jo langsommere gik det for ham. — Og saa begyndte nu Børens Hjul at skrige. — Det var dog rent forbandet!

Det lød akkurat, som om Hjulet med klagende Stemme

gjentog: Mon — det — gaar — godt? — Mon — det — gaar — godt? — Mon — det — gaar — godt?

Ja, mon det gaar godt? tænkte Peer med et Suk. — Gud skal vide det!

Gud! — Ja, hvad kom det Gud ved?

Nej. — Det var, ligesom han følte, at han aldrig mere turde bede Vorherre hjælpe sig, og ved denne Tanke gik han i Staa. Men han syntes saa igjen, at det var uundgaaeligt, han maatte gjøre det, og saa listede han igjen af hen ad Vejen, medens Hjulet sang sit sørgelige: Mon — det — gaar — godt?

Endelig naaede han Alleen, der fra Hovedvejen drejede af til Jens Kristensens Gaard, og han betænkte sig lidt.

Maaske var de endnu ikke gaaede i Seng paa Gaarden?

Det maatte han vide, og han lod Hjulbøren staa, listede sig op mod Gaarden og kigede ind ad Smøgen mellem Husene.

Alle Vinduer var mørke; men kunde han alligevel være sikker paa, at alle var gaaede i Seng? — Hvad kunde vel Klokken være? — Den maatte være over ti, snarere elleve.

Ja, saa var der vist ingen Fare, og han vendte da tilbage til sin Hjulbør.

Han kom kjørende op ad Alleen og havde lige naaet

Hjørnet af Laden, hvor han skulde dreje om for at komme hen til Lugen ind til Loen; men han kom heller ikke længere. Det isnede igjennem alle hans Lemmer, og hans Haar, som ellers hængte saa taalmodig i de side Tjavser, rejste sig formelig paa hans Hoved; thi nogle faa Skridt foran sig saa han tydelig Gaardmandens gamle Fader, klædt efter gammel Bondeskik i hvid ulden Kofte, hvide Knæbenklæder og blaa Strømper, komme humpende om Hushjørnet ved sin Stok.

Per vidste knap, hvad han gjorde; men han fik da Hjulbøren drejet om, og saa tog han til Bens ned ad Vejen, med Hjulbøren foran sig, og Hjulet skreg ubarmhjærtigere end nogen Sinde; kun raabte det nu, syntes han: Tænkte jeg det ikke nok! Tænkte jeg det ikke nok! Tænkte jeg det ikke nok! og det blev den ved med, saa han i sin Angest kastede Børen fra sig og løb af alle Kræfter ind over Markerne mod sit Hjem.

Da han kom der, var han saa forpustet og fortumlet, at han rystede som et Æspeløv over alle Lemmer. Han maatte staa og holde sig ved Dørklinken for ikke at falde om.

Inde i Huset var alt stille. De sov alle sammen trygt, kun han, Tyven, maatte vaage. Han syntes, han aldrig mere kunde sove med Fred og Ro i sin Seng.

— Og hvad nu?

Naar de Dagen efter fandt Hjulbøren og kjendte, at det var hans, saa var det forbi med ham.

Han kunde lige saa godt strax gaa hen og lade sig glide ned ad den glatte Kant i Mergelgraven. Saa sagde man maaske dog, at han var kommen ulykkelig af Dage, han vilde saa en hæderlig Begravelse, og Sognet vilde sørge for hans Kone og Børn; saa vilde heller ingen tro, at han havde været ude for at stjæle og om den gamle fortalte noget, vilde alle tro, han havde set Syner. — Om de døde taler man kun godt! — Men Hjulbøren, det var sandt, den var jo der som Vidne mod ham. — Hvad vilde han ogsaa der med den Hjulbør?

Aa, hvor var han dog ulykkelig, han kunde aldrig blive mere ulykkelig. For ham var der ingen Redning; om saa Himmel og Jord blev sat i Bevægelse, han kunde dog ikke frelses.

Der stod han med Haandtaget til Døren i sin Haand; maaske en hel Time stod han saaledes, indtil han fra den højeste Varme rystede af Kulde.

Da aabnede han sagte Døren og listede sig ind i Seng. Men sove kunde han ikke. Alle Haande Billeder steg op for

ham. De viste ham saa livagtig, hvordan Gaardmanden lod sende Bud efter Sognefogden. Han tog en Mand med sig, og saa kom de og arresterede ham, fordi han havde villet stjæle Korn. — Han kunde ikke nægte det! Alt talte jo desuden imod ham; saa blev han sat fast og straffet — ja, det var endda det mindste, men saa vilde siden alle pege Fingre ad ham, og Tyve-Per blev hans Navn, og hans Børn vilde blive kaldte Tyve-Niels — Tyve-Kristen — Tyve-Katrine... Aa, det var da ogsaa grusomt! Det hele løb rundt for ham, han kunde have givet sig til at skrige af Angest, hvis ikke hans Kone havde ligget ved hans Side. —

Hun sov saa rolig og trygt. — Naar hun nu fik det at vide, saa vilde hun ogsaa afsky ham, saa ejede han intet mere i denne Verden. — Aa Gud, aa Gud, hjælp mig dog, hjælp mig, hjælp mig, kjære Herre Gud!

„Hvad er det dog, Per? — Du drømmer!"

Det var hans Kone, der var vaagnet ved hans ængstelige Udbrud, og hun ruskede ham i Armen, men han lod, som han sov haardt, og da sov hun igjen snart ind.

Det var længe siden, han havde tænkt rigtig paa Vorherre; nu bad han inderlig, men stille. Det var, ligesom det gav ham lidt Ro, og omsider slumrede han ind.

Han blev tidlig vækket af sin Kone, og i Førstningen var det hele som en Drøm for ham; men snart saa han igjen den klare Virkelighed for sig.

Hans Kone bebrejdede ham spøgende, at han den foregaaende Aften var kommen saa sent hjem, saa hun slet ikke havde faaet ham at se. — Han svarede intet.

„Men det er sandt," sagde hun, „jeg skal dog huske at sige dig, at Jens Kristensen fra Rokkebjærg var her i Gaar Formiddag — men hvorfor ser du saadan paa mig? — Han vilde os da ikke andet end godt! — Han kom nemlig for at sige os, at hvis vi manglede Korn til Brod, saa kunde vi komme til ham, for han havde faaet det bragt i Stand, tillige med ti andre Gaardmænd, at alle fattige Husmænd i Sognet, der i disse dyre Tider skal kjøbe Korn, kan faa det til en billig Pris hos dem, og saadan, at de siden kom til at betale det med Arbejde lidt efter lidt."

Stakkels Per blev saadan, at det lige som rislede ham varmt og koldt ned ad Ryggen.

„Er du ikke glad for det?" spurgte hun forundret, da han ikke sagde noget.

„Jo, det ved Gud, jeg er,“ svarede han, „for jeg har hverken Korn eller Penge!“

„Ja, Jens Kristensen er rigtig nok en god Mand,“ vedblev hun, „han gjør meget godt; hvis han ikke havde været, var det heller aldrig kommet i Stand.“

Siden gik Per til sit Arbejde. Han skulde hen at grave Grøft for Gaardmanden, nu medens Jorden var bar og fri for Frost; men han vidste snart ikke, om han var kjøbt eller solgt.

Da han havde staaet og gravet lidt, hvem anden ser han saa komme hen ad Vejen, end Jens Kristensen fra Rokkebjærg! — Hvad skulde han dog gribe til? —

Han vidste det ikke; men han gravede, som om han havde den største Lyst til at grave sig selv ti Alen ned i den kulsorte Jord.

„Guds Hjælp!“ sagde Jens.

„Tak!“

„Ha — ha — ha — ha! Naa, Per, da kan det nok hænds, at du fik dig en ordentlig Forskrækkelse i Aftes! Hvem Fanden skulde troet det om dig, Per, at du var en saadan Kujon? — Og du har endda tjent Kongen som en

Mand og været med i Krigen! — Og saa er du saadan en Nar, at du er bange for Spøgelser! — Nej, nu har jeg, Gud hjælpe mig, aldrig kjendt saa galt! — Og ved du saa, hvad det var for et Spøgelse, du blev bange for, da du løb med din Hjulbør, som Fanden var i Hælene paa dig? — Det var saamænd ingen anden, din Nar, end min gamle Fa'er. Han kan ikke falde i Søvn om Aftenen, og saa gaar han tit sent og pusler om. — Vi andre sov nu alle sammen, saa du kunde alligevel ikke have faaet Korn i Aftes. Men du vidste kanske ikke, at det var saa sent? — I har vel ikke anden Klokke end din Kones der hjemme i Hytten, kan jeg tænke! Ha — ha — ha!"

Per havde hidtil ikke sagt et Ord, men havde staaet og vredet sig som en Orm. Nu gik der pludselig et Lys op for ham. De troede altsaa ikke, at han var løbet, fordi han havde villet stjæle, men fordi han havde antaget den gamle hvidklædte Mand for et Gjenfærd, — Gud ske Lov!

„I trænger vel svært til Korn?" vedblev Gaardmanden.

„Ja, vi har kun et halvt Brød tilbage," hviskede Per.

„Død og Pine! Ja, kom saa kun i Aften, saa skal du faa en halv Tønde Rug, og der er mere, hvor det kom fra. Men skulde du ved Porten møde et Spøgelse med rød Tophue og ellers i et hvidt Overtræk, saa skal du ikke strax rende din Vej. Ha — ha — ha!" Farvel Per! Din Hjulbør ligger i Grøften. Kom kun i Mørkningen, saa skal du faa et helt Læs Korn."

Dermed gik Gaardmanden.

Det var, ligesom der blev taget en svær Byrde fra Pers Skuldre.

Han satte sig ned paa Grøftekanten for at tænke paa, hvor underlig det dog ved Vorherres Styrelse var gaaet. — Der var dog Hjælp alligevel, endskjønt han ikke havde troet det muligt, og han takkede Gud i sit Hjærte.

Da han om Aftenen kom hjem fra Møllen med en stor Sæk fuld af Mel, følte han sig saa let og glad, som ingen Sinde før. — Rigtig nok var han bleven drillet dygtig af Jens Kristensen; og hans gamle Fader, der var en morsom gammel Kumpan, havde ikke været den daarligste til at drille ham; men det brød han sig ikke om; han tænkte, at det var den mindste Straf, han kunde faa, at blive anset for en Kujon.

Han satte sig hen i Skorstenskrogen og saa glad paa den store Melsæk, som han havde anbragt midt paa Gulvet i Stuen. — Den ældste Dreng havde indtaget en Forsvarsstilling oven paa den høje Sæk; og de to i Alder efter ham.

en Dreng og en Pige, gjorde nu ivrige Forsøg paa at rive ham af Pinden. Det vilde dog ikke, begrundet i deres „Stumpethed", lykkes for dem, før Drengen i en Krog fandt en lang Tappestang og bevæbnet med denne Lanse, som de begge til Nød kunde føre, gik de nu løs paa Sækkeridderen. — Alt gik saa herligt, og Fa'er lo med af Legen saa godt som nogen. Det var i Aften en rigtig rar Fa'er, syntes de. Men da, ved et af Stormløbene, kom Lansen til at gjøre et Løb hen ad Kanten paa Maries Dragkiste og — Klask! — laa der en Kop paa Gulvet.

Da kom vor Moer ind!

„Ja, du er ogsaa en rigtig en," udbrød hun fornærmet, „sidder du ikke der og ler og lader Børnene gjøre Ugavn. Jo galere de kan gjøre det, jo bedre er det nok!"

„Ja, lille Mo'er, du maa ikke være vred; men jeg skal sige dig, jeg er selv saa glad i Aften, saa jeg under ogsaa dem at være det."

Og her trak han hende ned paa sit Skjød.

„Naa da!" sagde hun og lo, „det er næsten, som vi endnu var Kjærestefolk!"

„Ja, er vi ikke ogsaa det, Marie? — Jo, det er vi, og det vil vi med Guds Hjælp altid vedblive at være. Og du ved, at Kjærestefolk maa ikke have Hemmeligheder for hinanden. — Nu vil jeg fortælle Dig, hvor ondt og slemt jeg har baaret mig ad, og hvordan jeg ved et Guds Mirakel er bleven frelst. — Saa maa du sige mig, at du ikke er vred paa mig, men at du holder lige saa meget af mig, som altid."

Ilden brændte paa Arnen; efterhaanden som han fortalte, sank Luen ned. Kun en Gang imellem kastedes der et Glimt ud over Stuen med de legende Børn og Hustruen, der hulkende, siddende paa hans Skjød og med Hænderne om hans Hals, bøjede sit Hoved ind mod hans Bryst.

„Sig saa, Marie, at du holder lige saa meget af mig som før! — Gjør du ikke det, Marie?" bad han bønlig. —

„Jo, jeg gjør, Per! — Gud ske Lov for dig, jeg vil aldrig ønske mig en anden." — Og saa gav hun ham et varmt Kys.

„Men det vil jeg sige dig, Per, at for Fremtiden skal du ogsaa dele ondt saa vel som godt med din Kone, for det har vi lovet hinanden for Vorherres Alter — og ellers holder du ikke af mig paa den rette Maade."

„Ja, deri har du Ret, Marie, det skal jeg!" svarede Per, og de sad endnu længe med hinanden som Kjærestefolk,

indtil Marie for forskrækket op; thi det var blevet næsten helt mørkt i Stuen, da Ilden snart var udbrændt, og hun skulde have Mælk varmet til de smaa. Per kunde nok ogsaa trænge til en Skaal Mælk oven paa den kolde Molletur.

* * *

Siden delte de to trolig Sorger som Glæder med hinanden. Ved Guds Hjælp og en redelig Vilje er det gaaet fremad for dem. Heller ikke ser Per nu saa vissen og gul ud som i de Dage, da han selv troede at maatte bære alle Byrderne. Nu har de det godt. Sidst jeg besøgte dem, og jeg vilde have Per til at fortælle mig Historier, fortalte han mig denne. Det var, sagde han, den bedste Historie for ham, thi af den havde han lært mere, end tidligere i hele sit Liv.

Hr. Mikkels Livsæventyr.

Text, skrevet af E. H. til Tegninger af Kaulbach.

Hr. Mikkel stævnet blev for Kongens Dom
en Gang i gamle, længst henrundne Dage;
fra alle Sider kom man for at klage
og klaged mer, end Mikkel skjøtted om.
Helt ilde stedt var nu den Herre from,
og lidt betænkelig han saa tilbage
paa hvad han havde øvet her i Verden
for at forsøde Livet og dets Færden.

Han var i Klemme, ja, det saa han grandt,
thi ingen Venner stod ham tro ved Side;
kun paa sin egen Kløgt han kunde lide,
men ofte han ved den sin Redning fandt.
Det gjaldt nu om, at gjøre Løgn til sandt
og tappert for sin Uskyld saa at stride,
at Kongen kunde se, han var afmalet
for sort og bleven skammelig bagtalet.

Og Dagen kom, da Kongen satte Ting,
og Mikkel mødte ydmyg for hans Trone,
hvor Løven sad med Scepter og med Krone,
mens Dyrene stod lejret rundt omkring.
Igjennem Mikkels Bryst der gik et Sting,
han ønskede sig hjemme hos sin Kone,
thi Vreden ud af Løvens Aasyn luer,
og ene Fjender han omkring sig skuer.

Og strænge Klager føres mod ham frem
af Hund og Kat, af Ulv og Hare liden,
selv Faaret med sin Brægen øger Striden,
og Oxen brøler: „Hæng den Røver slem!"
Skjønt Mikkel værger sig med Fynd og Klem
og gjør til Løgn hvert Udsagn hele Tiden —
slet Sagen staar, det ses af Løvens Miner,
og Ulven skadefro i Skjægget griner.

Og da til Slut paa Tingets sidste Dag
Hr. Hane træder frem for Kongens Trone
og lægger Liget af sin yngste Kone
for Kongestolens Fodtrin ned i Mag —
end mere sig forværrer Mikkels Sag,
thi ogsaa hendes Død han nu skal sone.
Det klart bevises efter megen Snakken,
at Mikkel myrded hende bag ved Bakken.

„Alt nok!“ saa raabte Kongens vrede Røst,
„hans skumle Gjerninger har længst ham fældet!
Men hvor er Slyngelen?“ — Kort at fortælle't,
Hr. Mikkel havde søgt i Flugten Trøst;
han ikke sporede den mindste Lyst
at blive hængt, og snildt han nytted Heldet;
mens alle ivrig stod og diskuterte,
han lykkelig til Hjemmet sig salverte.

Flux blev da Mester Brun til Mikkel sendt,
han skulde Synderen til Kongen føre.
Barsk dundred han paa Borgens stængte Døre;
at gjøre Modstand var kun slet bevendt,
og næppe havde Mikkel Bjørnen kjendt,
før smigrende det lod i dennes Øre:
„Velkommen, kjære Fætter, skal Du være,
det er mig ret en stor, uventet Ære!"

Han Mester Brun mod Skoven førte hen,
imens han sagde: „Nu, min kjære Frænde,
før jeg dit Ærend til mig faar at kjende,
jeg vil dig vise, at jeg er din Ven.
Se hist en spaltet Egestamme, den
er fyldt med Honning sød; den skal jeg sende
dig til dit Hjem; til dig alene vier
jeg disse delikate Lækkerier."

Alt Bjornens Tand ved Tanken løb i Vand;
han fandt, det ingen Nytte var at tøve
saa længe, før han stilled an en Prøve
og saa, hvorlunde Kosten stod ham an.
Begjærlig Labben over Spaltens Rand
han stikker ned, for Honningen at røve,
da drager Mikkel Kilen ud — I Guder,
hvor Mester Brun da krummer sig og tuder!

Og værre blev det, da fra Bondens Gaard
man iled frem med Øxer og med Forke.
og slog og hug, alt hvad man kunde orke,
paa Bjørnen løs — den Omgang var for haard!
Med Tab af Vanten Labben fri han faar,
forpryglet, næppe evner han at storke
til Tronen frem — der vakler han og segner,
mens han med Harme Mikkels Lumskhed tegner.

Nu maatte Ulven da til Ræven gaa,
og Mikkel gjæstmildt strax den gamle Fraadser
behændig ned i Præstens Kjælder lodser,
hvor der en Tønde Bedekjød mon staa.
Mens Ulven graadig Kjødet klemmer paa,
Hr. Mikkel selve Kirkens Tjener trodser:
bag Kokkepigens Skjørter han sig fjæler
og frækt fra Bordet Gaasestegen stjæler.

Op springer Præsten, Bordet styrter brat
— et vældigt Brag snart Hyldens Fald forkynder,
men Mikkel lumsk sig forbi Kjældren skynder,
hvor Ulven Bedekjødet end har fat.
Derved blev Graapels ret i Klemme sat,
thi strax opdaget blev den gamle Synder.
Med garvet Skind og ynkelige Miner
han haltende for Kongens Aasyn triner.

„Det er for galt!“ saa raabte Kongen hvast.
„Skal denne Røver stadig os da spotte!
Nu møder alle I paa Slaget otte
og vover ej at holde mindste Rast,
før I har Mikkel lagt i Baand og Bast!“
Ved dette Magtbud Mikkel falde maatte —
for Overmagten stak han Sværd i Balgen,
og i Triumf man førte ham til Galgen.

Alt følte han om Halsen Strikkens Snor;
man skulde tro, at nu han havde givet
sit Regnskab op, men nej, at frelse Livet
i sidste Øjeblik endnu han tror.
Et listigt Suk ham ud af Munden for:
„Ak, var det, før jeg døde, blot mig givet
at frelse Kongen og hans Gemalinde
og hjælpe dem til Skattene at finde!“

„Hvad Frelse og hvad Skatte?“ Kongen strængt
ham spurgte nu; da hviskede hans Dronning:
„Men est du galen, søde Mand og Konning,
at du vil lade hannem blive hængt!
Sæt blot, om man paa Oprør havde tænkt!“
Hr. Mikkels Svar lød sødt som søden Honning:
„Ak, Herre Konge, jeg af Angest gruer,
thi eder nær Forrædere jeg skuer!“

Da Kongeparret hørte disse Ord,
de strax lod Mikkel ned fra Galgen fore·
i Kabinettet laante de ham Øre,
og Ræven strax ved alle Guder svor,
at Ulv og Bjørn holdt skjult i dyben Jord
en kostbar Skat, at de vil Opstand gjøre.
„Hr. Morten her, han Skatten saa blandt andet!“
Og Haren svor — han turde ikke andet.

Saa blev da Ulv og Bjørn i Lænker lagt,
og Ræven, Vædderen og Haren sendte
man ind i Skovens Dyb, for der at hente
de Skatte, som i Skjul man havde bragt.
Mens Vædderen troskyldig stod paa Vagt,
Hr. Mikkel glubsk sig imod Haren vendte,
bed Ho'det af ham, trods hans Spræl og Kvækken,
og putted det med Kroppen ned i Sækken.

„Se her, bring strax til Kongen denne Skat,
han vil dig for din Iver godt fornøje!"
Men næppe Kongen fik paa Haren Øje,
før han forbitret Vædderen greb fat
og med et vældigt Hug, der kom saa brat,
at Taaben ej fik Tid til sig at bøje,
han skilte Vædderhovedet fra Halsen,
og dermed Vædderen gik bag af Valsen.

Da Bjørnen hørte dette, brat af Harm
han styrted i sit Fængsel om og døde,
men Ulven svor, at Mikkel skulde bløde,
hvis Kongen vilde løse kun hans Arm.
Han skulde blotte Skurkens fule Barm,
hvis blot til ærlig Kamp han turde møde,
han skulde sønderrive Løgnens Masker
og klarlig stemple Mikkel som Bagvasker.

Og Kongen bød: saalunde skal det ske!
Nu skulde Mikkel da med Ulven stride,
og Kongen sad med Dronningen ved Side
for ret i Mag det Skuespil at se.
Da tænkte Mikkel: „Her jeg maa mig te
med Snildhed, hvis hans Tand mig ej skal bide."
Han fugter Halen godt, og brat som Lynet
opfyldt med Sand har Ulven den i Synet.

Det sved og bed, og Ulven blændet stod,
han hyled højt og gned det blinde Øje,
og alt imens modtog han Bid, saa drøje,
at snart han, badet i sit eget Blod,
stendød nedsegnede for Rævens Fod.
Da skyndte man sig Mikkel at ophøje,
man bygged Æreporte for den gjæve,
den ridderligste iblandt alle Ræve.

Og fuld af værdig Ro Hr. Mikkel nu
hen for Kong Løves Trone atter træder.
„Gid, Herre Konge, hver en sort Forræder
ved Ulvens bratte Død maa slaas med Gru.
Jeg haaber ydmygst, at I, mild i Hu,
med eders Naades Sol mig atter glæder;
thi Kampens Udfald, om den tages gyldig,
mig tegner jo i et og alt uskyldig."

„Vel mødt, Hr. Mikkel,“ svared Kongen huld,
„det glæder os, at Retten fik sin Gænge;
nu kan vi atter rolig gaa til Senge
foruden Frygt for dette Oprørskuld.
Vi byder dig til Tak ej røden Guld,
men vi vil Ordenstegnet paa dig hænge
til Kjende paa, at vi herefter stiller
dig lige med vort Riges bedste Piller.“

Fra denne Stund Hr. Mikkels Stilling blev
grundmuret fast — han Yndling blev ved Hove,
og ingen Fjende turde mere vove
at klage over hvad han før bedrev.
Snart modtog han med samt et Adelsbrev
Inspektoratet over alle Skove,
og da han naaet var til Magtens Tinde,
man for hans Dyd ham gav et Hædersminde.

Juleaften i Lodshuset.

Fortalt af Chr. Middelboe. Illustreret af Anker Lund.

Lodshuset.

Ude paa Sønæs, helt ude paa Pynten, ligger der et lille teglhængt Hus, der tilhører Ole Rask. Inde i „den store Stue“ er Juletræet netop bleven tændt, og unge og gamle, tilhørende hele tre Slægtled, danser „Kringeldans“ omkring Juletræet. Ole Rask og hans Kone Emily, i daglig Tale kaldet Mille eller Millemo'er, har en dejlig treaars Purk imellem sig; det er deres ældste Sønnesøn, og hver Gang, der synes at være Tegn til Standsning i Dansen, kiler han paa med fornyet Kraft og siger i en meget bydende Tone: „mer Dans, mer Dans.“ Et Par Gange har man rettet sig efter hans Kommando, og Dansen gaar livlig; Øjnene straaler, og Kinderne blusser. Oles ældste Søn Kristian, Faderen til Purken og et Par Stykker til, og hans unge Kone har Sønnesøn Nr. 2, to Aar gammel, imellem sig, og Lodsens to voxne Pigebørn Sønnedatter Nr. 1, et Aar, imellem sig. Alle er glade og fornøjede, men mer eller mindre forpustede, thi de voxne maa jo danse i en temmelig krumbøjet og ubekvem Stilling for deres smaa meddansendes Skyld. Endelig siger Ole Rask: „Nej hør! Nu kan jeg min S'æl ikke mere; hold an overalt! Lad det nu være vel, Børnlille.“ Endnu inden han havde udtalt, satte Sønnedatteren sig lige plat ned paa sin lille Hale eller maaske rettere paa det Sted, hvor en saadan vilde have siddet, om hun havde haft en. Hun gjorde denne Manøvre ved pludselig at lade begge Benene glide ud, hver til sin Side, og saa lade sig dumpe. Herved viste hun sig enig med Bedstefader i, at nu kunde det være vel med Dansen, og det glædede aabenbart den gamle.

„Kan I se, Børn, Ungen er der sgu Forstand i; hun ved allerede at holde Maade, og det er min S . . . . . hm! og det er mere end den Gut her, han kunde blive ved at sparke om, til vi alle sammen styrtede. Puh ha!“

„Ikke bande i Aften, Fatter. Det er Juleaften,“ bemærkede Madam Rask, og det var et bebrejdende Blik fra hendes milde Øjne, der havde standset Ole Rask i sin sidste Trumf.

„Naada, Mutter! Kan man nu ikke en Gang have Fred Juleaften?“ svarede Ole; men et gemytligt Smil om Munden fortalte tydelig, at der ikke var Bitterhed i hans Svar, lige saa lidt som det kunde falde nogen ind, der saa Madam Rasks milde, gamle Ansigt, at tage hende hendes Bemærkning ilde op.

Det var nu en Gang en indgroet Vane hos Ole Rask at sætte en lille Trumf paa sin Tale, og det var en lige saa indgroet Vane hos hans Kone at nedlægge Indsigelser imod Trumferne. Lige meget hjalp det, Ole bandede hverken mere eller mindre, og nu havde de holdt det gaaende om den Sag i omtrent fyrretyve Aar.

Ole Rask var Lods. Hans Hus hed derfor Lodshuset. Det eneste, der betegnede det som saadant, var dets ensomme Beliggenhed ude paa Pynten af Næsset, dets flunkende røde Tag — det har næsten alle Lodshuse, jeg ved ikke hvorfor — og endelig Flagstangen for Gavlen af Huset, paa hvilken der næsten al Tid om Dagen, naar det var Tørvejr, hang en lang Kikkert i Futteral. Det var et rædsom gammelt og et umaadelig langt Instrument fra Dolland & Komp., London, og som udmærkede sig ved Indskriften „day and night“ (Engelsk: Dag og Nat), hvilket imidlertid ikke forhindrede, at det om Natten var overordentlig vanskeligt at benytte den, ligesom Tilfældet er med alle andre lange Kikkerter. Det var imidlertid „et godt Glas“, som Ole Rask udtrykte sig, og det er uomstødeligt, at Ole kunde opdage de utroligste Smaating i lange Afstande med dette sit „Glas“.

Inde i Stuen havde Ole et andet „Glas“; det var et stort Kviksølvsbarometer, og det var en almindelig Tro i Omegnen, navnlig blandt Fiskerne, at Oles Glas viste Vejret bedre end noget andet i denne Verden. Landboerne indrettede deres Høstarbejde, og Fiskerne deres Fiskeri efter Oles Vejrangivelser, og det var sjældent, at der gik en Dag hen, hvor der ikke kom en eller anden med Bud fra den eller den, for at spørge, hvad Lodsen mente om Vejret. Mange havde spurgt ham, hvor han dog havde det dejlige Vejrglas fra, og mange havde

rost det som det bedste, de nogen Sinde havde hørt Tale om; men Ole led slet ikke ret, at de roste Glasset for meget.

„Ja, I tror nu alle sammen, at det er Glasset, som det kommer an paa; men det er det slet ikke, ikke alene da; nej, det kommer meget mere an paa, at man kjender sit Glas, at man ved, hvordan det har det med det og med det Vejr, — ja, mit Glas er et dejligt Glas, det forstaar sig, det vil jeg aldrig tage fra det, den Lov skal det have — men det kunde aldrig nytte, at en af jer fik det, for han og Glasset kjendte ikke hinanden. Men nu har vi to faret sammen i 47 Aar, og vi har haft mangen en Vejrpassiar sammen i den Tid — se det er derfor, at det varskor mig saa godt.“

Saadan en længere Tale holdt Ole Rask tit om sit Glas, og han mente kort og godt dermed, at ham tilkom der en stor Del af Æren for de gode Vejrspaadomme, og det havde han da sikkerlig ogsaa fuldstændig Ret i.

— Efter at Dansen omkring Juletræet var standset ved Oles og et Aars Gluttens Enighed, satte den første sig hyggelig ned i sin Lænestol henne i Enden af Stuen, hvorfra han kunde overse hele Selskabet, medens Karen, det hed den lille, blev siddende, hvor hun sad, og sagde: „Um! Um!“ i det hun bydende strakte Pegefingeren op mod Lysene i Træet og de forskjellige Gjenstande, som hang i dette. Dette, for andre maaske noget uforstaaelige Sprog, var tilstrækkeligt for Moderen; „Nej, lille Karen. Kan ikke faa det,“ lød hendes blide, men bestemte Svar, hvormed Glutten slog sig til Taals og gav sig til at galoppere paa alle fire et Par Gange rundt om Juletræet for endelig at sætte Kurs og fuld Fart paa hen imod Bedstefa'er, der med aabne Arme modtog sin Yndling — for det var hun.

„Skal saa Fatter ikke fortælle lidt?“ spurgte en af Døtrene.

„Ja, fortæl os en Historie,“ bad hele Selskabet.

„Idaarie,“ sagde to Aars Purken og stillede sig op henne hos sin Bedstemoder, — han var nu hendes Kjæledægge; og for at man ikke skal have ondt af det for den tre Aars Dreng, vil jeg med det samme anføre, at han var sin Faders Kjæledægge, saa hver af Børnene havde sin Beskytter.

„Ja, kan Fatter saadan blive ved med at fortælle Historier?“ bemærkede Mutter. Hun vidste godt, at det var den sikreste Maade at faa ham til det paa, at fremsætte en svag Tvivl om, hvor vidt han virkelig ogsaa stadig havde ny Hi-

storier at fortælle — eller „Ender at spinde," som han selv udtrykte sig.

„Om jeg saa levede i tyve Aar endnu, og I vilde ha'e en Ende hver eneste Søndag og Helligdag, saa tror jeg ikke, jeg kom paa Tamp (til Ende) med dem," sagde Ole Rask, „og I kan gjærne faa en lille en i Aften, men lad os saa først faa

Aftensbordet er klart.

nogen Spise imellem Tænderne, for jeg spinder kun daarligt, naar jeg er sulten."

„Ja, Aftensbordet er klart," meldte Mutter i Sømands-sproget, „du kan føre din Dame til Bords, hvornaar du vil, Fatter."

Ole førte sin et Aars Dame til Bords paa den ene Arm og sin 60-aarige Hustru ved den anden. Julegrøden kom paa Bordet, og et hyggeligt og godt Maaltid begyndtes og endtes i Fred og Glæde.

Da efter Maaltidet de to mindste Børn var bragte til Ro, hver i sin Ende af Bedsteforældrenes store dobbelte Seng; da Mændene havde faaet stoppet og tændt deres smaa korte Træpiber, og Mutter havde stillet en varm dampende Toddy hen til dem, begyndte Ole Rask:

„Ja, se det er nu 41 Aar siden. Jeg sejlede som Styrmand med en af den rige Morten Graaes mange Skonnertbrigger og Skonnerter; — jeg tror, han havde en tredive Stykker flydende den Gang — mit Skib var en af hans nyeste Skonnertbrigger. Den hed „Mary" og var et fint Fartøj. Vi sejlede ret heldig med den i et Par Aar, men saa kommer vi galt af Sted i en Satan af en Byge under Guadaloupe. Vi mistede baade Fastestang og Bramstang paa Fortoppen, vi fik en hel Del Sejl skjørede (søndrede) og en Masse Pilleri i Uorden, og Skipperen gik, da vi ha'de faaet lidt Redelighed i Tingene, og Vejret havde bedret sig, ind til Øen for at reparere. Det gik noget langsomt; der gik over 6 Uger, førend vi var sejlklare igjen, og jeg havde naturligvis travlt i al den Tid. Imidlertid havde man jo fri om Aftenen, og jeg gjorde Bekjendtskab med flere Mennesker der inde, og kom navnlig en hel Del hos en dansk Skibshandler, der nogle Aar i Forvejen havde slaaet sig ned der. Han havde en forb . . . kjøn Datter paa . . . ja, lad mig se, hvor gammel var hun den Gang? hun har vel været en 19 Aar eller saa."

Her saa han polisk hen til sin Kone, som med et roligt Smil om Munden sad og saa ned paa sit Strikketøj, som hun ikke strikkede paa.

„Ja, hun var en kjøn Pige, og jeg blev ligesom en Smule skudt, boys. Imidlertid tænkte jeg ikke videre over den Ting. Jeg gik min Gang med Skibet, men kom begribeligvis meget ofte ind til Skibshandleren, hvor vi jo snart skulde have en Rulle Sejldug, snart et og snart et andet. Pigen — ja jeg vil ikke sige, hvad hun hed, for det kan Mutter maaske ikke lide — havde en Tante i St. Thomas, som var gammel og uden Børn, og som gjærne vilde have hende over til sig paa sine sidste Dage, og hendes Fader mente, at det kunde være ganske forstandigt at sende hende derhen et Par Aars Tid. Den gamle Tante havde „Grunker", som man siger, og dersom hun havde tænkt paa at betænke Pigen — ja, for jeg tør sgu ikke sige, hvad hun hed — med noget efter sin Død, saa mente hendes Fader, at han ikke for Datterens Skyld skulde lade den „Sjance" gaa fra sig, og da vi netop skulde gaa til St. Thomas for Ordre, saa fik han Lov af Skipperen til at lade hende sejle med os.

Jeg maa tilstaa, jeg havde lige som noget Hjærteklapappelse, da jeg saa hende komme roende ud imod Skibet, den Dag, da vi skulde sejle — jeg var ikke rigtig paa det rene med, om jeg var glad eller ej. Naa! Hun kom om Bord, fik sagt Adjøs til sin Fa'er — hendes Mo'er levede ikke — vi fik lettet vores Anker og Sejlene sat Kant, og „Mary“ piskede nok saa nydelig af Sted for en rigtig pæn og frisk Pasat.

Det gik brilliant den første Dag, og den anden med; men Fanden stod i det — („Fy, Fatter,“ lød det fra Mutter.) — jo, gu gjorde han saa, Mutter! Vi havde nu sejlet heldig og smukt i et Par Aar, og Skipperen var saa flink en Gut, som nogen Sinde har traadt paa et Dæk, og saa gaar han hen — han havde selv Vagten — og løber den om Natten paa et Skjær lidt østen for St. Jan eller St. John, som de kalder den ude i Vestindien. „Mary“ fik Hul i Bunden.

Det gav et ordentligt Bums, kan I bande paa, da vi stødte, for det var med en ni Mils Fart eller saa. Mary gav et Par Hop og stod saa fast. Jeg tørnede ud som en Raket, maa I tro, og for agter ud til Skipperen.

Nede i Lasten paa Styrbords Bov kunde man se Klippen stikke ind indenfor Garneringen. Skibet stod fast mellem flere Blokke og var heldigvis ikke til at rokke ud af Stedet.

„Føj for Fanden, Skipper!“ sagde jeg.

„Ja! det var dog nederdrægtigt!“ svarede han og gav Ordre til at bjærge Sejlene og føre Ankere ud og andet mere. Jeg var netop gaaet i Gang med at gjøre Varpankrene klare og rigge ud til at sætte Storbaaden i Vandet, da jeg tilfældigvis kommer i Tanker om Emi . . . . . hvad det var jeg vilde sige . . . . . om dette hersens Pigebarn der inde agter. Naa! lad hende sove, tænkte jeg, men kunde dog ikke lade være med at se derhen, og der stod hun henne i Kahytsgangens Dør, bleg som et Lig og rystende over hele Kroppen af Skræk.

„Hvad er der i Vejen, Styrmand? Er der nogen Fare? Drukner vi? . . . .“ hun blev ved at spørge.

„Smaat, smaat! kjære, lille Jomfru!“ sagde jeg, „smaat, smaat! — Ja vist er der noget i Vejen, men foreløbig er der da ingen Fare. Vær De blot rolig,“ og saa tog jeg hende i Haanden, og det lod til at berolige hende. — „Ja, du bliver maaske'sens jaloux, Mutter, men husk paa, hvor længe det er siden, og den Gang var jeg jo hverken forlovet eller gift med dig. —“

Mutter smilede blot og sendte den gamle Lods et kjærligt Blik gjennem sine Hornbriller.

„Hvor længe jeg stod med hende i Haanden, det ved jeg sgu ikke — jeg mærkede ikke, at Skipperen stod ved Siden af os. „Ja han har nok beroliget dem, Jomfru, kan jeg se," sagde han, „gaa De nu ind og læg Dem igjen og se at falde i Søvn, om De kan; saa kan Styrmanden gaa til sit Arbejde."

Jeg blev noget flov, det vil jeg ikke nægte. Jeg drev af og tog fat paa mit Arbejde. Klokken var omtrent et om Natten, da vi løb paa, Kl. 6 havde vi et af vore Sværankere ført forud og et Varpanker til hver Side agter.

Da det nu var gjort, siger Skipperen til mig: „Ja, se nu, Styrmand, nu sidder vi her, og vi kan ikke komme af ved egen Hjælp, for Vandet staar allerede lige saa højt inden Bords som uden Bords. Vi maa se at holde hende paa Pletten. Men jeg har tænkt mig, at De tager den store Jolle og søger at naa St. John, der vel er en 8—10 Mile borte; derfra maa I saa se at naa til St. Thomas og faa gjort Anstalter til at hjælpe os. — Jeg har ogsaa tænkt, at det var bedst, De tog Jomfruen med Dem. Man kan jo ikke vide, hvordan det gaar med Skibet. Hende maa De saa se foreløbig at anbringe paa St. John."

Naa! Vi fik Sejljollen — det var forresten en dejlig Jolle med to Smaksejl og en stor Klyver — gjort klar, og vi fik da ogsaa en Bid haardt Brød lagt ned i den. Jeg fik to Niggere (Negere), som vi havde faaet paamønstrede en Gang paa St. Croix, med mig. Jomfruen blev langet ned og stillet an saa behagelig som muligt henne ved Stormasten, og Kl. 11 om Formiddagen satte vi af fra „Mary". Skipperen stod og vinkede Farvel til os, fløjtede efter lidt mere Bris, for den var noget flov, da vi satte af. Vi sejlede heldig den Dag, men vi naaede ikke Landet, skjønt Niggerne roede. Vi maatte altsaa holde den gaaende om Natten, og det gjorde vi, saadan at jeg om Morgenen regnede paa at kunne gaa i Land. Jomfruen blev efterhaanden rolig og næsten munter, og hun var sgu saa sød og elskværdig, — ja, gu' var hun saa, Mutter — (Mutter smilede som før) hun var saa sød og elskværdig, at jeg formelig var glad over den Sejltur, jeg der var kommen paa. Traktementet var jo ikke fint, men vi havde jo tænkt, at vi skulde have været i Land den samme Dag — det var nu for Resten rædsom dumt, at vi ikke havde taget mere med, det kom vi til at fortryde senere hen. — Om Natten Klokken 3 begyndte det at friske i (blæse op). Det kunde det nu gjærne have ventet med, tænkte jeg, baade for vores og for „Mary"s Skyld. Men det blev friskere og friskere, og vi maatte rebe Sejlene og tage Klyverne fra

Baaden. Søen blev dygtig høj, og det begyndte at vaske (sprøjte over Baaden). Jeg fik min lille Passager dækket til saa godt, som jeg kunde, med Klyveren og min Stortrøje, men det var lige godt en styg Tur for hende, for hun blev søsyg af den lille Baads Bevægelser, og det var koldt for saadan en lille ung Pige, der i flere Aar havde boet i Troperne. Jeg blev helt forknyt om Hjærtet.

Det blæste friskere og friskere; til sidst var det en halv Storm. Niggerne begyndte at lade Modet falde — de Hundetampe, saadan er nu de Fyre i Almindelighed, storsnudede, naar det gaar godt, og nogle Pjalte, naar det kniber —. Da det blev lyst, viste det sig, at vi havde Højde nok til at staa ind imod Landet. I Læ af os havde vi lige som en Pynt, og jeg holdt af for at gaa rundt om den og lande paa Læsiden. Vi slørede (med Vinden) af Sted for Forsmakken alene, kom uden om Pynten, men det saa ikke godt ud med Hensyn til at lande. Blive ved at sejle langs med Landet kunde jeg ikke, for saa vilde jeg komme til Luvart (Vindsiden) af Kysten igjen — den rundede, forstaar I — jeg maatte altsaa se at finde ind, omtrent der hvor vi var.

Der var en nederdrægtig Dønning, og det var ikke behageligt at sætte paa, da Kysten var Klippe. Imidlertid var der ikke andet at gjøre. Vejret blev daarligere og daarligere, vi var trætte og udmattede og havde ikke noget at spise til mere end den Dag, og det var endda knapt nok.

Endelig opdagede jeg ligesom en Kløft i Klippen, hvor det saa ud, som om der var Sandbund i Strandkanten. Jeg tænkte ved mig selv: „Nu eller aldrig“, gav Roret Bagbord, satte Storsmakken til, og med en rygende Fart fløj vi ind imod Land.

Bums! Der tørnede vi mod en Sten eller Klippe. Bums! Bums! — To smaa Hop igjen. Men Baaden holdt sammen. Vel løb Vandet temmelig stærkt ind forude, hvor den havde faaet det første Stød, men naar blot den vilde flyde, til vi kom i Land, saa var det jo „all right“ (alt godt). Emi . . . . hvad det var, jeg vilde sige . . . . Jomfruen var bleven noget forskrækket. Hun sagde ingen Ting, men saa paa mig med et Par store mørkeblaa Glugger, som jeg syntes kunde se mig helt ned i Hjærtet.

„Frisk Mod, lille, kjære Jomfru,“ sagde jeg, dog uden at se paa hende, for jeg maatte jo passe paa som en Smed, „nu er vi snart i Land.“

„Er det sandt, Styrmand, kjære, gode Styrmand! — Se paa mig og sig, det er sandt!“

„Ja vist er det sa . . .“

„Krak, krasch,“ der laa vi. Jeg havde set paa hende, og det skulde jeg ikke have gjort, for saa havde jeg maaske set Braadet, som stod paa den Sten, vi nu var løbet imod. I samme Øjeblik, som vi hørte Lyden af Træet, der knustes i i Boven, var Baaden fuld af Vand. Jeg røg hen og greb Pigebarnet om Livet — hun var naturligvis faret op af Forskrækkelse. En, to, tre, var vi uden Bords, og heldigvis var vi snart efter i Land. Niggerne var der allerede, og for saa vidt var jo al Ting godt. Men saadan videre godt var vi jo ikke stillede. Det regnede øsende, det blæste voldsomt, drivvaade var vi, og Mad havde vi ingen af. Jo, det var jo en ganske net Stilling.

Pigen falder ham om Halsen.

Min lille Pige græd. Da hun var kommen levende i Land, havde hun taget mig om Halsen og takket mig, og jeg — ja, jeg havde Pine salte Død taget et Kys. — Niggerne stod og grinede, de Asener, og syntes vist, det var et sært Øjeblik at være kjælne i. Ja, Mutter, du skal nu ikke tage dig den Sag saa nær, men jeg kunde sgu ikke la' være, for hun var saa nysselig i det Øjeblik. Nu græd hun som sagt, og jeg var min S'æl ikke langt fra det. („Naa, Fatter! det er da grueligt, saa du begynder at bande.“ „Ja, Mutter! men det var ogsaa en styg Stilling den.“) Jeg spekulerede svært paa, hvordan vi skulde bære os ad. Endelig lod jeg Pigen sætte sig ned i Læ af en Klippeblok, og saa gik jeg og Niggerne ned til Baaden, som var dreven i Land. Jeg havde først tænkt at tage Mast og Sejl og Aarer og lave et Telt af, og det gjorde vi da ogsaa først, men saa tog vi hele Baaden og fik den ved Hjælp af nogle svære Grene og Aarestykker, som blev brugte til Ruller, baxet et Stykke op paa Land og fik den lagt med Bunden i Vejret med den ene Ende op over en stor Sten. Vi hængte nu Sejl over og lavede af Tofterne og Bundtellier og saadant noget en tør Siddeplads inde under

Baaden for Jomfruen. Nu havde vi det jo omtrent saa godt, som vi kunde faa det i en Snup, og den ene Nigger, som hed Sam, blev sendt af Sted for at søge Hjælp.

„Me sulten, Sar; me first spise no'et," sagde han, inder han gik.

„Hvor skulde jeg faa det fra?" spurgte jeg.

„Der aft' i boat," svarede han og pegede hen mod Agter=toften, som laa oven paa Stenen.

Paa Kysten i Læ af Klippeblokken.

Han havde Ret, Fyren. Der var jo vort tørre Brød gjemt. Vel havde det faaet sig en Dyppelse i salt Vand, men det maatte vel kunne spises. Vi fik det frem, og Sam fik sig et Par Beskøjter.

„Saa af Sted med dig, Sam! Du faar de dejligste Penge, naar du kommer lidt hurtigt," opmuntrede jeg.

„Me come very quick" raabte Sam, som allerede var paa Vejen.

„Er du ikke sulten, Em . . .," hvad det var jeg vilde sige: „Er De ikke sulten, lille Jomfru?" spurgte jeg.

„Nej," sagde hun og saa forknyt ud, og saa rystede hun. Jeg havde svært ondt af det for hende. Varme eller tørre Klæder kunde jeg jo ikke skaffe hende. Men Mad kunde jeg skaffe, faldt det mig pludseligt ind — rigtig Øllebrød — ja, det vil sige med Vand. Jeg fik et Par Beskøjter lagt i Øsekarret, som var dreven op paa Stranden. Jeg lod dem regne godt igjennem og blødte dem ud i Regnvand, som jeg samlede sammen. En Muslingskal skyllede jeg af, den blev brugt som Ske, og saa spiste min lille Passager sig en Portion Øllebrød. Det hjalp. Min Stortrøje var bleven nogenlunde tørret; den fik hun paa, og det hjalp lidt paa Kulden. Endelig faldt hun i Søvn, og jeg tænkte, det var det allerbedste. Jeg tog mig en ordentlig Skraa, den var jo rigtig nok ogsaa bleven lidt saltet, men det gjorde lige meget. Den smagte brilliant. Johnny, den anden Nigger, fik en med, derpaa sendte jeg ham af Sted for at søge Mennesker op. Jeg mente, at de anderledes kunde finde sig til rette paa Øen end jeg, og jeg vilde i ethvert Tilfælde først indrette det lidt for min lille Passager.

Hun sov, og jeg ventede og drømte. Hvad jeg drømte om, husker jeg godt, men det skal jeg ikke gaa nærmere ind paa — det tør jeg ikke for Mutter —. Jeg mærkede egentlig talt ikke, at Tiden gik. Klokken blev et om Middagen, og der var ikke kommen nogen af Niggerne tilbage. Det var der jo i og for sig ikke noget i; det var kun Bevis for, at de ikke havde fundet nogen i Nærheden. Nu vaagnede Em . . . den unge Pige. Hun havde det noget bedre, sagde hun, ja, hun havde det egentlig talt meget godt, mente hun ved nærmere Overvejelse. Det havde ikke regnet i de sidste halvanden Time, Solen havde skinnet en Del af Tiden, og jeg havde faaet Klyveren tørret rigtig godt.

„Er De bange for at være alene nogle Timer?" spurgte jeg.

„Nej, jeg er ikke," svarede hun, „men du . . . men De kommer da igjen?"

„Ja, det gjør jeg rigtig nok; men jeg vilde gjærne se mig om lidt, og medens jeg er borte, skulde De se at faa tørret deres Klæder. Her er et tørt Sejl, De kan svøbe om Dem saa længe."

Ja, jeg gjorde i Grunden ikke meget mere Vrøvl. Da jeg havde givet hende en Portion Mad af samme Sort som sidst, gik jeg min Vej efter at have bedt hende være ved godt Mod og lovet, at jeg nok skulde komme igjen.

Jeg gik egentlig talt kun bort for at tage et lille „view"

(Syn) af Omegnen og tænke lidt fornuftig over Tingene, samt for at hun kunde faa sine Klæder tørrede; naar først det var sket, mente jeg, at vi sad ikke saa daarlig i det.

Da jeg var naaet op paa et højt Punkt i Nærheden, kunde jeg forstaa, at Niggerne ikke var vendte tilbage endnu; der var hverken Vej eller Sti at finde, og saa var der jo rimeligvis heller ingen menneskelig Bopæl i Nærheden, og skulde man saadan blot og bar paa Bestikket begive sig ud i den Afvexling af Bjærge og Dale og Skove og, Gud ved hvad, saa kunde der let gaa baade Timer og Dage. Jeg besluttede at ville begive mig selv paa Vejen næste Morgen ved Daggry; min Pligt mod Mary og Skipperen forbød mig at opsætte det længer. Jeg vendte tilbage til Jollen, hvor jeg fandt min lille Passager i god Behold i tørre Klæder. Her tog jeg og kappede (skar) det halve af Storsmakken, og med det gik jeg igjen op paa det høje Punkt, hvorfra jeg var kommen, men denne Gang havde jeg behageligt Følgeskab. Em . . . hvad det var jeg vilde sige, den lille Jomfru fulgte med mig og hjalp mig at bære noget Linegods, som jeg havde taget med fra Baaden.

Min Mening var at anbringe et stort Stykke Sejldug saa højt oppe paa et Palmetræ, som jeg kunde faa det. Jeg var nemlig kommen i Tanker om, at det muligvis kunde knibe med at finde Stedet igjen, navnlig da jeg neppe selv kunde vende med tilbage. Oppe paa Højden fandt vi snart et ensomt staaende Palmetræ, og nu begyndte jeg at stige op med Sejldugen paa Ryggen og et Nøgle Garn i Lommen. Først gjorde jeg et Stykke Line fast om Stammen, saa højt jeg kunde naa, derpaa svang jeg mig op og satte mig i en Løkke, som jeg havde lavet paa Linen forinden. Herfra gjorde jeg den næste Strop fast højere oppe, saa kravlede jeg op i den, lod mig hænge ned og gjorde los paa den første Strop, som jeg igjen gjorde fast saa højt oppe, som jeg kunde naa, og paa den Maade avancerede jeg op ad. Jeg fik mit Sejldugs Flag najet til Palmens Stamme nær ved Kronen, og for at man ogsaa i stille Vejr, naar Flaget ikke vilde blæse ud, kunde kjende Mærketræet, tog jeg nogle Blade og surrede til Stammen omtrent ved Underkanten af Flaget og visende ud imod NO, der hvor Pasaten blæste fra.

Nu besørgede jeg mig ned paa samme Maade, som jeg var kommen op, og mens jeg forklarede min lille Kammerat, hvorfor jeg havde gjort dette her, og hvad jeg tænkte paa at foretage mig i Morgen, gik vi hjem igjen til vor Jolle-Bolig.

Pigebarnet var jo noget benavet ved Tanken om at skulle blive ene tilbage, men hun kunde jo nok indse, at det ikke kunde være anderledes, og det lykkedes mig at gjøre hende klar paa, at hun ingen Fare var udsat for. Vi sad om Aftenen og fik os formelig en hyggelig Passiar. Endelig svøbte jeg hende ind i Klyveren, mig selv ind i den anden Halvdel af Storsmakken, og vi sov snart brilliant, skjønt jeg havde lidt Vanskelighed ved det paa Grund af, at min Mave skreg noget gevaltig af Sult. En Gang var jeg lige ved at tage en af de tre udblødte Beskøjter, der var tilbage. „Sludder, Ole,“ sagde jeg da til mig selv, „dem skal Em . . . . eh . . . . min lille Passager ha'e i Morgen,“ og saa faldt jeg i Søvn og drømte om en Beskøjt, som jeg var i Gang med at kravle op over, for at naa menneskelige Boliger, og som var saa stor, at jeg var sex Timer om at naa til Enden af den.

Ved Daggry vaagnede jeg. Hun sov sødelig. Først stillede jeg Beskøjterne klart til hende ved Siden af Øsekarret, som endnu var halv fuldt af Vand; uh! hvor det kneb at lade det staa, det saa i mine Øjne lækrere ud end den dejligste Beuffsteg som Mutter nogen Sinde har sat for mine Øjne. Jeg faldt formelig hen i Beskuelsen af den dejlige Mad. „Sludder, Ole!“ sagde jeg igjen til mig selv, tog en Skraa, og slog Purr paa (vakte) Jomfruen.

„Nu maa jeg starte (af Sted), lille kjære Jomfru,“ sagde jeg.

Hun saa lidt forbløffet ud, i det hun slog Øjnene op, men da hun havde fundet sig lidt, sagde hun bare med et dybt Suk et voldsomt „Ak!“

„Naa! Naa! lille Jomfru. Frisk Mod; i Dag kommer I i ordentlig Hus igjen. Vær vis paa det. Jeg kommer jo ikke med tilbage, men vi ses forhaabentlig i Morgen i St. Thomas. — Farvel, kjære, lille Jomfru, og godt Mod!“

Og saa gik jeg, men hun fulgte mig til Mærketræet.

„Farvel!“

„Farvel!“ sagde hun med Taarer i Øjnene, og lige paa en Gang, saa smed hun sig om Halsen paa mig — ja, gu gjorde hun saa, Mutter — og erklærede, at hun vilde følge med. Hun vilde ikke blive alene tilbage for nogen Pris.

Naa! Jeg fandt i Grunden, at der var Mening i den Tale. Jeg løb tilbage til Jollen, hentede Beskøjterne og Vandet, og da vi dog ikke kunde transportere det med os, gav vi os til at spise begge to. Baade Brødet og Vandet forsvandt som Dug for Solen, og et Kvarter efter at vi havde

begyndt med at skaffe (spise), var vi paa Vejen. Den var trang — og lang. Hvilke Besværligheder, vi havde, vil jeg nu ikke tale om. Om Eftermiddagen fik jeg E . . . Hm! Jomfruen vilde jeg sige, anbragt paa en Stockplantage oppe paa Øen; der skulde hun samle Kræfter, og saa skulde Planteren hjælpe hende af Sted til St. Thomas. Jeg selv fik mig et Livfuld Mad, og glad og munter begav jeg mig paa Vejen, naaede hen paa Aftenen Øens Vestende, hyrede en Baad, kom om Morgenen til Byen St. Thomas og fik gjort Anstalter til at bjærge „Mary“.

Vi var over 14 Dage om at forsøge paa at faa hende af, men med de Midler, der havdes, lykkedes det ikke; Skibet blev condømt (condemneret d. e. erklæret for Vrag), og Besætningen drev om i St. Thomas.

„Ja, se nu er den „Ende“ løbet ud til Tamp (til Ende), Børn.“

„Nej, det er den vist ikke,“ bemærkede en af de to yngre Døtre, „du maa vist have noget at fortælle om „den kjære, lille Jomfru“, hvem var det for Exempel? Hvad hed hun?“

„Ja, det er nok for Resten, hvad man kalder for lidt næsvist spurgt, — hvad Mutter? — Men I kan jo gætte, kan I.“

Men der var ingen af Børnene, der kunde gætte det; de saa alle meget nysgjerrige ud — saa nysgjerrige, at en uhildet Jagttager vist nok vilde have faaet det Indtryk, at de ikke var saa uvidende om det foreliggende Spørgsmaal, som de, for at glæde deres Fatter, lod til at være.

„Naada! Kan I ikke en Gang gætte det? — Ja, er det ikke sandt, hvad jeg siger, at jeg dog i Grunden har faaet grusomt dumme Børn. — Naa, Mutter! Kan du maaske gætte?“

„Ja, det kan jeg vel nok,“ sagde Mutter, stille smilende, „men . . . .“

„Hun hed Emily,“ vedblev gamle Ole Rask, uden at høre sin Kones Svar færdigt, „siden blev det til Mille, og undertiden kalder jeg hende for Millemo'er.“

„Mutter! Nej, var det Mutter?“ lød det fra alle Børnene.

„Ja, min S'æl var det Mutter,“ og dermed kradsede Ole sin Pibe ud, stoppede den igjen og listede, førend han tændte den paa ny, ind for at se til sin Yndling, den lille Karen.

„Hvor blev egentlig de to Negere af?" spurgte den gifte Søn, da Faderen kom ind igjen.

„Ja, det ved jeg ikke noget om; jeg saa aldrig noget til dem senere — saadan er det Kram — ude af Øje, ude af Sind, man kan aldrig stole paa dem, det Pak!"

Fra Gaden.

Tegning af O. Bache.

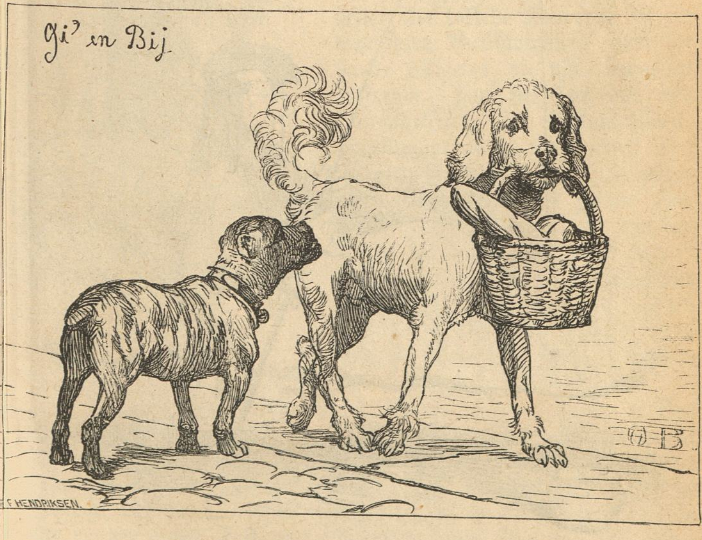

Løsgængeren.
Du fine Levebrødsmand — hallo,
jeg haaber du gi'er en Bid eller to!

Puddelen.
Nej, lader du ikke min Kurv i Ro,
skal du ikke faa Bider, men Bid, kan du tro!

Chr. R

Ogsaa en Fornøjelse.

Humoristisk Tegning af N. Wivel.

Hvorledes Mister John Wachardt fordrev Tiden, da han i Sommeren 1880 laa syg af Rheumatismus, netop da Fisken bed som allerbedst.

En halv Bajer

Tæt uden for Byen, hvor Spaserevejen, der førte langs med Søen, snoede sig ud fra Landevejen, laa Ejlersens fordringsløse lille Hus. Det var opført af Bindingsværk og saa ikke videre elegant ud, ligesom det heller ikke lokkede Kunderne til sig med store Butiksvinduer, men det havde alligevel et vist hyggeligt Udseende, som det laa der ved Begyndelsen af Kastaniealleen, overskygget af et ældgammelt Træ og med Forsiden halv skjult under en duftende Vinroses grønne Løv. Hvad Kunderne angik, da var der sørget for deres Oplysning ved et Skilt over Døren, paa hvilket der stod: Ejlersen, Drejer, og ved forskjellige Piber og Stokke, som stod og solede sig i det ene Vindue nærmest Indgangen.

Ejlersen var for øvrigt alt for vel kjendt, baade af By- og Landbefolkningen, til at han behøvede at gjøre Spræl for at erhverve sig Kunder. Han var et af de Mennesker, der gaar igjennem Verden med et fornøjet Smil og ikke gjør sig flere Sorger, end de haardt er tvungne til, et af de Mennesker, som ikke træder andre Folk over Ligtornene, men som paa den anden Side heller ikke er i Stand til at indgyde andre Folk Respekt for de Ligtornes Uantastelighed, de selv er i Besiddelse af. Hans undersætsige Skikkelse med det gemytlige smilende Ansigt æggede uvilkaarlig til godt Humør i et godt Lag, og skjønt Ejlersen ikke var meget talende, savnede han derfor sjælden Selskab, naar han i sine Hviletimer dukkede frem i en Krog i Værtshuset, hvor han var Stamgjæst, eller han ude i Lystskoven nød Naturen ved en halv Bajer eller en anden Vederkvægelse, der kunde faas i den derværende Beværtning.

„Man kan," saa bandede Smed Glud, „blive i en morder-

lig god Stemning bare ved at se dit Gesikt bag en Romtoddy. Naa, gamle Rad, skal vi saa ha'e en med dobbelt „Vaje," vi to? Ak, naar jeg tænker paa, hvor „missenrabel" du saa ud for fjorten — femten Aar siden, saa kan je 'nte bare mig for Undren! Nu er der Luft i Blæsebælgen, men den Gang, ok du alstyrendes! hvor du var benauelig i alle Dele!"

„Ja vel, ja vel, den Gang, he!" svarede Ejlersen med et fornøjeligt Smil, skjønt Æmnet aabenbart trykkede ham.

„Ja, hun var en Satan, det var hun!" sagde Smedden.

„Ja vel, ja, hun var jo noget ... noget krasbøstig, he!"

„Ja, knusendes!"

Begge Vennerne nikkede til hinanden, og midt i Ejlersens Smilen tegnede der sig en Skygge af Tankefuldhed.

Han havde slet ikke haft det godt for det nævnte Antal Aar siden; thi hans Husholderske Helene Wiese havde den Gang foreslaaet ham Giftermaal, og i et letsindigt Øjeblik havde han modtaget hendes Tilbud, hvad der siden bragte ham til at omgaas med skrækkelige Tanker om Selvmord og lignende uhyggelige Ting. Helene, der ingenlunde kunde gjøre Fordring paa at nævnes „den skjønne," havde kjørt ham i jærnhaarde Tøjler og bragt ham nær Fortvivlelse; hun havde virket i den Grad demoraliserende paa hans hæderlige Karakter, at han, der kun ønskede hende der hen, hvor Peberet og andre Krydderier gror, havde hyklet Kjærlighed til hende, og at han, der før saa frejdig betraadte Værtshusets Tærskel, nu i Smug listede sig ind i Skjænkestuen og slubrede sin Toddy i sig i en eller anden mørk Krog. Hvis Ejlersen havde mægtet at hade et Menneske, saa havde dette Menneske været Helene Wiese, men da han nu ikke var anlagt for Hadets Følelser, nøjedes han med at nære den yderligste Frygt for hende, og med Rædsel saa han Bryllupsdagen rykke nærmere og nærmere — da, Himmelen være takket, kom der en Børstenbinder fra Slagelse og gav ham tilbage til sig selv. Børstenbinderen havde Foragt nok for alt, hvad der hedder Lykke og Ro her i Verden, til at fri til Helene, og til Ejlersens usigelige Fryd sveg hun ligesom sin skjønne Forgængerske alle sine dyre Løfter til Drejeren for at følge den mere velhavende Børstenbinder til Slagelse. Den Dag, dette skete, drak Ejlersen sig aldeles overvættes fuld, men det var ingenlunde af Fortvivlelse.

Det var nu en fjorten, femten Aar siden, og Ejlersen var endnu Ungkarl, temmelig pebret af Alder, men dog altid Ungkarl. Saa skal det hverken træffe sig værre eller bedre, end at hans Søster, Enke efter Glarmester Binder, gaar hen og dør

og efterlader ham som eneste Arv et lille Pigebarn paa fire Maaneder.

„Ja, det er en knusendes missenrabel Geschikt," sagde Smedden, da Ejlersen raadførte sig med ham om hvad der under disse Omstændigheder var at gjøre, — „men sæt Tøsen ud!"

„Ja vel, ja, men, he, Søster bad mig . . . forstaar du."

„Ja, vil du beholde hende, maa du lige saa gjærne springe i 'et som krybe i 'et og gifte dig med et pænt og honnet Fruentimmer. Men det er jo en nederdrægtig Omstændighed, er det!"

„Ja vel, ja vel, det er det!"

„Nent forbandet!"

„Ja vel," sagde Ejlersen forknyt. „Du mener altsaa ikke, at en Husholderske . . . he?"

„En Husholderske!" gjentog Smedden med en aldeles overflødig Ed i Tilgift. „Hun vilde myre saadan en Onge inden fjorten Dage! Ja, hvis du kunde faa min Søsterdatter! Hun er klejn i Handteringen, men der er Svejtsning i Karakteren . . . og Haandlaget, det er knusendes godt. Men hende vil Søster næppe af med. Nej, du maa fri i Knalderup Dagblad, der er ikke andet for!"

Og stakkels Ejlersen friede i Knalderup Dagblad, i det han ad denne ikke længer usædvanlige Vej søgte sig en Livsledsagerinde med lidt Formue til fælles bedste og Vilje til med Kjærlighed at tage sig af et lille moderløst Barn. Knalderupperne fik sig et Grin over dette Avertissement, hvis Form bar et umiskjendeligt Præg af Grovsmeddens kraftige Maade at udtrykke sig paa til Skue, men Avertissementet selv gjorde sin Nytte, i det der faa Dage efter indløb følgende Billet:

Erede Here!

Jai er Enge etter Hattemager Petersen og har 1500 Rdl. i spare Kasen og ingen Børen, men stoer Kælihed til Børen. Jai vil modta dem paa Stasjonen, naar de skriver.

Hattemager Petersens Enge
i Knalderup.

„Kort og godt, som det skal være," sagde Smedden, „netop en Kone, der passer nederdrægtig godt for dig. Gratelerer, gamle Rad, gratelerer!"

„Ja vel, ja, he!" sagde Ejlersen. „Men jeg skal jo skrive . . . eller hvad?"

„Jeg skal hjælpe dig med at stille det op, og saa paa

Torsdag stikker du af med Banen. Bring barestens Geschikten til Ende i en Fart, for lange Forlovelser duer ikke; jeg ved det fra Mutter. Hun og jeg var forlovet i sex Aar, formedelst det gik klejnt med Handteringen, og da vi saa blev gifte, gik det strax knusendes galt. Hun vilde raade, det salig Skind, men hun maatte jo gi'e sig til sidst natyrlig."

Brevet blev da skrevet og afsendt, og Ejlersen gjorde sig rede til Rejsen, pakkede sin Vadsæk, tog en Dragt sort Tøj i en Pakke under Armen for det Tilfælde, at Omstændighederne skulde kræve Optræden i Galla, og gav sig saa paa Vejen til Stationen i en Stemning, der var mere end almindelig trykket. Hvad Slags Kone vilde han faa i Hattemagerenken? Vilde hun ogsaa blive en Moder for det lille Væsen, for hvis Skyld det hele var sat i Scene?

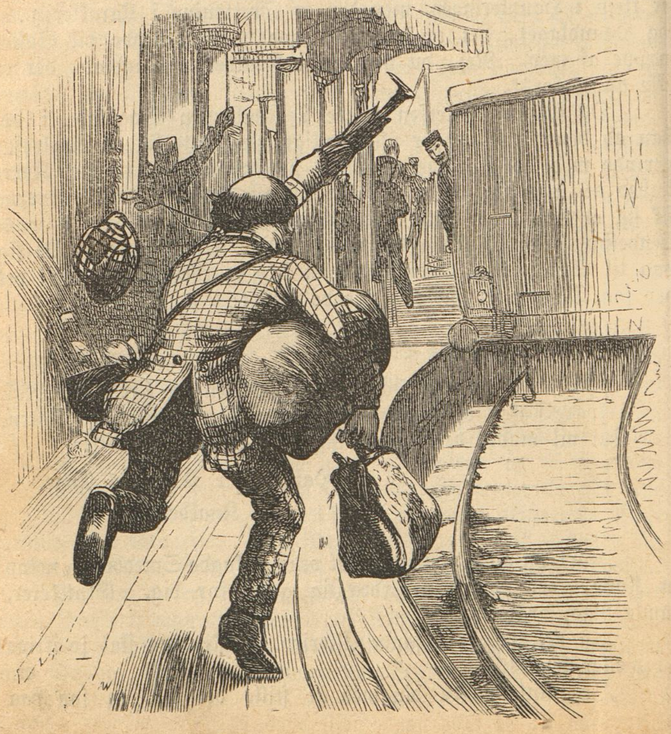

Midt under disse Grublerier hørte han Smed Gluds Røst paa den anden Side af Gaden:

„Kom her, gamle Rad! En halv Bajer paa Falderebet, med Ønske om Lykke og Held i alle Dele!"

Ejlersen fulgte Indbydelsen, og medens han og Vennen tømte Ølglassene, gav Smedden ham endnu sine sidste venskabelige Raad og Formaninger:

„Ingen Slingren i Valsen, gamle! Er hun krasbøstig saa hug i Ambolten og gi'e hinner a' Grovfilen, at hun kan mærke, du 'nte la'er dig tøfle. Saadan gjorde jeg med Mutter, og da hun først mærkede, der inte var no'et, hun skulde ha'e paa Skruestikken, saa gik det saa knusendes godt."

Saa trykkede Smedden ham i Haanden og skubbede ham ud ad Døren med mange gode Ønsker. Ejlersen gik da videre, men da han kommer i Nærheden af Stationen, hører han med Skræk Klokken ringe til Afgang. I fuld Galop sætter han ind gjennem den tomme Ventesal, kommer ud paa Perronen, svinger Paraplyen over Hovedet og brøler: „Stop! Stop!" men alt forgjæves, Toget ruller afsted, og han staar tilbage, rød i Hovedet som en Krebs og pustende som en Hvalfisk.

„Saa gid da ogsaa den onde . . . i den Bajer!" sagde Ejlersen. Det var første og sidste Gang i sit Liv, at den skikkelige Drejer rev en Ed af sig.

Flov og slukøret gav han sig paa Tilbagevejen, da han med et saa Smedden komme farende i Firspring hen mod Stationen. Kort efter havde de naaet hinanden, og Smedden greb ham kraftig i begge Skuldre og rystede ham.

„Du er en Dosmer!" brølede han.

„Ja vel, ja vel!" indrømmede Ejlersen.

„En ærke gedigendes knusendes Bavian!"

„Ja vel, ja vel, men . . ."

„En nederdrægtig stopnæset Kamel er du!"

Ejlersen virrede beklagende med Hovedet som en Indrømmelse af dette Faktum.

„Ved du, hvem du har friet til, din duknakkede Hovtang af en Træfiler?" spurgte Smedden opbragt.

„Ja vel, Hattemagerenken, he . . . Toget gik . . ."

„Ja, tak du Toget, din fjollede Pibekradser af et Mandfolk! Hattemagerenken er Helene Wiese!"

„Helene!" stammede Ejlersen med rystende Knæ og blegnende Kinder.

„Ja," sagde Smedden med en drøj Forsikring, „jeg fik det først at vide i dette Øjeblik af min Søster og satte sporen-

stregs efter dig for at redde dig, om det endnu var muligt. Hun hørte det i Morges og kom for at sige, at min Søsterdatter skal faa Lov til at ta'e sig af dig og Tøsen, saa du ska 'nte gifte dig for den Sags Skyld! Tænk nu, om du ha'de vaaren afsted!"

„Ja vel, ja," sagde Ejlersen. „Jeg havde været . . . ilde deran . . . hun havde taget mig . . . det havde hun! Godt, at jeg drak den Bayer . . . godt, at jeg drak den!"

„Det kan bede Fanden ta' hinne paa," svarede Smedden. „Men er en halv Bayer Skyld i, at du 'nte blev Galejslave, saa skal du ogsaa gi'e en til at kvæge os med oven paa den Forskrækkelse!"

Det, fandt Eilersen, der var sund Fornuft i, og begge Vennerne tog Retning mod deres kjendte Værtshus. Da Ejlersen om Aftenen vendte hjem var han i overstadigt godt Lune; der var afsendt Brev med Undskyldninger til Helene Wiese alias Hattemager Petersens Enke, fordi „man" paa Grund af forandret Bestemmelse „inte kunde klemme paa ad den Kant," som Smedden udtrykte sig; Ejlersen havde faaet sig en skikkelig og paalidelig Husholderske i Steden for en Havgasse af en Kone, og endelig havde han faaet 3 halve Bayere, 2 Romtoddyer med „dobbelt Vaje," 1 Bitter og 2 Kognak'er. Intet Under derfor, at hans Stemning var løftet, og at der paa Hjemvejen formede sig for ham følgende poetiske Produkt, som han satte en selvkomponeret Melodi til:

Jeg ved Smeddens halle Bayer
va—a—andt Sejer,
og ved Toget at forlise
slap jeg fri for Lene Wiese!

H. Vinge.

En virksom Vandkur.

Med Tegning af H. Tegner.

En Bonde, der havde arbejdet paa Marken hele Dagen i et øsende Regnvejr, kom hjem om Aftenen og spurgte sin Kone, om hun ikke havde noget varmt Mad til ham efter det strænge Arbejde, han havde haft. Konen svarede dovent, at det havde hun ikke, da det havde regnet saa stærkt hele Dagen, at hun ikke havde villet gaa uden for. Men da Manden nu en Gang var saa vaad, som han kunde blive, mente hun, at det

var bedst, at han gik ud og hentede Vand til Suppen, saa skulde hun nok lave den. Manden gjorde mærkelig nok ingen Indvendinger men gik rolig bort for at hente Vand. Da han lidt efter traadte ind med en Spand Vand i Haanden, sad Konen endnu magelig paa samme Plads. Manden gik da hen og slog hende med et rask Sæt hele Spandens kolde Ind-

hold over Hovedet, i det han sagde: „Nu er du lige saa vaad som jeg, og mere vaad kan du ikke blive, nu kan du ligesaa godt gaa ud og hente Vand til Suppen!“ Denne Vandkur skal have hjulpet fortrinligt, og Konen skal al Tid senere, hvad enten Vejret var godt eller daarligt, have haft sin Mad færdig til rette Tid.

En Passiar.

Humoristisk Tegning af N. Wivel. Text af B. E.

Assessoren:
Ja tro mig, min kjære Hr. Krigs-
raad Graa,
han fortjener en Orden — jeg mener
Hr. Trane,
Mage til Middag s'gu aldrig jeg saa!
Aa — det kribler i Maven og kildrer
min Gane,
naar blot et Minut jeg tænker derpaa.
Jeg tror saa min Sæl, der var
femten Retter,
Det hele forbandet fint paa sin franske
Maner, du — og Vinene rhinske
og spanske!
He — ja det var et Slav der var
Knald i
og Skrald i!

Krigsraaden:
Ih Fanden heller!
Men ved du min gamle, hvad Folk
fortæller,
at da du gik hjem, tog du Nattekvarter
i Vejgrøftens bløde men snavsede Ler,
He! — og drømte om Mutter ej
fandt min Ven?
Om en blid Serenade
ved første Parade?
Naa — for at komme til Midda'en
igjen,
saa sig mig, hvad følte, hvad tænkte
du paa,
da næste Morgen dit Leje du saa?

Assessoren:
Paa dig! Da jeg Søvnen af Øjnene fik,
jeg kasted omkring mig et granskende
Blik
og undredes mægtigt, at Krigsraad
Graa,
ej snorkende højt ved min Side laa!

Tillægsark til „Folkets Almanak“.

Vejrspaadomme for 1882.

„Mennesket spaar, men Gud raa'er“.

Januar:

1—7. Mild Frost. 8—12. Sne eller Regn. 13—20. Sne og kold Blæst. 21—31. Foranderligt.

Februar:

1—8. Stadig Kulde. 9—18. Frost. 19—24. Sne. 25—28. Mild Luft.

Marts:

1—4. Ustadigt. 5—14. Kulde og Sne. 15—20. Mildt og klart Vejr. 21—31. Blæst og Regn.

April:

1—10. Smukt Vejr. 10—15. Blæst. 16—24. Kulde og Ruskvejr. 25—30. Mildt Grødevejr.

Maj:

1—6. Regn. 7—16. Koldt, ustadigt. 17—20. Mildt Solskin. 21—31. Afvexlende Kulde og Regn.

Juni:

1—3. Koldt. 4—12. Varmt med Torden. 13—17. Mildt og klart. 18—26. Regn og Varme. 27—30. Torden, uroligt Vejr.

Juli:

1—10. Stærk Varme. 11—18. Køligere med jævnlig Regn. 19—31. Varme.

August:

1—5. Lidt ustadigt. 6—18. Tørt Vejr med Varme og Blæst. 19—22. Torden. 23—31. Stille og klart.

September:

1—11. Mild Luft. 12—15. Blæst og Bygevejr. 16—25. Varme og lidt Torden. 26—30. Koldt.

Oktober:

1—8. Blæst og Kulde. 9—17. Smukt. 18—24. Kulde. 25—31. Jævnlig Regn.

November:

1—11. Raa Kulde. 12—18. Klart Vejr. 18—25. Frost. 26—30. Sne og Regn.

December:

1—7. Uroligt. 8—16. Blæst og Snefog. 17—31. Klar og stærk Frost.

Om Feltværker og Fæstningsværker.*)

Af Oberst i Ingeniørkorpset L. Koefoed.

I Krigen er det Angriberens første Formaal at ødelægge Modstanderens levende Værn, hans Hærstyrke, og er hans Overlegenhed saa stor, at Forsvareren paa Forhaand kan se, at en Kamp i aaben Mark vilde føre til hans Tilintetgjørelse, bør han selvfølgelig søge at undgaa en saadan Kamp og først modtage Angrebet, naar han ved Kunst har dækket eller forstærket sig saaledes, at Uligheden i Antal kan blive udjævnet, og Modstandernes Formaal derved modarbejdet saa længe som muligt. — I de følgende Linjer skal søges vist, hvorledes Forsvareren under en Kamp paa Stedet paa forskjellig Maade tilvejebringer denne Dækning eller Forstærkning, under hvilke Forhold disse forskjellige Maader kan anvendes, og hvilke Fordele der knytter sig til dem.

Naar en Afdeling ser en overlegen Modstander rykke frem til Angreb og er nødt til at blive staaende for at modtage Angrebet, er det en stor Fordel for den, om der blot findes et Hegn eller Gjærde, bag hvilket Mandskabet kan lægge sig for at beskyde den fremrykkende Fjende. Da derved omtrent kun Hovedet af Mandskabet er synligt og saarbart, medens Angriberen under Fremløbet er stillet blot i sin fulde Højde for Forsvarerens Ild, saa er det klart, at den angribende vil lide et langt større Tab end Forsvareren, et Tab, der yderligere forøges derved, at den sidste paa Grund af sin dækkede Stilling i højere Grad kan bevare sin Ro og derved afgive en bedre rettet Ild.

Men hvis Angriberen har saa stor Overmagt og vil sætte sig i Besiddelse af Gjærdet, selv om han skal ofre nogle Menneskeliv derpaa, saa vil han ikke lade sig standse af Ilden, han vil blive ved at gaa frem, han vil naa Gjærdet og med et Spring være der ovre; den svagere Forsvarer vil i denne Kamp Mand mod Mand være fortabt, og — paa rene Undtagelsestilfælde nær — vil han derfor ej heller afvente dette Øjeblik, men naar han, efter at have tilføjet Fjenden de størst mulige Tab ved en velrettet Ild, ser, at denne med usvækket

*) Da den lille Artikel om Torpedoer i Folkets Almanak f. A. blev læst med megen Interesse, og da Befæstningsspørgsmaalet i denne Tid er blevet en Sag, der danner Gjenstand for Samtale og Drøftelse i det ganske Land, antager vi at følgende Bidrag til Oplysning i denne Sag ogsaa vil blive læst med Interesse af alle.

Kraft fortsætter Fremrykningen, saa vil han, medens det endnu er Tid, trække sig tilbage til den næste dækkende Stilling.

Et simpelt Gjærde kan altsaa under en Kamp skaffe den, der stiller sig bag det, en i en enkelt Henseende stor Fordel, og det er altsaa ganske naturligt, at naar der ikke findes saadanne Gjærder paa det Sted, hvor den ene Modstander vil opstille sig for at modtage den andens Angreb, eller de ikke har den for Forsvaret heldigste Retning eller Beliggenhed, at han da søger at bøde paa denne Mangel ved Kunst, og der fremstaar da de saakaldte *Løbegrave*, der ikke er andet end en lav Grøft, foran hvilken den udgravede Jord lægges op, dannende en Forhøjning eller, som den kaldes, et *Brystværn*. Saadanne Løbegrave, der næsten al Tid vil blive anlagte i større eller mindre Udstrækning ved ethvert Sammenstød mellem to Troppeafdelinger, da de kan anlægges i meget kort Tid af Infanteriet selv ved de Redskaber, det medfører (kortskaftede Spader), kan altsaa ofte yde en god Hjælp, men det ses af ovenstaaende strax, at de ligeoverfor et kraftigt, overlegent Angreb dog kun gjør en meget begrænset Nytte.

Har derfor Forsvareren noget mere Tid, nogle Dage eller maaske Uger til sin Raadighed, saa vil han ikke nøjes med at anlægge Løbegrave, men han vil styrke sin Stilling ved Hjælp af *Feltværker*, der efter Tidens Varighed og den tilstedeværende Arbejdskraft kan faa en større eller mindre Udstrækning og Styrke. En Hovedmangel ved Løbegraven, som ved Gjærdet, er, at der foran aldeles ingen Hindring findes, som kan bringe Fjenden til at standse, men at han kan løbe Forsvareren lige ind paa Livet. Denne Mangel søger man at bøde noget paa ved Feltværkerne, i det man foran det dækkede Brystværn lægger en Grav, i hvilken der tilmed, naar Tiden strækker til, kan anbringes forskjellige Ting, der yderligere vil standse Fjenden, saasom store afhuggede og sammenflettede Grene (Forhug), Tømmervægge (Palissader) osv. Men det vil let ses, at en Angriber dog endnu vil være i Stand til uden stor Møje at komme over en saadan Grav, thi den kan ikke gjøres meget dyb, og i det mindste i en Jordbund, som vor, vil dens Sider ikke blive saa stejle, at man ikke nok med lidt Besvær kan krybe op ad dem. Kan Forsvarerens Ild altsaa ikke tvinge Angriberen til at holde sig paa Afstand, er den ikke stærk nok til at bringe ham til at standse, inden han naar Værket, saa vil Graven ikke kunne gjøre det, og paa et hvilket som helst Punkt af Feltværket vil han kunne trænge ind i det.

Hertil kommer endnu en anden Mangel. Et almindeligt Feltværks Brystværn giver vel en betydelig bedre Dækning end en Løbegravs, og naar Tiden tillader det, vil der ogsaa i større Feltværker bag ved eller under Brystværnet kunne bygges smaa Rum, hvor Besætningen eller en Del af den for en Tid vil kunne finde nogen Dækning mod den fjendtlige Beskydning for sig selv og sin Forsyning. Men netop fordi Befæstningen nu er bleven noget stærkere, den hele Stilling noget vanskeligere at indtage, vil Angriberen foretrække at bearbejde den i nogen Tid med sit Artilleri, inden han stormer den, og meget følelige Tab vil derved kunne paaføres Forsvarerne, der al Tid maa være rede til at træde frem for at møde de stormende med deres Ild.

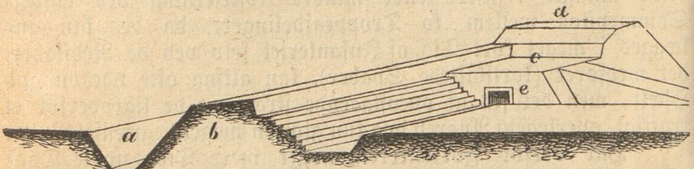

Ovenstaaende Figur viser, hvorledes et almindeligt Feltværk kan dannes, og nogle almindelig anvendte Konstruktioner i et saadant Værk: a er Graven foran Værket, b Brystværnet, bag hvilket Fodfolket stilles, naar de skal skyde, c er en Plads (en Bænk), hvorpaa en Kanon opstilles, og d en Tværvold (Travers) der skal tjene til at dække Kanonen. Bag det kun 7½ Fod høje Brystværn er der ogsaa en Udgravning, hvori Mandskabet kan træde ned for at faa bedre Dækning, og i e ses Nedgangen til et lille underjordisk Rum, bygget af Tømmer, hvori enten Mandskabet eller i Almindelighed Ammunitionen kan finde Dækning.

Vel anlagte Feltværker paa et Terræn, der er overskueligt i stor Udstrækning, saaledes at det er muligt at opdage Fjendens Bevægelser allerede paa stor Afstand og modtage ham under hans Fremrykning med en kraftig Ild, vil kunne yde en fortrinlig Nytte i mangfoldige Tilfælde, nemlig hvor det gjælder om at tilbagevise et hurtigt udført Angreb af en ikke meget overlegen Fjende. Men det vil ogsaa let ses, at Feltværker ikke slaar til, naar der er Tale om at forsvare en Linje af større Udstrækning gjennem et længere Tidsrum mod en overlegen Angriber, der er i Besiddelse af sværere Skyts. Det, der skal standse Fjenden under hans Fremløb, er Ilden

fra Bænkerne, thi disse kan stormes paa et hvilket som helst Punkt, og derfor maa Forsvarerne al Tid være til Stede i rigelig Antal overalt paa hele Linjens Længde. Men dette er en meget væsentlig Mangel ved Feltværkerne, der bliver større, naar den befæstede Linje skal kunne holdes i længere Tid; Tjenesten vil da været meget svækkende for Soldaterne, der, udsatte for en heftig Ild, hvorimod der kun haves en ufuldstændig Dækning, dog al Tid maa være rede til at indtage deres Plads bag Brystværnet, og den allerede talrige Besætning maa derfor forøges, for at der kan haves en rigelig Afløsning.

Men Feltværkerne har en anden Mangel af endnu større Betydning. Selv om Linjen i sin Helhed er godt besat, saa vil der af den hele Besætning dog kun være en forholdsvis ringe Del, der paa det enkelte Punkt kan møde det Angreb, hvortil den overlegne Fjende kan anvende den største Del af sin Styrke; den feltbefæstede Linje kan intet Steds blöttes för sin Besætning og overlades til et ringe Antal Forsvarere, fordi den i og for sig ingen Modstandskraft har, og angriber Fjenden paa den ene Del af Linjen, vil Besætningen ikke kunne drages bort fra den anden, thi denne vilde saa maaske blive tagen af en ringe fiendtlig Styrke. Angrebet kan dertil ske pludselig og hurtig eller paa et uventet Sted, saa at Reserven ikke kan trækkes frem, og det kan maaske udføres i Mørke eller Taage, saa at Forsvarerne ikke er i Stand til med Eftertryk at benytte deres Ild, kort sagt, Forsvareren af en feltbefæstet Linje vil ikke kunne samle den største Del af sin Kraft for at bekæmpe det mod et enkelt Punkt rettede Angreb.

For den lille Stat, der under en Krig kun har faa levende Kræfter til sin Raadighed, vilde det altsaa være en saare mislig Sag at indskrænke sig til ved en Feltbefæstning at søge at sikre de Punkter, hvis Bevarelse er en Betingelse for Krigens Fortsættelse, og hvis Tab er ensbetydende med Landets Undergang. Og man maa i den Henseende ikke lade sig forblænde af, hvad der i enkelte Undtagelsestilfælde er udrettet ved Feltværker, thi ved et nærmere Eftersyn viser det sig al Tid, at hvor en saadan hurtig opført Feltbefæstning i lang Tid har kunnet byde en mægtig Fjende Trods, der har der al Tid været særegne, for Forsvaret heldige Omstændigheder til Stede. Da saaledes f. Ex. en talrig Hær af Franskmænd, Englændere og Tyrker i August 1854 var gaaet i Land paa Krim og derpaa

**

rykkede frem for at bemægtige sig den fra Søsiden stærkt befæstede, russiske Orlogshavn Sebastopol paa Krim, laa Byen næsten aaben mod Landsiden, men med uhyre Kraft og overlegen Dygtighed begyndte Russerne strax paa Anlæget af en Række Feltværker, der efterhaanden forstærkedes, og bag hvilke de forsvarede sig i 13 Maaneder indtil Septbr. 1855; at et saa langvarigt Forsvar blev muligt ligeoverfor en dygtig Angriber, maa tilskrives ikke alene en næsten ubegrænset Forsyning med Skyts, men især at Russerne ikke var indesluttede, saa at de stadig kunde forny og afløse Besætningen og tilføre den nødvendige Forsyning. Paa saa heldige Forhold tør man i Reglen ikke gjøre Regning. Noget lignende fandt ogsaa Sted ved den store Kamp mellem Russere og Tyrker i 1877 om Plevna; ogsaa her skabtes under selve Kampen en overordentlig udstrakt Linje af Feltværker, der i 6 Maaneder modstod Russernes Anstrængelser og gjentagne Stormløb; men at Tyrkerne opnaaede et saadant Resultat, maa dog ikke tilskrives selve Værkernes Styrke, hvorvel de (ligesom ved Sebastopol) var stærkere end almindelige Feltværker, fordi deres Grave var udhuggede i en kalk- eller klippeagtig Jordbund, saa de fik næsten lodrette Sider. Grunden til det langvarige Forsvar maa søges dels i Angriberens Svaghed, og de gjentagne Fejl, han begik, dels og især deri, at Tyrkerne ikke var indesluttede før i den sidste Periode, og altsaa uhindrede kunde tilkrække Forstærkning og Forsyning, og endelig i en fortrinlig Ledelse af Forsvaret. Og ser vi til Slutning hen til Dybbøls Feltskanser i 1864, saa modstod de vel i 2 Maaneder Preussernes Angreb, men hvor stor Del af vor lille Arme krævede den forholdsvis korte Linje ikke ogsaa, hvilke Tab led vi ikke baade paa Folk og Materiel? Og Stillingen vilde næppe kunne være holdt udover en meget kort Tid, hvis Preusserne havde haft nogen særlig Opfordring til at tilendebringe Angrebet saa hurtig som muligt, og derfor havde villet bringe de Ofre, som en hurtig Afgjørelse krævede.

Det er overhovedet en Kjendsgjerning for mangfoldige Forhold, hvor to Kræfter skal virke sammen for at naa et Maal, at man hyppig kan spare paa den ene, men til Gjengjæld maa yde saa meget mere af den anden, og dette træder maaske ingen Sinde mere tydelig frem, end hvor der er Tale om Fæstningsværker. Spares der paa disses Styrke, indskrænker man sig til Feltværker, saa vil der til Forsvaret kræves saa mange flere levende Kræfter eller Tropper og Skyts, og omvendt kan man ved at anvende stærke Værker nøjes med

den mindst mulige Besætning. Som Bevis paa, hvor talrige Forsvarerne af en feltbefæstet Linje maa være, skal som Exempel blot anføres, at der i Sebastopol var c. 8000 Mand for hver 1000 Al. af den befæstede Linje, og at der ved Dybbøl var 5500 Mand pr. 1000 Al. At Tabene under Forsvaret maa blive meget store, er, som allerede tidligere nævnt, en naturlig Følge af Værkernes Natur; i Sebastopol tabte Russerne de sidste 21 Dage af Belejringen c. 18000 Mand ved Fjendens Ild, og i Dybbøl var vort Tab i de sidste 15 Dage over 900 Mand.

Et lille Land har nu en Gang aldrig Overflod paa Tropper, og findes der i Landet et Punkt, der i alle eller dog i de allerfleste Tilfælde bør sikres saa længe som muligt mod at falde i Fjendens Haand, da bør man ikke lade et saadant Punkt ligge hen uden Beskyttelse og stole paa, at naar en Krig en Gang skulde komme, det saa kunde være tids nok at samle Landets Hær der og efter Tid og Evne forøge Hærens Forsvarskraft ved Anlæg af Feltværker. Thi har det Punkt, der skal forsvares, en større Udstrækning, saa vil vor Hær ikke strække til eller dog kun til i en meget kort Tid at opholde Fjenden for derpaa efter en, utvivlsomt hæderlig, men frugtesløs Kamp at bukke under for en ikke overvældende Overmagt. Man bør altsaa gribe til andre Midler, man bør benytte Fredens Dage til at sikre sig de vigtige Punkter, hvorom Kampen sandsynligvis vil komme til at dreje sig, ved at anlægge Fæstningsværker af en saadan Styrke, at de er i Stand til i fuldeste Udstrækning at yde de Fordele, som kun saa meget ufuldstændig bydes af Feltværker.

Saadanne Fæstningsværker, der, i Modsætning til de hurtig anlagte, men ogsaa hurtig opgivne Feltværker, kaldes blivende eller faste, har ogsaa været anvendte i Aartusender, og om de end i Tidernes Løb paa Grund af de saa meget forandrede og udviklede Forsvars- og Angrebs-Midler efterhaanden har skiftet Udseende, saa er det dog endnu stedse de samme Formaal, de samme Fordele, man søger at opnaa ved Anlæg af Fæstninger. Og den vigtigste af disse Fordele kan i al Korthed udtrykkes saaledes, at man i en fast Fæstning er i Stand til at kunne forsvare sig gjennem en lang Tid mod en betydelig Overmagt, og heri ligger da Forklaringen af, at for et lille Land er Fæstninger i Reglen Betingelsen for, at det kan optage en Kamp mod en overlegen Angriber. I øvrigt er Fæstninger ogsaa ligesaa ønskelige, ja nødvendige for de store, mægtige Militærstater, hvad de mange udstrakte og kostbare

Fæstningsanlæg i alle Lande noksom beviser.

Men — vil man let ledes til at spørge — er det muligt at bygge en Fæstning, der er i Stand til i længere Tid at kunne modstaa de Angrebsmidler, som Nutiden har skabt, og hvis Kraft og ødelæggende Evne synes at kunne knuse enhver Modstand? At man i gamle Dage, da Angriberen kastede med Sten fra store Maskiner, nok kunde bygge solide Dækninger derimod, det er let at forstaa, ligesom det endnu kunde ske, efter at Krudt og Kanoner var opfundne, men Skydningen ikke paa langt nær havde naaet den Fuldkommenhed som nu; at det ogsaa kan ske nu til Dags, kunde synes mere tvivlsomt. En kort Beskrivelse af de særegne Egenskaber ved en fast Fæstning vil dog vise, at en Nutids-Fæstning er i Stand til at byde de Fordele, man stræber at opnaa; Figur II skal tjene til at oplyse Beskrivelsen, og da den er tegnet i samme Maalestok som Figur I, vil et Blik paa den strax vise, hvilken betydelig Forskjel der er paa de to Slags Værker.

Et fast Fæstningsværk tilbyder da først og fremmest den meget store Fordel, at der foran det ligger en Grav af en saadan Beskaffenhed, at den hindrer Angriberen i at storme frem umiddelbart til Volden. Den meget dybe Gravs Sider er nemlig, som

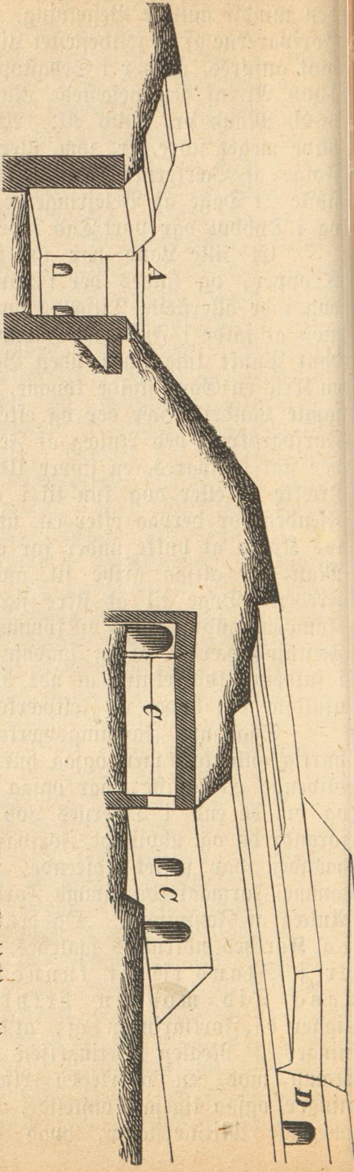

Figuren viser, beklædte med Mure (eller der er i den stillet en fritstaaende Mur, eller den er undtagelsesvis fyldt med Vand), og Angriberen vil altsaa ikke kunne komme over Graven uden enten ved at ødelægge disse Mure, — hvad han paa Grund af deres Beliggenhed ikke kan gjøre ved Kanoner i Batterier, der ligger i lang Afstand foran Fæstningen — eller ved at bruge Stiger. Det sidste kunde jo tænkes udført, f. Ex. om Natten ved en dristig Fremrykning, fordi Fjenden, naar han er kommen ned i Graven, ikke kan ses og beskydes af de Forsvarere, der staar paa den høje Vold, men de permanente Fæstningsværker nøjes derfor ej heller med den murbeklædte Grav for at sikre sig den saa kaldte Stormfrihed, men der tilføjes i selve Graven en hvælvet Bygning, en Caponiere, hvori der kan opstilles Kanoner eller Fodfolk, som paa en meget virksom Maade kan skyde langs Graven. En saadan Bygning A, liggende ved Enden af Graven, er vist i Figuren. Fordelen ved denne Konstruktion er iøjnefaldende: For at hindre en fjendtlig Indtrængen i Værket, behøver der kun at være en mindre Styrke paa Volden, naar blot det forholdsvis ringe Antal Forsvarere i Caponiererne al Tid er til Stede, parat til at skyde, thi en Fjende vil da ikke under den virksomme Ild driste sig til det overordentlig farlige, for ikke at sige umulige Forsøg at trænge over Graven, og naar saa hertil føjes, at en saadan Caponiere kun behøver at anlægges for hver 1000—1500 Alens Længde af Volden, vil det ses, at der kun behøves en meget ringe Styrke for at forsvare Fæstningen mod et fjendtligt Overfald.

Angriberen bliver derfor nødt til at ødelægge baade Murene og Caponieren, forinden han kan trænge ind over Volden; og han maa derfor begynde en Belejring, hvorunder han rykker frem til Graven igjennem Løbegrave, som efterhaanden anlægges, og som han atter kun kan anlægge efter at have ødelagt Forsvarernes Artilleri, der søger at standse hans Fremrykning. For at opnaa dette maa han ikke alene tilvejebringe et stort Antal svære Kanoner med en uhyre Mængde Krudt og Kugler samt andet Tilbehør, hvis Transport alene er et for den uindviede fast utrolig storartet Arbejde, men han maa ogsaa anlægge en betydelig Mængde Batterier i større eller mindre Afstand fra Fæstningen under dennes heftige Ild, kort sagt, disse Arbejder vil koste Fjenden saa megen Tid og saa meget Blod, at Forsvarerne opnaar, hvad de især tilstræber: at drage Kampen i Langdrag og svække Fjenden.

Af hvad der er anført, vil det ogsaa ses, at de faste

Værker tilbyder Forsvarerne en anden stor Fordel i Sammenligning med Feltværkerne: At tiltvinge sig Adgang til Værkerne paa den beskrevne Maade kan Fjenden som Regel kun gjøre paa ét Sted, og det vil altsaa være tilstrækkeligt paa dette ene Sted at samle af Tropper og Skyts, hvad der bør opstilles mod Angriberen, medens den hele øvrige Linje kan overlades til den foran nævnte ringe Styrke paa Volden og i Caponiererne.

Det vil altsaa heraf fremgaa, at der er en himmelvid Forskjel paa den Besætning, der behøves til at forsvare en lang Linje, eftersom den er befæstet ved Feltværker eller ved faste Værker, og til Sammenligning med de tidligere anførte Tal for en Feltværks-Linje, skal her nævnes, at man for at kunne gjennemføre Forsvaret af en fast Fæstning har kunnet nøjes med at fastsætte for hver 1000 Alen af Fæstningens Omkreds, f. Ex. ved Strasburg 1000, ved Metz 950 og ved Ollmütz 830 Mand, eller i Almindelighed ca. 900—1000 Mand. Rigtigheden af den tidligere fremsatte Anskuelse, at en lille Stat maa sikre sig Besiddelsen af de vigtigste Punkter ved faste Værker, antages herved at være bevist.

Den faste Fæstnings Fordele er dog langt fra indskrænkede til den her beskrevne. Under Kampen søger de to Modstandere selvfølgelig at skaffe sig den bedst mulige Dækning, og at den kan faas langt fuldstændigere i et fast Værk, opført i Fredstid, end i et Feltværk, opført i kort Tid under selve Krigen, er øjensynligt. Allerede det paa Volden anlagte høje og solide Dækværn eller Brystværn med tilhørende Tværvolde eller Traverser (B paa Figuren) yder bedre Dækning end Feltværkets mindre, men saasnart Forsvarerne, saavel Infanteri som Skyts, ikke er i Virksomhed, vil der kunne skaffes dem en fuldstændig Dækning i murede, hvælvede Rum (Kasematter), der opføres under Volden (C C) eller Traverserne (D). I lignende Rum opbevares ogsaa Ammunition, Proviant og al Slags Materiel, hvis Bevaring er en Betingelse for Forsvarets Fortsættelse; i Feltværker vil de smaa, af Træ opførte Rum langt fra tilbyde en saa sikker Dækning, og ogsaa med Hensyn til at bevare Troppernes Kampdygtighed og modvirke den Slappelse, der uundgaaelig følger med at udsætte dem i lang Tid for den fjendtlige Ild, staar de faste Værker langt over Feltværkerne. At man ved den nyere Tids Fremskridt i Jærntilvirkningen har kunnet bygge Kasematter af Jærn (Pansertaarne), hvori enkelte svære og for Artillerikampen meget vigtige Kanoner kan opstilles og paa en fortrinlig Maade

sikres mod Ødelæggelse, skal her dog nævnes, da de i den senere Tid ogsaa har fundet Anvendelse ved Landbefæstninger.

Det vil af den her beskrevne Indretning af faste Fæstningsværker fremgaa, at man ved dem kan formindske Besætningens Størrelse til det mindst mulige, fordi Fjenden ikke er i Stand til at trænge umiddelbart ind paa den, saaledes at man er i Stand til at samle sin Hovedstyrke, hvor Fjenden gjennem lange Tiders Forberedelser og Anstrængelser søger at trænge ind gjennem Værkerne, medens Bevogtningen af den øvrige Del overlades til en ringe Styrke. Man kan dernæst selv paa det angrebne Punkt skaffe Besætningen de bedst mulige Forhold til at bevare sin Kampdygtighed, i det den selv og en stor Del af dens Materiel kan være fuldstændig dækkede under den fjendtlige Beskydning. Men gaar vi over til at se, hvorledes Fæstningen i sin Helhed dannes, saa vil der ogsaa derved vise sig, hvilke Fordele de faste Værker byder.

En Fæstning vil i Reglen anvendes til at beskytte en stor By eller en Samling af Hærens eller Flaadens Magasiner, Værksteder, osv., og i ethvert Tilfælde vil det være nødvendigt at sikre en stor Del af Fæstningens Indre mod Fjendens Ild. Da man nu til Dags skyder paa 1, ja end ogsaa paa $1^1/_2$ Mil, er det nødvendigt at holde Fjenden langt borte fra de Gjenstande, der skal beskyttes, og Fæstningsværkerne maa altsaa lægges langt foran dem; men er det en stor By, der skal befæstes, vilde man ved udelukkende at anvende en sammenhængende Linje let komme til en Fæstningsvold af en meget stor Udstrækning, hvis Anlæg vilde blive meget kostbart, og, hvad der er værre, den vilde ved sin sammenhængende Vold og Grav under mange Forhold kunne hæmme et kraftigt Forsvar ved paa et heldigt Tidspunkt at hindre Besætningens hurtige Fremrykning mod en svækket eller delvis slaaet fjendtlig Afdeling. Man kan derfor forandre den sammenhængende Linje til en Række af Forter, det vil sige smaa Fæstninger med Vold og Grav til alle Sider og af en noget foranderlig Størrelse (indtagende et Areal paa 12—15 Tdr. Land), der lægges i en indbyrdes Afstand af $^1/_4$—$^1/_2$ Mil. Ved disse Forter holdes Fjenden i den tilbørlige Afstand, saa at en virksom Beskydning af Byen bliver umulig, og med dem som Støttepunkter dannes paa det Sted, hvor Fjenden vil trænge frem, af Feltværker og Batterier en overordentlig stærk Forsvarsstilling. Men gjennem et af de store Mellemrum mellem Forterne vil en Fjende mulig kunne trænge frem ved et plud-

seligt, voldsomt Angreb, thi de er jo kun lukkede ved Feltværker, og for at standse denne Fremtrængen lægges ½ Mil eller mere bag Forterne en sammenhængende Vold og Grav; da Fjenden ikke, selv om han er trængt igjennem, kan forblive staaende paa Terrænet mellem Forterne og den sammenhængende Linje, og denne altsaa ikke kan blive udsat for et regelmæssigt Angreb, saa kan der gives den en simplere og billigere Indretning, end hvis den skulde danne den eneste Forsvarslinje. Ved at befæste en stor By paa den Maade har man altsaa opnaaet at sikre den mod Ødelæggelse ved Beskydning eller Bombardement, og den vil først kunne erobres efter en formelig Belejring, der vil koste Fjenden baade Tid og Blod, ja hvortil Forberedelserne alene kræver megen Tid og stor Kraftanstrængelse. Men for den lille Stat medfører denne Befæstningsmaade den væsentlige og vigtigste Fordel, at den som Besætning kun fordrer en forholdsvis ringe Styrke, thi til de ikke angrebne Forter og den bagudliggende Vold behøves kun Besætning og Skyts for at værge mod et Overfald, og hvad der i øvrigt haves af Forsvarskræfter, kan samles paa det enkelte Punkt, hvor Fjenden søger at bryde igjennem.

Store Fæstninger af denne Slags kan naturligvis dog kun anlægges for i et lille Land at sikre ét, i et stort Land enkelte Punkter, og hvor man ellers for en kortere Tid vil spærre Fjenden Vejen, især ad de for Krigsførelsen saa vigtige Jærnbaner, nøjes man med en lille Fæstning eller et Fort. Vil man anvende Resultatet af disse Betragtninger paa vore hjemlige Forhold, da synes det klart, at for saa vidt der er Tale om at sikre Landets Hovedstad, vil dette med vor lille Hær ikke kunne ske paa nogen betryggende Maade ved at anlægge Feltværker, paa Grund af disse Værkers ringe Modstandskraft og dermed følgende Fordring paa en meget talrig Besætning til den udstrakte Fæstningslinje. Har man derimod faste Værker mod Søen som mod Landsiden, af en efter Terrænforholdene og øvrige Omstændigheder afpasset Styrke, forsvaret af den ikke meget talrige Styrke, der kan faas fra Sjælland og tilliggende Øer, og som man al Tid sikkert kan regne paa at samle, vil man være i Stand til at tvinge en Fjende til at aabne et regelmæssigt Angreb mod Fæstningen, tvinge ham til de mangeartede, møjsommelige og langvarige Forberedelser, der maa gaa forud, og tvinge ham til i Maaneder at opholde sig paa Sjælland med en usikker og let afbrudt Forbindelse med eget Land.

---

1 Krone.

Ved Kjøbet af

Ivanhoe eller **Den hemmelighedsfulde Ridder,**

romantisk Fortælling af **Walter Scott,**

(Bogladepris **4 Kroner**)

modtages denne Seddel i **Bogladen** eller hos **Udgiveren,** som Vederlag for 1 Krone.

Præmieseddel Nr. 1.

---

1 Krone.

Ved Kjøbet af

Ugeblad for Børn, 1. Bind

(Bogladepris **2 Kroner**)

modtages denne Seddel i **Bogladen** eller hos **Udgiveren,** som Vederlag for 1 Krone.

Præmieseddel Nr. 2.

---

50 Øre.

Ved Kjøbet af

Mathilde og hendes Venner

(Bogladepris **1 Kr. 50 Ø.**)

modtages denne Seddel i **Bogladen** eller hos **Udgiveren,** som Vederlag for 50 Øre.

Præmieseddel Nr. 3.

---

50 Øre.

Ved Kjøbet af

Gjennem fem hundrede Aar,

Sagn og Fortællinger af **Sophus Birck,**

(Bogladepris **1 Krone**)

modtages denne Seddel i **Bogladen** eller hos **Udgiveren,** som Vederlag for 50 Øre.

Præmieseddel Nr. 4.

---

50 Øre.

Ved Kjøbet af

Tordenskjold i Marstrand,

Folkekomedie i fem Akter af **Carit Etlar,**

(Bogladepris **1 Kr. 50 Ø.**)

modtages denne Seddel i **Bogladen** eller hos **Udgiveren,** som Vederlag for 50 Øre.

Præmieseddel Nr. 5.

---

1 Krone.

Ved Kjøbet af

Fribytteren paa Østersøen,

romantisk Fortælling af **Viktor Rydberg,**

(Bogladepris **4 Kroner**)

modtages denne Seddel i **Bogladen** eller hos **Udgiveren,** som Vederlag for 1 Krone.

Præmieseddel Nr. 6.

Ved Kjøbet af alle de paa denne Side nævnte Fortællinger, hvis samlede Bogladepris er **14 Kr.,** modtages denne Præmieseddel som Vederlag for **5 Kr.** saa at alle 6 Bind faas mod Indsendelsen af **9 Kroner** kontant til nærmeste Boghandel eller til

N. C. Roms Forlagsforretning, Kjøbenhavn V.

Billedblad
for
Morskabslæsning, Oplysning og Husflid.

Dette Ugeskrift har udgaaet i en Række Aar i et Antal af 10,000 Exemplarer, og har overalt hvor det er blevet kjendt vundet almindeligt Bifald som det smukkeste og bedste Billedblad for Landboere der findes, saa at Bladet er blevet en virkelig Husven i mangfoldige Hjem trindt om paa Landet. Det indeholder stadig interessante Fortællinger og Skildringer fra Natur og Folkeliv, er særdeles smukt og tydelig trykt og udstyret med mange fortrinlige Billeder.

„Husvennen“ anbefales derfor paa det bedste, som det Morskabsblad Landboerne vil have mest Glæde af at holde, og da hver Aargang, naar den bliver indbunden, danner en særdeles smuk og indholdsrig Familiebog, som i lang Tid kan være til Gavn og Glæde i hvert Hjem, vil dette Blad være af varigt Værd for enhver, der holder det.

Hvert Aar medfølger **gratis** et lille smukt udført Oljetryksbillede (Bogladepris 1 Krone). For 1881 er det **Bisp Vilhelm og Kong Svend**, efter originalt Oljemaleri for Husvennen af Figurmaler Anker Lund.

Da der endnu, trods Husvennens store Udbredelse, findes Egne, hvor den er mindre kjendt, vil enhver af Almanakkens Kjøbere, der kunde ønske en samlet Aargang til Prøve, kunne erholde Husvennens **6te Bind** (420 store tospaltede Sider med 127 Billeder, Bogladepris 4 Kroner) tilsendt, naar Bestilling indsendes med en Postanvisning paa 2 Kr.

Husvennen udkommer med et Nummer til hver Søndag og koster 1 Kr. fjerdingaarlig. Bestilling modtages gjennem alle Postkontorer og Brevsamlingssteder, samt i alle Boglader.

N. C. Roms Forlagsforretning.

Følgende af N. C. Rom udgivne Bøger anbefales til Fremme for Husflid og Selvvirksomhed:

Haandgjerningsbog for Ungdommen,

tredje Udgave, med 636 oplysende Afbildninger,
indholdende Vejledning i
Snedkerarbejde, Huggehusarbejde, Kurvefletning, Drejning, finere Træarbejder, nemlig Løvsavarbejder, Finering og Indlægningsarbejder, Billedskærerarbejde, Udskæring i Almuestil, finere Naturarbejder, Paparbejde, Bogindbinding, Læder- og Fjerblomster, Straafletning, Rav-, Horn- og Benarbejder, Metalarbejder, Børstenbinderi, Maling og Tapetsering. Ialt 572 Sider.
Bogladepris 5 Kroner. Indbunden i elegant Shirtingsbind 6 Kroner.

Den lille Træarbejder,

indeholdende forstørrede Arbejdstegninger til alle de i Haandgjerningsbogen anførte finere Træarbejder (Løvsavarbejde og Billedskæring).
Pris 50 Øre.

Den danske Husflid.

Dens Betydning og dens Tilstand i Fortid og Nutid.
(Udg. 1871. 440 Sider. Pris 3 Kr. 75 Ø.

Dansk Husflidstidende.

Maanedsskrift indeholdende Meddelelser om Husflidssagen.
(Begyndt 1881. 1 Krone Aargangen.)

Den lille Paparbejder.

(Særtryk af Haandgjerningsbogen.)
Anvisning til Paparbejde, Bogbinderarbejde o. s. v., med 124 Afbildninger.
Pris indb. 1 Kr. 50 Ø.

Legetøjbog for Ungdommen,

med 150 Afbildninger. Pris hæftet 1 Kr. 50 Ø.

Vejledning i Landbohusflid.

Anvisning til Snedkerarbejde, Huggehusarbejde, Drejning, Metalarbejder, Siv- og Halmfletning, Børstenbinding, Maling og Tapetsering m. m., med 254 Afbildninger. Pris hæftet 2 Kr. 50 Ø., indb. 3 Kr. 50 Ø.

Vejledning i Piledyrkning og Kurvefletning,

med 20 Afbildninger Pris 35 Øre.

Husflidssange (13)

med illustreret Titelblad, pr. 100 Expl. 5 Kr., pr. Stk. 10 Øre.

Haandgjerningsbog for den kvindelige Ungdom,

(ved Fru Sara Rasmussen).
2det Oplag med 137 Afbildninger. Pris 1 Kr.

Dansk ABC 40 Øre.

Ny Billed ABC 40 Øre.

ABC

udgivet af N. C. Rom,

(udarbejdet ved Samvirken med flere ansete Skolemænd),

foreligger i to Udgaver som:

Ny Billed ABC med **latinske** Bogstaver efter den ny Retskrivning og sproglig rigtige Stavemaade.

og Dansk ABC med danske Bogstaver og den almindelige (gamle) Stavemaade.

Ved Bestilling bedes opgivet om man ønsker den **danske** (gamle Stavemaade) eller den **latinske** Udgave (med ny Stavemaade).

Pris 40 Øre indbundet. Rabat 25 pCt. Friexpl. 7/6. I Materie 7,50 for 50 og 14 Kr. for 100 Expl.

Dansk Skriftlæsnings ABC af Emil Sauter,

med Øvelser i Læsning af **dansk Skrift.**

Pris 25 Øre. Friexempl. 7/6.

Kjøbenhavn V. N. C. Roms Forlagsforretning.

Læsebog

for

Børneskolens yngre Klasser

ved

M. Abrahamsen og Emanuel Henningsen,

udgivet af N. C. Rom.

Andet Oplag.

Denne Læsebog, der er trykt i stort Oktav og tæller 192 Sider, er smukt udstyret med en stor Rigdom af udmærkede Billeder og egner sig, i Følge Udtalelser fra forskjellige ansete Skolemænd, fortrinlig som Læsebog for Almueskolens yngre Klasser. Bogens Pris er overordentlig billig nemlig 1 Krone hæftet; indbunden i meget smukt og stærkt Skolebind 1 Kr. 35 Ø.

Retskrivningsbog

for Drenge- og Pigeskoler.

Fremadskridende Diktatøvelser og lette Stilopgaver til Modersmaalets Indøvelse.

Ved **A. Th. Jacobsen.**

Pris indbundet 50 Øre.

Denne, af en mangeaarig øvet Lærer samlede Bog, afgiver et udmærket rigt og vel ordnet Stof til Undervisning i Modersmaalets Indøvelse. Ved sit gjennemgaaende underholdende Indhold afgiver den tillige en virkelig fornøjelig Bog for Barnet og anbefaler sig tillige ved sin særdeles billige Pris til Dhrr. Læreres Opmærksomhed.

Bibelhistorie for Folkeskolen,

fortalt af Skolebestyrer **Bredsdorff.**

Med 10 Billeder og to fint udførte Kort.

Pris 65 Øre indbundet.

Udkommet er

— Syvende Udgave

af

Geografi og Fædrelandshistorie

for Borger og Almueskolen.

Udgivne af **N. C. Rom.**

Anbefalede af Kultusministeriet til samtlige Skoledirektioner i Rundskrivelse af 19de Marts 1878.

Med henholdsvis **50** og **18** Illustrationer.

(Smukt udstyrede, i godt og stærkt Skolebind à 50 Øre.)

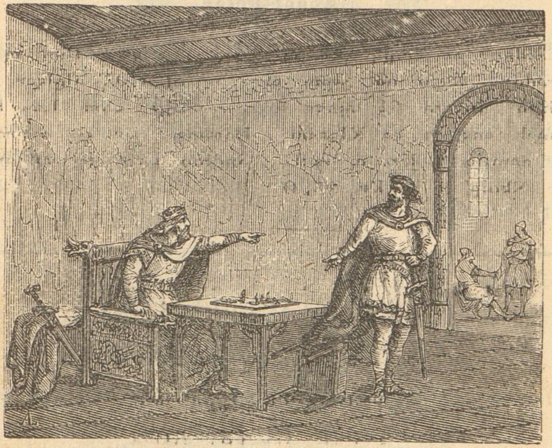

(Prøvebillede af Fædrelandshistorien.)

Disse to Smaabøger, der i den korte Tid, siden de første Gang udkom, har vundet en saa overordentlig stor Udbredelse, at de allerede nu tilsammen har maattet trykkes i henved **halvfjerdsindstyve Tusende** Exemplarer, ere overalt varmt anbefalede i Pressen (**Ugeskrift for Skolen, Skoletidende, Højskolebladet, Morgenbladet, Dagens Nyheder, Dagbladet, Fædrelandet, Berlingske Tidende, Illustreret Tidende, Nær og Fjern, Lolland-Falsters Stiftstidende, Fyns Stiftstidende, Jyllandsposten** o. fl. a.) og af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet — efter forinden at have været underkastede en Prøve af kompetente Mænd — ved en Rundskrivelse til samtlige Skoledirektioner blevne anbefalede til Brug i Folkeskolen. Bøgerne foreligger i syvende Udgave **særdeles smukt** udstyrede med Hensyn til Tryk, Papir og Indbinding, og Antallet af Illustrationerne er i de sidste Udgaver forøget med flere ny, fint udførte, originale Tegninger (af Kunstmalerne Ris Carstensen og Anker Lund).

N. C. Roms Forlagsforretning.

KORTBOG

eller

nyt geografisk Atlas

til Brug for Skolen og Hjemmet.

Udgivet af **N. C. Rom,**

under Medvirkning af Oberst **J. H. Mansa**

og

flere dygtige Skolemænd.

Denne udmærket smukke og billige Kortbog faas i 3 Størrelser: **„Mindre Udgave"** indeholder fuldstændige Skolekort til **Evropas** Beskrivelse, nemlig **Evropa, Danmark, Norge** og **Sverige, Tyskland, England, Holland** og **Belgien** samt **Sydevropa** (indeholdende Staterne Frankrig, Schweiz, Østerrig-Ungarn, den spanske, italienske og græsk-tyrkiske Halvø m. v.).

„Større Udgave" indeholder, *foruden ovenstaaende Kort,* endvidere **Halvkuglerne, Race-** og **Plantekort, Strømkort, Naturkort over Evropa, Asien, Afrika, Amerika** og **Avstralien.**

Den **største Udgave** indeholder, foruden ovennævnte 16 Kort, sluttelig Enkeltkort over **Frankrig, Schweiz, Østerrig-Ungarn, Spanien** og **Portugal, Italien, Tyrkiet** og **Grækenland, Palæstina** og et **astronomisk Kort.**

Det smukt illustrerede Omslag indeholder et velordnet Udvalg **Størrelsesforhold** anskueliggjorte ved Figurer.

Pris for **„Mindre Udgave"** hæftet 50 Øre.
„Større Udgave" - 80 -
do. stift hæftet 1,00 -
og for **„Største Udgave"** stærkt indbundet 1,50 -

Bestillinger modtages igjennem alle Boglader, samt i

N. C. Roms Forlagsforretning, Kjøbenhavn V.

Den sidste Tempelridder.

En romantisk Fortælling

om

Ridder Parcivals Æventyr i fjærne Lande

samt hvorledes han

bringer Tempelordenens hemmelighedsfulde Klenodie i Sikkerhed

og

frelser Paschaens skjønne Datter Ariana,

i dansk Folkeudgave

ved

Vilhelm Østergaard.

„**Den sidste Tempelridder**“ er en paa historiske Begivenheder grundet Fortælling, hvis Handling foregaar i Begyndelsen af det 14de Aarhundrede, dels i det hellige Land dels paa Cypern, samt i Frankrig og Skotland. Med Middelalderens brogede Ridder- og Munkeliv til Baggrund, skildres i livlig afvexlende Scener den berømte Tempelordens Opløsning og dens Medlemmers sidste fortvivlede Kamp mod Konge og Pave føje Tid efter de sidste Korstog. Indenfor denne Ramme oprulles en Række mærkelige Æventyr og Tildragelser med Bogens Helt og Heltinde som fængslende Midtpunkt.

Til Afklipning.

1 Kr. **PRÆMIESEDDEL.** 1 Kr.

Naar Kjøberen af Folkets Almanak indsender denne Præmieseddel til **N. C. Roms Forlagsforretning** (Kjøbenhavn V), vil den spændende romantiske Fortælling „**Den sidste Tempelridder**“, hvis Bogladepris er 4 Kroner, saa længe Forraad haves blive tilsendt Kjøberen for 3 **Kroner**, i det denne Seddel da modtages som Vederlag for **1 Krone.**

(Denne Præmieseddel gjælder først fra 1ste Januar 1882.)

N. C. Roms Forlagsforretning, Jærnbanegade, Kbh V.

A. Langballe & Co.,

Nørre Boulevard Nr. 11,

ligefor Nørregade. Kjøbenhavn K.

Forretning i

Bygningsartikler.

Eneforhandling for Norden

af

Porcellæns Ovne, Kaminovne, Kaminer og **Komfurer** m. v.

fra

Evropas 3 største og bedste Fabriker,

deriblandt

de af os her i Norden indførte

Ægte Chamotte Porcellæns Ovne,

der ere meget brændselsbesparende, opvarme hurtigt og indrettes til al Sort Brændsel, uden at Kakkerne, selv ved de stærkeste Ophedninger med Kul, springe eller revne. Opsætningen garanteres i alle Henseender fortrinlig, og sker kun ved udmærket duelige og prøvede Ovnbyggere, der ere fast engagerede hos os.

Vore andre Bygningsartikler,

hvoriblandt fremhæves:

Mælkeglas til Lofter og Vægge, meget anvendelige og anbefalelsesværdige for Stalde, Mejerier o. lign., **Fliser og Trapper af bøhmisk Mosaik-Cement-Granit**, det stærkeste og smukkeste existerende Materiale, **Bygningsornamenter og Dekorationsgjenstande, amerikanske Laase og svensk Granit**, samt fortrinligste ildfaste Materialier m. v., bringes i behagelig Erindring.

Vi indbyde høfligst til et Besøg i vore Udstillingslokaler

Nørre Boulevard Nr. 11,

hvor der forefindes et meget righoldigt Udvalg, som vil have megen Interesse for Enhver.

Lokalerne ere daglig aabne fra Kl. 9 til $6^1/_2$.

Westphal, Thedin & Co.'s

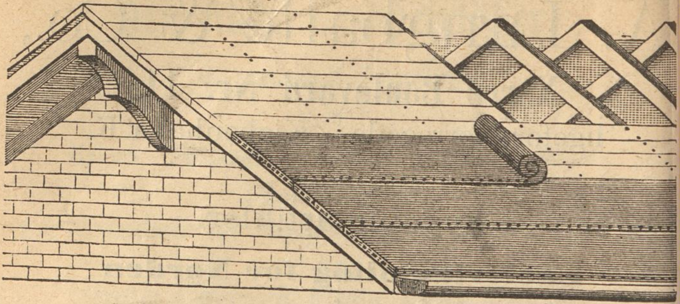

Asphalt-Stentagpap-Fabrik

anbefaler:

1ma **Asphalt-Stentagpap** som et billigt, ildfast, tæt og varigt Tækkemateriale.

Asphalt-Taglak til Overstrygning af Tagpaptage, **Tækkesøm**, Isoleringspap, Mastixpapir & Asphalt.

Patent Asphalt-Stentagplader i Skiferform til Beboelseshuse.

Engelsk Tagfilt, Vægfilt, Dampkjedelfilt & brun Skibsfilt.

Tækning med Stentagpap, **Overstrygning & Udbedring** af ældre Tage, samt **Asphaltering af Grundmure** udføres billigst ved øvede Arbejdere.

Prøver, Prislister, Brugsanvisninger og enhver Oplysning meddeles postfrit ved Henvendelse til

Westphal, Thedin & Co.

Kjøbenhavn. K. Contoir & Lager: Gammel Strand 48.

☞ **Attest:**

Valby, den 21de August 1875.

Dhrr. Westphal, Thedin & Co., Kjøbenhavn.

Da jeg ved den den 30te Juni d. A. paa Bjerregaard stedfundne Ildebrand under min Funktion ved Valby Brandvæsen havde særdeles god Lejlighed til at iagttage hvilken Betydning Deres Tagpapper have under en stærk Ildebrand, hvorunder disse i længere Tid vare udsatte, maa jeg overensstemmende med flere bevidne, at det ligefrem forbausede os, at se den Modstandsevne Deres Papper udviste mod Ildspaavirkningen, og er det mig derfor ikkun en Pligt paa det bedste at anbefale Deres Tagpapper, som et ypperligt Materiale til Tagdækning, og med det sikre Haab, at Fabrikatet vil have en stor Fremtid og til Almennytte og Beroligelse.

Med Agtelse

S. B. Hermansen, Brandfoged.